

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 35

Lauantaina syyskuun 4 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus pikkukirkossa sun-
nuntaina 5. 9. klo 10.

Hartaushetki Paistossa Antti Lin-
nan luona sunnuntaina 5. 9. klo 14.

Koulujen alkajaisjumalanpalvelus
maanantaina 6. 9. klo 13 pikkukirkossa.

Pastori Jääskeläisen nykyinen asun-
to on Annanmäellä, Vähikkälän tien var-
rella, n. 2,5 km Tervakosken tehtaalta.

— Kuollut. Toissa sunnuntai-
na kuoli sydänhalvaukseen H. G. Palo-
heimoyhtymän konttoripäällikkö Yrjö
Joensuu. Hän oli syntynyt Tervakos-
kella, Joensuun talossa, 19. 6. 1891. Lä-
hinnä jäivät vainajaa suremaan puoliso,
kaksi tytärtä ja poika.

— Avioliittoon on kuulutettu
uuttaaja Karl Hilding Högström Gö-
teborgista ja rouva Maire Tuulikki Sa-
lonen Tervakoskelta.

— 70 vuotta täyttää huomen-
na, syyskuun 5 p:nä työnjohtaja Heikki
Salovaara.

Kuudentoista vuotiaana tuli herra
Salovaara tehtaaseen rihmapojaksi, mutta
jo pari vuotta myöhemmin toimi hän
bobinanleikkaajana, sitten saman osaston
valvojana ja lopulta sen työnjohtajana,
kunnes hän viime vuonna siirtyi eläk-
keelle.

— Mieskuoro aloittaa harjoit-
uksiaan tulevana keskiviikkona 8. 9. 48
klo 19. Uudet jäsenet tervetulleita.

Kodinperustamis- lainalaki

Eduskunta hyväksyi kodinperusta-
mislainalain 29 päivänä marraskuuta 1945,
joten se tulee ensi marraskuussa olleeksi
voimassa kolme vuotta. Siinä muodossa
missä se aluksi 24. 11. 1944 annettiin, oli
lainansaantiin oikeutettuja vain sotatilan-
aikaisessa palveluksessa olleet miehet,
mutta nykyisin koskee se kaikkia Suomen
kansalaisia.

Koska laki edelleen koskee kaikkia
niitä nuoria, jotka ovat vasta menneet
naimisiin tai aikovat mennä, lienee pai-
kallaan vielä kerrata ne edellytykset,
mitä tarvitaan, päästäkseen osalliseksi
lain myöntämistä etuisuuksista. Tällaisia
edellytyksiä ovat:

- 1) että molemmat lainanhakijat ovat
Suomen kansalaisia;
- 2) että molemmat lainanhakijat eivät
vielä ole täyttäneet 30 vuotta;
- 3) että lainanhakijoilla ei ole tarpeeksi
varoja oman kodin perustamiseen;
- 4) että lainanhakijat ovat kuulutettuja;
- 5) että lainanhakijain henkilökohtaiset
ominaisuudet ovat sellaiset, että
heidän taloudellinen tukemisensa
asunto- ja muun irtaimiston hankki-
misessa on tarkoituksenmukaista.

Lainahakemus on tehtävä viimeis-
tään kuuden kuukauden kuluessa vihki-
misestä lukien.

On huomattava, että lainaa voidaan
erityisistä syistä myöntää, vaikka lainan-
hakijat olisivatkin täyttäneet jo 30 vuot-
ta ja lainaa haettaisiin myöhemminkin
kuin 6 kk vihkimisen jälkeen.

Kun lainaa haetaan, tarvitaan siinä
sosiaaliministeriön varta vasten painat-
tama hakemuskaavake, joita kaavakkeita
on saatavissa kunnan huoltolautakun-
nalta, sekä seuraavat liitteet:

- 1) kirkkoherranviraston tai siviilirekis-
terin pitäjän todistus;
- 2) kahden tunnetun ja luotettavan
henkilön allekirjoittama todistus
hakijan huolellisuudesta taloudelli-
sissä asioissa (k. o. kaavakkeita saa
myöskin huoltolautakunnalta.)
- 3) työnantajan todistus, mikäli hakija
on vieraan palveluksessa.

Kodinperustamislainan enimmäis-
määrä on valtioneuvoston 29 päivänä
marraskuuta 1945 antaman päätöksen
mukaisesti edelleen kolmekymmentä-
tuhatta (30.000:—). Tässä määrässä olisi
ehkä valtioneuvostolla tarkistamisen va-
raa, koska silloin, kun valtioneuvosto
vahvisti tämän enimmäismäärän, oli
elinkustannusindeksi 387, kun se taas
esim. viime vuoden huhtikuuhun mennes-
sä oli kohonnut kaksinkertaiseksi, ollen
761. — Mutta nykyiselläänkin ollen laki
tarjoaa kyllä huomattavia helpoituksia
niille nuorille, joilla ei ole tarpeeksi
omia varoja kodin perustamiseen. Var-
sinkin lainan takaisinmaksussa on tuntu-
via helpoituksia, verrattavissa muihin
lainoihin, koska jokaisen lapsen synty-
misen jälkeen kuoletusten maksaminen
keskeytyy jo kahdentoista kuukauden
ajaksi. Kolmen lapsen syntymisen jälkeen
laina kuoleutuu viides osalla lainan aiku-
peräisestä määrästä ja neljän lapsen
syntymisen jälkeen puolella. Laina kat-
sotaan tulleen kokonaisuudessaan takai-
sin maksetuksi silloin kun lainan saajalle
on syntynyt viisi lasta. Edellä esitetty-
jen huojennusten saamisen ehtona on,
että lapsi on elänyt kuusi kuukatta.

Niiden nuorien, jotka ovat vasta
menneet naimisiin ja vastaisuudessa
menevät sekä joilta puuttuu varoja oman
kodin perustamiseen, on syytä ottaa
yhteys oman kuntansa huoltosihteeriin,
huoltolautakunnan jäseniin tai muihin
lakia tunteviin henkilöihin, jotka asian-
tuntijoina voivat vielä antaa yksityis-
kohtaisempia tietoja kodinperustamis-
lainasta. — Yhtiön henkilökuntaan kuu-
luvat saavat kaavakkeita ja opastusta
kaavakkeiden täytössä sosiaaliosastolta.

KANSANAVUN KERÄYS
v. 1948

Etelä-Janakkalassa

Kansanavun keräys, joka aloitettiin
täällä Etelä-Janakkalassa 1. 3. 48, saatiin
loppuun suoritetuksi 30. 7. 48.

Keräys:

Lahjalistoilla (20 kpl)	46.290:—
Kuiteilla (2 kpl)	7.000:—
Ylellisyystav. myynti	88.102:—

KA:n hiihtom. „	5.830:—
Janakkalan kunn. lahj.	20.000:—
Yhteensä mk	167.222:—

Tilitykset

Keräyksestä päätoim.	26.645:—
Ylellisyystav. myyn. lääninh.	75 660:—
KA:n hiihtom. päätoim.	5.830:—
E-Janakk. VHK:lle 49.087:—	
KA:n p.toim palaut. 10.000:—	59.087:—

Yhteensä mk 167.222:—

Huomioonottaen Tervakoski Osakeyhtiön ja Kernaalan Marttakerhon suoraan päätoimistolle tekemät lahjoitukset sekä YK:n lastenapu keräyksen tuloksen, on tavoite saavutettu 4-kertaisena, mikä prosentteissa on 400,18.

Keräystoimikunta haluaa nyt keräyksen päätyttyä kiittää kaikkia lahjoittajia, kerääjiä ja avustajia, jotka kukin osaltaan ovat olleet tukemassa ja auttamassa tämän v. 1948 KA:n keräyksen onnistumisessa.

ETELÄ-JANAKKALAN KA:n
paikallistoimikunta

— TERVAKOSKEN YHTEIS-
KOULUN syyslukukausi alkoi keskiviik-
kona syyskuun 1 p:nä klo 12.

Avajaistilaisuudessa piti rehtori Joustela puheen, jossa lausui m. m. koulun opettajien ja oppilaiden sydämelliset kiitokset Tervakoski O. Y:n johdolle koulun uuden sisustustyön johdosta. Uusittu rakennusosa on todella viihtyisä ja tarjoaa sekä opettajille että oppilaille entistä paljoo paremmat toimintamahdollisuudet. Uusina opettajina astuivat koulun palvelukseen fil.maisteri Seppo Honkanen matematiikanopettajana sekä opettaja Reino Salmela laulun sekä poikien voimistelunopettajana. Kaikki entiset opettajat ovat edelleen toimissa. Rehtori Joustela esitteli myös ulkomaanmatkallaan saamia vaikutteita Norjan ja Ruotsin keskikouluista. Lopuksi tutustuttiin uuteen kouluun ja annettiin oppilaille alkutehtävät.

Pääsyutkinnoissa 31. 8. 1948 otettiin uusia oppilaita I luokalle 4, II luokalle 3, III luokalle 1 ja IV luokalle 3. Koulun oppilasmäärä on nyt neljän (toisen virallisen) lukuvuoden alussa jakaantunut seuraavasti:

I	luokalle	39	oppilasta
II	„	40	„
III	„	24	„
IV	„	21	„

Yhteensä 124 oppilasta

H A A S T E

KK Herrat Työnjohtajat!

Vuosi on kulunut siitä kun me viimeksi kohtasimme Teidät „pallo-potkinan” jalossa taidossa Tervakosken urheilukentällä. Tämä paikkakunnan urheiluelämän suurtapaus päättyi meidän kohteliaisuuden ansiosta Teidän voittoonne, joka nyt näin jo jälkeinpäin ilmoitettakoon myöskin suurelle yleisölle. Mutta

Suuret totalisaattoriravit ja esteratsastuskilpailut

JA SAMALLA UUDEN KATSOJAPARVEKKEEN VIHKIÄISET

pidetään Riihimäen raviradalla 4. 9. klo 15 ja 5. 9. klo 14.

HAUSJÄRVEN HEVOSSEURA

RIIHIMÄEN RAVISEURA

jotta yleisö ei luulisi meidän kehuskelevan ja jälkeinpäin puolustelevan itseämme, ilmoitamme nyt jo etukäteen, että tällä kertaa olemme päättäneet voittaa ottelun, — joten kehoitamme Teitä arv. Työnjohtajat tuomaan peli-iltana kentälle kaikki sukulaisenne ja tuttavanne, jotta ne voisivat Teitä lohduttaa surkean häviönne jälkeen.

Jotta yleisökin voisi osoittaa mieltään, tulemme ottelun tiimellyksen aikana kokoomaan vapaaehtoisen pääsymaksun. Näin saadut varat luovuttamme invaliideillemme.

Näkemiin urheilukentällä 10. 9. klo 18.

T. O. Y:n virkailijat.

V A S T A U S

KK Herrat Virkailijat

Saavumme sovittuun aikaan kentälle ja odotamme Teitä edelleen „kohteliaisuutta.”

Urheiluterveisin

T. O. Y:n työnjohtajat

I L M O I T U K S I A

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Lauantaina klo 16 ja 19,30
sekä
Maanantaina klo 19,30

Notorious

KOHTALON AVAIN

Cary Grant — Ingrid Bergman

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

Syysjuhlan

järjestää Tervakosken V. P. K. sunnuntaina t. k. 5 p:nä.

Ohjelma:

klo 9 V.P.K:n jäsentenvälisiä kilpailuja urheilukentällä

klo 13 V. P. K:n marssi urheilukentälle jossa on:

Torvisoittoa

Kansankilpailuja

Tanssia

Vahto ja suihkunäytös

Hyvä ravintola

klo 19 TANSSIT Seuratalossa soittaa
Ja — Ma — Ka

Ilotulitus ja soihtukulkue

Tanssit jatkuvat klo 24

Liput 50:—

„MUSTALAISKUORON”

harjoitus tiistaina 7. 9 klo 19 Seuratalossa. Esiintyminen Turengissa t. k. 12 p:nä.

KANTAKERHON YLEINEN

kokous

tiistaina 7. 9. 48 klo 19,30 Seuratalossa.

Käsittelyasia: uuden kunnan perustamiskysymys.

Johtokunta.

HaU (Hausjärvi) — PATO

Tähän saakka jännittävin

PESÄPALLO-OTTELU

maakuntasarjassa,

pelataan urheilukentällä huomenna 5. 9. klo 11

Liput 30:—.

Hauskat

T A N S S I T

t ä n ä ä n klo 20 Napialan työv. talossa

Soittaa h:linnalainen orkesteri „TEMPO”

Liput 70:— Järj. Pyrkivä.

H A R J O I T T E L I J A

saa heti paikan Vesavarassa. Laulutaito toivottava.

TERVAKOSKEN APTEEKKI

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. lauantaisin ja juhla-aattona klo 8—17 ja sunnuntaisin klo 9—13.

SÄHKÖNKULUTUKSEN SÄÄNNÖSTELY TERVAKOSKELLA

Kuten kansankuoltoministeriö on ilmoittanut, säännöstellään sähkönkulutus myös ensi talvena. Säännöstely alkaa Tervakoskella syyskuun lopulla tapahtuvasta mittarinlukemasta lähtien. Yksityistalouksien sähkömäärät lasketaan samojen perusteiden mukaan kuin viime vuotena paitsi, että v. 1947 tai sen jälkeen syntyneille lapsille myönnetään 30 kWh lisäkulutus kuukaudessa. Tämän johdosta kehoitetaan asianomaisia lisäsähkön saamista varten ilmoittautumaan ostokonttoriin herra Pajariselle, puh. 266.

Samalla huomautetaan, että seuraava mittarinlukema tapahtuu vasta vuoden lopulla, joten on syytä tarkoin seurata mittarista sähkönkulutusta.

Tervakoski Osakeyhtiö.

TERVAKOSKEN

KANSALAI SOPISTON

(Riihimäen Kansalaisopiston sivuosasto) työkausi 1948—1949 alkaa maanantaina syyskuun 13 p:nä. Kirjoittautuminen tapahtuu t. k. 10 ja 11 p:nä klo 19—20 vanhassa kansakoulussa. Opetus on ilmainen, kirjoittautumismaksuna vain peritään 100 mk ilmoittautumisen yhteydessä.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 36

Lauantaina syyskuun 11 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päiksi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoimena sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus sunnuntaina 12. 9.
klo 10.

Kesätoiminnan päättäjaisjuhla kesä-
koti Poukapirtillä sunnuntaina 12. 9. klo
14. Veneet lähtevät Vesilinnan luota klo
13,40. M. m. Rehakan kuoro saapuu lau-
lamaan. Kaikki läheltä ja kaukaa terve-
tulleita. (Sateen sattuessa tilaisuus pe-
ruutetaan).

Tyttö- ja poikakerhojen alkajais-
juhla maanantaina 13. 9. klo 18 Pikku-
kirkon kerhuhuoneessa. Myöskin ne pojat
ja tytöt, jotka vasta aikovat liittyä ker-
hoihin, voivat saapua.

Lähetysompeluseura kokoontuu tiis-
taina 14. 9. klo 19 työnj. J. Sillantien
kodissa. Myös uusia jäseniä odotetaan.

Kirkkokuorolaiset kokoontuvat yhe-
teiseen neuvotteluun alkavasta toimin-
nasta keskiviikkona 15. 9. klo 19 Pikku-
kirkon kerhuhuoneeseen op. Saavalaisen
johdolla. Uusia laulajia kutsutaan myös
mukaan.

Rippi ja H. p. ehtoollisen vietto
pikkukirkossa sunnuntaina 19. 9. klo 10
jumalanpalveluksen yhteydessä.

Hartaushetki Huistin Kolisevassa
sunnuntaina 19. 9. klo 19.

— Avioliitto on kuulutettu
hra Alpo Kuossari Vähikkälästä ja
ni Annikki Hailla Tervakoskelta.

— 80 vuotta täyttää ensi maa-
nantaina t. k. 13 p:nä vanhus Ultriika
Rasi Turengin Kunnalliskodissa.

Poikakerhot

Syksyn jälleen tultua ja koulujen
avattua ovensa, aloittaa myöskin poika-
kerhot toimintansa. Kerhoja muodoste-
taan nyt syystoimintakaudella k a k s i
ja ne ovat:

I Teknillinen kerho, joka
aloittaa toimintansa tiistaina,
syyskuun 14 päivänä klo 18 ja

II Lennokkikerho, joka aloit-
taa toimintansa torstaina syysk.
16 päivänä klo 18.

Molempiin kerhoihin tullaan kerhon
puolesta hankkimaan askartelumateriaa-
lia ja molemmissa kerhoissa näytetään
myöskin opetus- ja ajanviete-elokuvia.
Teknilliseenkerhoon, jonka ohjaajana toi-
mi Tauno Mustonen, tulee m. m. pienois-
sähkömoottoreita ja pienoisrautateitä
vetureineen. Lennokkikerhoon, jonka
johtajana toimii Reino Salminen, hanki-
taan lennokkitarpeita ja jatketaan viime
vuonna aloitettujen lennokkien rakenta-
mista. Tässä kerhossa on myöskin tilai-
suus tekstaukseen sekä postimerkkien
vaihtelemiseen.

Teknillinenkerho kokoontuu jokai-
sen viikon tiistaina ja lennokkikerho
jokaisen viikon torstaina.

Molempien kerhojen kokoontumis-
paikkana on Repimön kolmannessa ker-
roksessa sijaitseva kerhuhuone.

SAIRASKASSAN JÄSENIILE

Koska Sairaskassan toiminta on
kovin uutta, lienee paikallaan vielä näin
Kaiun palstoilla sitä selvittää. Kuten jo
aikaisemmin on mainittu, kirjoittaa lää-
kärissä käyntiin oikeuttavia todistuksia
sairaskassan jäsenille sairaanhoitaja rouva
Sirén kaksi kertaa päivässä, nimittäin
aamupäivällä kotonaan klo 10—12 vä-
lisenä aikana ja iltapäivällä tehtaan lää-
kärin odotushuoneessa vastaanottoaikana.
Myös ennen hammaslääkärille menoa on
tällainen todistus hankittava ja saa niitä
myöskin edellämmainituista paikoista ja
samoina aikoina. Todistuksen hinta on
mk 30:—, ja peritään se aina uuden

sairauden alkaessa. (Tällaista todistusta
ei kirjoiteta silloin kun potilas menee
vastaanotolle uudelleen samasta sairau-
desta).

Kun sairauden jo ensimmäisellä
tarkastuskerralla on todettu aiheuttaneen
työkyvyttömyyttä, kirjoittaa lääkäri heti
potilaan mukaan todistuksen (kapean
liuskan), minkä hänen tulee taasen puo-
lestaan heti ensi tilassa toimittaa työn-
johtajalleen.

Sairaskassa alkaa normaalitapauk-
sissa maksamaan päivärahaa 14. sairas-
vuorokauden jälkeen ja maksetaan päi-
värahaa kaksi kertaa kuukaudessa, ni-
mittäin kuukauden 1—2 sekä 16—17
päivänä. Kiireellisissä tapauksissa myöskin
muina aikoina konttorin auki ollessa.

— V. P. K:n s y s j u h l a a
vietettiin viime sunnuntaina kauniin sään
vallitessa. Satunnaisesta „rahapulasta”
huolimatta onnistuivat juhlat yli odotus-
ten. Eri kilpailuissa paremmat pääsivät
palkinnoille. Ravintolapuolellakin oli
havaittavissa ajan paranemisen merkkejä.
Samoin soihokulkueen aikana ilmoille
kajahtaneet välittömät huudot todistivat,
että pahimmasta aletaan päästä. Kajo-
matta enempää yksityiskohtiin, haluaa
V. P. K. kiittää kaikkia, jotka tavalla tai
toisella tukivat tulentorjuria.

KIITOS.

Tuntemme suurta kiitollisuutta
Tervakoski O. Y:tä, Mannerheim-liittoa ja
kaikkia niitä satoja henkilöitä kohtaan,
jotka meille sattuneen tulipalon johdosta
ovat mitä erilaisimmin muodoin; lahjoin,
talkootöin, osanotoin y. m. antaneet tu-
keansa.

Samalla kiitän omakohtaisesti lu-
kuisista lahjoista ja onnitteluisista 50-vuo-
tispäivänäni.

Ellen ja Axel Sirén

KIITOS.

Sydämellinen kiitos soitosta, kuk-
kasista, lahjoista ja sähköistä joilla muis-
tite minua täyttäessäni 70-vuotta.

Heikki Salovaara.

KIRJEOPISKELU TIETOMIEHESSÄ

Syksy on tullut ja uusi opintovuosi, järjestyksessä toinen, alkaa jälleen. TIETOMIEHEN opiskelijamäärä on jatkuvasti kasvanut, mikä on merkinä siitä, että yhä useammat henkilöt alkavat ymmärtää kirjeellisen opiskelun edut. Kirjeopiskelun suurena etuna on erikoisesti pidettävä sitä, että opiskelu saattaa tapahtua omalla paikkakunnalla, vakinaisen työn ohessa. Täten muodostuu opiskelu halvaksi, tehokkaaksi ja samalla mielenkiintoiseksi, kun opiskelija on koko ajan tilaisuudessa vertaamaan opetuksen antamia tietoja työssään saamiinsa kokemuksiin. Koska työajan jälkeen jää vielä runsaasti aikaa omiin harrastuksiin, kannattaa varmasti osa tästä ajasta käyttää ammattitietojen lisäämiseen, sillä onhan tunnettu tosiasia, että mitä paremmat ammattitiedot ihmisellä on, sitä suuremmat mahdollisuudet hänellä on elämässä.

Luettelemme tässä muutamia niistä aineista, mitä TIETOMIEHESSÄ voi opiskella.

Kaikkien metalliteollisuuden ammattityöntekijäin opintosuunnat:

Opetuskirj. Kertamaksu

Ammattim. laskuoppi	8	850:—
Metallialan aineoppi	7	850:—
Laskutikun käyttö	3	500:—
Yl.kats.mek. teknolog.	4	500:—
Työn yksinkertaistam.	3	350:—
Konepiirustus	5	800:—
Urakanlaskenta	2	250:—

Kaikki puuteollisuuden ammattityöntekijäin opintosuunnat:

Opetuskirj. Kertamaksu

Ammattim. laskuoppi	8	850:—
Projektiopiirustus	4	650:—
Laskutikun käyttö	3	500:—
Yl.kats.mek. teknolog.	4	500:—
Työn yksinkertaistam.	3	350:—
Puun teknologia	10	1.200:—
Puualan aineoppi	4	500:—
Puun kuljetukset	3	350:—
Puun lajittelu	3	350:—
Urakalaskenta	2	250:—

Kaikki sähköalan ammattityöntekijäin opintosuunnat:

Opetuskirj. Kertamaksu

Ammattim. laskuoppi	8	850:—
Sähköalan aineoppi	7	850:—
Laskutikun käyttö	3	500:—
Lyhyt sähkötek.	20	2.400:—
Yl.kats.mek. teknolog.	4	500:—
Työn yksinkertaistam.	3	350:—
Konepiirustus	5	800:—
Urakanlaskenta	2	250:—

Koneasentajan opintosuunta:

Opetuskirj. Kertamaksu

Ammattim. laskuoppi	8	850:—
Metallialan aineoppi	7	850:—
Laskutikun käyttö	3	500:—
Yl.kats.mek. teknolog.	4	500:—

TERVAKOSKEN KANSALAIPOISTON TYÖJÄRJESTYS

Viikon päivä	Klo	Oppiaine	Opettaja	Opetuspaikka
Maanantai	18—19,30 19—20,30	Viulunsoitto Ruotsin kieli	Op. Reino Salmela Hra R. Hasselström	Vanha kk. Keila
Tiistai	18—19,30 19—20,30 20—21,30	Naisten voimistelu Näytteleminen Kirjallisuus	Op. Mirja Salomaa Op. Yrjö Haltila	Seura Seura Vanha kk.
Keskiviikko	19,30—21	Valtio- ja yhteisk.oppi	Maist. K. Joustela	Yhteiskoulu
Torstai	18—20,15 19—20,30	Naisten käsityöt Miesten tekn. piiri	Rva Aili Virtanen Tekn. R. Nuolivuo ja O. Väre	Vanha kk. Keila
Perjantai	18—19,30 19,30—21	Laulupiiri Miesten voimistelu	Op. Reino Salmela —,—	Seura Seura

TOVERIKUNNAN JÄRJESTÄMÄ ILLANVIETTO

joka työkuukauden ensimmäisenä perjantaina.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Sunnuntaina klo 16 ja 19,30
sekä

Maanantaina klo 19,30

Renkaita vedessä

Ann Sheridan—Robert Cummings

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

Tervakosken seudun invaliidit

PERUSTAVA KOKOUS

Seuratalossa sunnuntaina klo 12,30. Kaikkien invaliidien välttämättä huomioitava tämä tilaisuus. (Invaliidiliitosta saapuu järjestäjä).

Sotainvaliidien

KOKOUS

huomenna 12. 9. 48 klo 11,30 Seuratalossa.
Kaikkien läsnäolo toivottava.

MYYTÄVÄNÄ

käytännössä ollut, mutta hyvässä kunnossa oleva Kotiliesi-hella. Kuparinen vesisäiliö. Hintatarjoukset ensi viikon ajalla

J. V. Aaltonen,
Napiala.

PALOKUNNAN

harjoitus ensi maanantaina klo 16.

Päällikkö.

Opetuskirj. Kertamaksu

Työn yksinkertaistam.	3	350:—
Konepiirustus	5	800:—
Urakanlaskenta	2	250:—

Muistakaamme aina, että henkisen pääoman kokoamiseen sijoitetut varat tuottavat korkeata korkoa, sillä niihin ei pysty inflatio eikä niitä uhkaa mikään muukaan vaara. — Sosiaaliosastolta annetaan ohjausta opintojen aloittamisessa.

TYTTÖ- JA POIKAKERHOJEN

syksyn ensimmäinen yhteinen kokoontumistilaisuus pidetään pikkukirkon kerhuhuoneessa ensi maanantaina, syyskuun 13 päivänä klo 18. Kerholaisten vanhemmat ovat myös tilaisuuteen tervetulleita. Tilaisuudessa on myöskin vanhemmille sopivaa ohjelmaa, m. m. elokuvaesitys, „Jamun” juttelua, teetarjoilua, pastori Jääskeläisen puhe y. m.

PADON NAISET JA TYTÖT!

Naisten voimistelutunnit alkavat tiistaisin klo 18 Seuralla ja tyttöjen (9—15 vuotiaille) keskiviikkoisin klo 18 uudessa alakoulussa.

Tervakosken Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen

syyskokous

ja

KOULUN JOHTOKUNNAN

kokous

pidetään keskiviikkona t.k. 15 p:nä klo 16 Yhtiön konttorissa.

— Rautateiden uusi aikataulu astui voimaan 1. 9. 48. Riihimäen ja Helsingin välisessä aikataulussa ei kuitenkaan ole minkäänlaisia muutoksia, joten aikanaan julkaisemamme aikataulu vielä on voimassa.

— Airikkalan linja-auto, joka lähti Tervakoskelta Punkan kautta Riihimäelle klo 15,10, lähtee nyt 14,50.

— Pato kävi keskiviikkona Hämeenlinnassa suorittamassa ystävyysottelun jalkapallossa TARMOA vastaan. Huonosti kävi. Juniorit hävisivät 1—0 ja miehet 4—0.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päiti lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jumalanpalvelus ja H. p. ehtoollisen
vietto pikkukirkossa sunnuntaina 19. 9
klo 10. Saarnan mahdollisesti pitää Ihan-
talan khra S. Huolila.

Hartaushetki Huistin Kolisevassa
sunnuntaina 19. 9. klo 19, sekä Nummen-
päässä Tuomas Pullisella klo 13 (khra
Huolila).

Aiheesta „sielun kuolemattomuuden
kieltäminenkö Raamatun oppia?” puhuu
past. Jääskeläinen pikkukirkon kerhohuo-
neessa keskiviikkona 22. 9. klo 19.

Tyttökerho kokoontuu kerhohuo-
neessa torstaina 23. 9. klo 18. Entiset ja
uudet kerholaiset ilmoittautuvat.

Sunnuntaina 26. 9. vietetään n. s.
lähimmäisen päivää.

— TERVAKOSKEN YHTEIS-
KOULUN johtokunta ja Kannatusyhdis-
tys pitivät syyskokouksensa viime keski-
viikkona. Rehtori Joustela luki laatiman-
sa vuosikertomukset sekä koulun että
kannatusyhdistyksen toiminnasta. Tiit
selostettiin ja tilintarkastajien lausunnon
perusteella myönnettiin taloudenhoitajalle
tili- ja vastuuvapaus. Päätettiin anoa
koululle valtionapua, joka kuitenkin on
odotettavissa vasta tulevana vuonna,
jonka johdosta päätettiin anoa myöskin
kunnalta avustusta, jotta voitaisiin toimia
siksi kunnes valtionapu myönnetään.

Koulu toimii nyt neljaluokkaisena
ja on siinä oppilaita 125. Koulussa on
kolme täysin pätevää vakinaista opet-
tajaa, yksi kansakoulunopettaja ja kolme
tuntiopettajaa.

Ammattiopintojen avustaminen

Laki ammattiopintojen avustamises-
ta on annettu 10. 11. 1944. Se ulottaa
vaikutuspiirinsä mahdollisimman laajoi-
hin, avustusta kaipaavien, pääasiallisesti
nuorten tai varttuneeseen ikään kasva-
neiden henkilöiden piiriin, sikäli kuin
nämä eivät lainkaan tai riittävästi saa
ammattiopintojaan varten valtionavus-
tusta muiden erityissäännösten nojalla.

Apurahan saamisen ehtona on, että
henkilö

- 1) — ei ole täyttänyt 24 vuotta;
- 2) — on aikomalleen ammattialalle
sopiva;
- 3) — voi todennäköisesti saada
suunnitellulla ammattialalla
toimeentulonsa;
- 4) — on hyväksytty tai voidaan
hyväksyä oppilaaksi laissa
edellytetyin oppilaitokseen
(kouluun tai kurseille) ja
- 5) — ei voi saada avustusta sota-
orpojen työhuollosta annetun
lain tai muiden vastaavien
perusteiden mukaan niin pal-
joa kuin hän tämän lain pe-
rusteella saisi.

Poikkeuksena edellä mainitusta ikä-
rajaa koskevasta säännöksestä sallitaan
apurahan myöntäminen 24 vuotta täyt-
täneellekin henkilölle, jos hänen ammatti-
opintonsa vielä ovat kesken tai jos ne
vielä ovat viivästyneet sairauden, ase-
velvollisuuden suorittamisen tai muun
pätevän syyn takia.

Ammattiopintojen avustuslain mu-
kaisesti myönnettävät avustukset voidaan
laadultaan jakaa:

- 1) — säännöllisiin ja varsinaisiin
apurahoihin;
- 2) — avustuksiin opintoaikana saa-
dusta sairaudesta ja
- 3) — opintolainoihin.

Ammattiopintojen avustuslain nojal-
la myönnettävä apuraha on vähintään
30 ja enintään 60 % valtioneuvoston eri
koulumuotoja varten, paikkakuntien kal-
leuden huomioon ottaen, vahvistamista

kohtuullisista opintokustannuksista opin-
tuvuutta kohden. — Yhtiön palvelukses-
sa olevia avustaa opintolainojen ja avus-
tusten hakemisessa sosiaaliosasto.

ULJAAT JOUKKUEET JA KOMEAT PELAAJAT

Virkailijat olivat haastaneet työn-
johtajat viime viikon perjantaiksi urhei-
lulentälle, luvaten maksaa viime kesänä
saamansa selkäsaunan. Mutta toisin kui-
tenkin kävi. Jo ensimmäinen puoliaika
päätyi työnjohtajien hyväksi 1—0. —
Toisen puoliajan alkuvaiheessa he saivat
toisen maalin. Nyt tuli jo virkailijoille
kuumat paikat. He tekivät sisukkaita
hyökkäyksiä — eipä silti, etteivät he
olisi olleet aktiivisia jo ensimmäiselläkin
puoliajalla — mutta maalissa oli työn-
johtajilla vanha, tunnettu maalivahti
isä-Salmisen, joka nappasi aina pallon
kiinni silloin kun se uskasi maalin lähet-
tyville. Toisen puoliajan loppupuolella
saivat virkailijat yhden maalin ja pian
sen jälkeen rangaistuspotkun, jonka pot-
kasi Nilsson, mikä kuitenkin osui suoraan
isä-Salmisen syliin. Peli päättyi 2—1
työnjohtajien hyväksi.

Se tarkoitus, mikä haaste-ottelulla
olikin, saavutettiin, sillä katselijoita oli
saapunut kentälle n. 200 henkilöä. Kerä-
tyistä vapaaehtoisista pääsymaksuista
kertyi mk 2.653:50. Näin saadut rahat
luovutti H. 9. 48 virkailija B. Lindberg,
virkailija J. Keskitalon läsnäollessa, Ter-
vakosken Sotainvaliidien puheenjohtajalle,
herra H. Nuotiolle, käytettäväksi paik-
kakunnan invalidien hyväksi.

Virkailijoiden ja työnjohtajien jouk-
kueiden kokoonpano pelatussa ottelussa
oli seuraava:

Työnjohtajien

Salmisen, Lasse		
Sinivuori, E.	Kilpinen, O.	
Rinne, V.	Väre, O.	Aaltonen, A.
Syrjänen, R.	Joensuu, J.	
Sarpio, O.	Pakarinen, V.	Aaltonen, P.
Sihvo, T.	Nilsson, S.	Ungern, E.
Lehtonen, M.	Nuolivuo, R.	
Markkanen, O.	Lindberg, B.	Nyman, H.
Sillantie, T.	Posti, M.	
Salmisen, Reino		

Virkailijoiden

JANAKKALAN OPETTAJAYHDISTYKSEN TOIMII JÄLLEEN

Kokous käsitellyt perinpohjaisesti uutta oppivelvollisuuslakia, jota noudatetaan pitäjän kaikissa kouluissa

Janakkalan opettajayhdistyksen kokous pidettiin 15. 9. Punkan koulussa opettaja Pentikäisen luona.

Tervehdyspuheessaan koulun johtajaopettaja Pentikäinen selosti työn syntyä ja koulun vaiheita, jotka täten tulivat tunnetuiksi pitäjän muillekin opettajille. Lisäksi hän mainitsi pidettävän kokouksen tarkoituksesta saada tarkastajalta ohjeita lukuvuoden alussa voimaan tulleen lain noudattamiseksi. Kun oli yksityiskohtaisesti järjestetty pitäjän kansakoulujen välisien urheilukilpailujen, jotka pidetään Tervakosken kentällä kuluvan kuun 24 p:nä, ohjelma, niin kansakouluntarkastaja Arvo Jääskinen antoi varsin laajan ja antoisan selostuksen koulu-uudistuksen voimaansaattamisesta huomioonottavista seikoista. Aluksi hän totesi, että olemme aikamassa uutta työvuotta, jonka lopullista muodostumista emme vielä tunne, mutta toivomme parasta. Kansakoulumme ensimmäiset työntekijät ovat omanneet oikean kutsumustietoisuuden ja se on ollut onneksi. Kuten entiset opettajat ovat tehtävänsä kunnialla suorittaneet, niin hän toivoi sitä samaa nykyisiltä. Vasta pitäjään muuttaneet opettajat hän samalla lausui tervetulleiksi vakuuttaen, että täällä tullaan vaatimaan paljon ja uurasta työskentelyä. Uusi laki tuli voimaan niin nopeasti, että työntekijäin kannalta olisi pidempi järjestelyaika ollut suotava, mutta siihen ei ollut mahdollisuutta. Kun sen komitean mietintö, joka olisi tahtonut hävittää kansakoulun niin, ettei sen nimikään olisi enää jäänyt, tuli julkisuuteen, niin se aiheutti hymyilyäkin, joka rohkaisi kansakoulun puoltajia. Nyt on vain laki sovellettava siten, että vastustajatkin huomaavat sen edistykseksi. Luonnollisesti opettajat ovat vielä hämentyneitä siitä, mitä olisi opetettava, kun asetus ja ohjeet ovat viipyneet, mutta nyt niitä jo kuitenkin on osaksi saatu. Hän luetti joukon uusia kirjoja opetustyötä varten ja lopetti seuraaviin sanoihin:

„Seitsemännellä luokalla olisi opetettava yhteiskuntaoppia yksi viikkotunti. Jatko-opetukseen olisi saatava nykyistä parempi käytännöllis-ammattillinen muoto, jonka päätepiirteenä tulee olla kunnollinen valmistava ammattikoulu, jolle on saatava nopeasti tarkoituksen mukainen rakennus. Siihen mennessä olisi erittäin piirejä yhdistettävä jatko-opetuksessa ja annettava laskennossa ja äidinkielessä opetusta”.

Seuranneessa keskustelussa opettajat tekivät kysymyksiä tarkastajalle saaden niihin vastauksia. Samalla todettiin, että Janakkalan kaikki kansakoulut ovat nyt jo 7-vuotisia eikä toisin voisi olla.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT:

lauantaina klo 19,30
sekä

sunnuntaina klo 16 ja 19,30

Kuolematon rakkaus

Olivia de Havilland — John Lund
Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

SAIRASKASSAN

maksuja suoritetaan joka arkipäivä klo 10 — 12 välisenä aikana huoltokonttorista. Hallitus.

PUNAISEN RISTIN OMPELUSEURALAISET HUOM!

Kiertokorien lainausvarastot ovat vähissä ja vauvat odottavat lämmintä talveksi.

Käsityötaitoisia pyydetään kokoontumaan joukolla Vesavaraan ensi tiistaina 21. 9. 48 klo 19

Kaikki aikaisemmin jaetut työt olisi valmiina palautettava.

Leivät ja makeat mukaan.

Rene Serlachius

PALOKUNNAN

harjoitus ensi maanantaina klo 16.

Päällikkö.

kaan, koska kunta on Cygnaeuksen kotipitäjä. Koska kirjallisten kykyjen herättäminen kouluajan pidentämisen vuoksi olisi entistä paremmin mahdollista, niin samalla opettajat kiinnittivät huomionsa nykyisiin standardisoiuihin vihkoihin, jotka eivät tyydyttäneet kokousta, mistä täytyy erikoisesti huomauttaa julkisesti.

Asiarikkaan kokouksen päätyttyä osanottajat käyttivät hyväkseen talonväen järjestämän päivän runsaita antimia.

— TERVAKOSKEN PIIRIKIRJASTON aukioloajat muuttuvat seuraaviksi:

Aikuisille tiist. ja perjant. klo 18 — 20

Lapsille torstaisin klo 14 — 16

Niitä lainaajia, joiden kirjat ovat viipyneet yli lainausajan, pyydetään palauttamaan ne syyskuun loppuun mennessä.

— TERVAKOSKEN KANSAKOULUSSA VII luokan koulutyö alkaa 22. 9. klo 8,45 vanhalla kansakoululla.

— KANAT KURISSA. Vapaana liikkuvat kanat varsinkin „Berliinin” alueella liikaavat asuntojen pihoja ja ja portaita. Kanojen omistajat, huolehtikaa, ettei tällaista jatkuvasti tapahdu.

POJAT!

Teknillinenkerho

kokoontuu tiistaina klo 18 rakentamaan veturia ja vauvoja.

Lennoikkikerho

kokoontuu torstaina klo 18 rakentamaan lennokkeja sekä vaihtelevaan ja tutkiimaan postimerkkejä.

Hauskatsyyset

karnevaalit

Napialan työv. talossa tänään klo 20.

Soittaa LYCKY SWINGERS

Liput 70:—

Järj. Nuoriso-os.

Uusien

OSTOKORTTIEN JAKELU

1. 10. — 1948 voimaan tulevien ostokorttien jakelu aloitetaan Tervakosken Kansanhuoltotoimistossa tiistaina syysk. 21 p:nä klo 9.

21. 9.	kirjaimilla	A — H
22. 9.	”	I — K
23. 9.	”	L — N
24. 9.	”	O — R
27. 9.	”	S
28. 9.	”	T — Ö

Jakoaika kaikkina päivinä 9 — 12 ja 13,30 — 17. Korttien hakialla täytyy olla mukana kaikkien ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden yleisostokortit joiden vasemmassa yläkulmassa olevan tarkkailuliuskan asianomaisessa kohdassa pitää olla kortinomistajan nimi. Korttien hakioita kehoitetaan hakemaan korttinsa ilmoituksessa mainitussa järjestyksessä ja viimeistään 28. 9. -48.

Kansanhuoltolautakunta.

KAUKO VIITAMÄEN

Suomen mestariyhtye tulee soittamaan

Padon suuriin

SYYSTANSSEIHIN

lauantaina t. k. 25 p:nä.

TULIPALOHÄLYTYS PUHELIMITSE

tehdään lauantaista 18. 9. 48 klo 19 lähtien numerolla 6 eikä aikaisemmin

ilmoitetulla numerolla 390.

HUUTOKAUPPA.

Maanantaina t. k. 20 p:nä klo 16 myydään vapaaehtoisella huutokaupalla Wallinheimolla naisenhuoneen kalusto: kiilloitettu peilipöytä, peili, jakkara ja 4 tuolia; erilaisia huonekaluja kuten tuoleja, telttasänkyjä, lipasto, pesupöytä; vähän vaatetta, käytävämatto, kotikutoinen leposohvan peite, pulloja, hyvä liha-tiinu, y. m.

Huudot maksettava käteisellä.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 38

Lauantaina syyskuun 25 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhdistön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18 Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Pyhäkoulu pikkukirkon kerhohuoneessa alkaa sunnuntaina 26. 9. klo 9.

Jumalanpalvelus pikkukirkossa sunnuntaina „lähimmäisen päivänä”, klo 10.

Suosittelava lähimmäisen päivän juhla Seuratalossa sunnuntaina 26. 9. klo 14 (katso ilm.).

Kirkkokuoron harjoitus maanantaina 27. 9. klo 19 pikkukirkon kerhohuoneessa. — Tahdottehan te, joilla on lauluniahja, käyttää sitä Jumalan kunniaksi ja lähimmäisillekin siunaukseksi. Vain vähän aikaa on tuo lahja käytössänne. Liittykää kirkkokuoron.

Keskiviikkotilaisuudessa 29. 9. klo 19 pikkukirkon kerhohuoneessa tutkistelu aiheesta „Aika on lyhyt”.

Tyttökerho kerhohuoneessa ensi torstaina klo 18.

Poikakerhot tiistaisin ja torstaisin klo 18.

Mikkelinpäivänä 3. 10. vietetään suomalaisen Raamatun 400-vuotisjuhlaa. Tarkemmin ensi Kaiussa.

Poikien rippikoulu pikkukirkossa alkaa tiistaina lokak. 5 p:nä klo 9.

— KUOLLUT. T. k. 18 p:nä kuoli etäkel., leski Matilda Viklund.

Rouva Viklund oli syntynyt Janakalassa 11. 3. 1866 ja toimi tehtaassa ns. extra lajittelijana. Nuoruutensa aikana osallistui hän aktiivisesti Klubin toimintaan. Leskenä on hän ollut kaksi vuotta.

Häntä jäi lähinnä suremaan täysi-ikäiset lapset.

Lähimmäisen päivänä 26. 9.

Sunnuntaina 26. 9. vietetään koko maassa Lähimmäisen päivää. Meidän on syytä erikoisesti tutkia, kuka on lähimmäiseni. Itseviisas lainoppinut kysyi keran sitä Vapahtajalta. Hän tarkoitti: „Kuka on niin arvokas ja minun tasollani oleva, jota minun pitäisi auttaa ja muistaa”. Laupiaan samarialaisen vertauksella Jeesus ohjasi asettamaan kysymyksen päinvastaisella tavalla, näin: „Keneltä olisin hädässäni valmis ottamaan vastaan apua”. Tässä valossa opimme tuntemaan myös sen lähimmäisen, jota kohtaan meillä on velvollisuuksia.

Meidän on kiitollisin mielin todettava, että Tervakoskella ja sen ympäristössä ovat olosuhteet niin hyvät, että hätää taloudellisessa suhteessa on yleensä vaikea löytää. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että kysymys siitä, kuka on lähimmäiseni, jota minun tulisi auttaa, olisi käynyt tarpeettomaksi. Parhainkaan lakisääteinen huolto ja laskelmoiva avustaminen ei voi poistaa täydelleen avun tarvetta. Vapaaehtoinen kristillinen rakkaus voi tuoda avun juuri oikealla hetkellä, virallinen voi myöhästyä. Apua on muutakin kuin vain rahaa: oikealla hetkellä tehty työ, neuvon ja rohkaisun sana. Mainittakoon tänäkin aikana esiintyviä eräitä lähimmäisten ryhmiä: orpolapset, lesket, invalidit, kodittomat ihmiset, sokeat, kuurot, heikot vanhukset, vangit, sairaat — erittäinkin yksinäiset ja kaukana parantoloissa ja sairaaloissa olevat — pettymysten ja viettelysten henkisesti murjomat ja hengellisesti alakuloiset tai paatumukseen vajoavat. Niinpä tänä vuonna kirjoitti muuan syrjäinen ihminen tänne, että siellä ja siellä hoitolaitoksessa on Tervakosken seudulta yksinäinen mies, jota paikkakuntalaisten olisi tarvis muistaa. — Vangit usein valittavat: „Minulla ei ole ketään, joka minua muistaa”.

Lähimmäisessämme palvelemme itseään elämän Herraa. Sellainen palveleminen tai palvelematta jättäminen otetaan esiin tuomiopäivänä. Lähimmäisen

palvelun, rakkaudenpalvelun, alue on melkein rannaton, ja toisaalta apuamme tarvitseva lähimmäisemme on usein aivan vierellämme. Tarvitsemme näkevät silmät ja tarkan tunnon sitä varten. Eikö sitä armoa olisi syytä ylhäältä pyytää ja saatua lahjaa olisi pantava yhä enemmän harjoitukseen? Lähimmäisen rakkautella rakennetaan tätä maailmaa enemmän kuin korkeilla konferensseilla. — Lähimmäiskysymyksen merkeissä on paikkakunnallamme huomattava juhla, kuten toisaalla lehdessä kerrotaan, ja johon pyydämme myös viitata.

J. J.

— Nuorten huomioon. Lokakuussa alkavat lukuvuotensa monet kymmenet maamme kansanopistot, joista toiset — kristilliset kansanopistot — pyytävät vakavasti muistaa myös kristillisyyden asiaa.

Monissa seurakunnissa esim. Pohjanmaalla määrättyyn ikään päässeet nuoret miltei järjestään hakeutuvat kansanopistoihin. Pääkaupungin syyskuun 3 päivän lehdissä oli yksityiskohtainen luettelo koko maan kansanopistoista ja niiden alkamisajoista. Mainittakoon, että ikävaatimus on yleensä tytöiltä 16 ja pojilta 17 vuotta. Lähimmät kansanopistot ovat: Luther-opisto, os. Järvenpää (aloittaa 22. 10.), Helsingin Kristillinen kansanopisto, os. H:ki, Tähtitornink. 16. A (15. 10.), Sairalan evankelinen kansanopisto, os. Valkama (18. 10.), Itä-Hämeen kansanopisto, os. Hartola (23. 10.), Tuusulan kansanopisto, os. Järvenpää (17. 10.). Luther-opistoon aikova voisi kääntyä Tervakosken pastorin puoleen mahdollisen opintorahan saamisen vuoksi.

KUNNALLISLAKI

Eduskunta on 27 päivänä viime elokuuta hyväksynyt uuden kunnallislain, joka tulee voimaan ensi vuoden alusta. Tällä lailla kumotaan m. m. 27 p:nä marraskuuta 1917 annetut maalaiskuntain ja kaupunkien kunnallislait sekä 22 p:nä toukokuuta 1931 annettu laki taajaväkisistä maalaisyhdyksunnista. Näin uusitulla lailla tulee yhdenmukaistettua kau-

punkien, kauppaloiden ja maalaiskuntien kunnallishallinto.

Kun nyt vertaamme vanhaa ja uutta toisiinsa, niin huomaamme, että uusi laki tuo tullessaan myöskin muutoksia varsinkin maalaiskuntien hallinnon alalla. Vanha maalaiskuntien kunnallislautakunta muuttaa nyt nimensä kunnanhallitukseksi. Kunnan valtuutettuja valitaan nyt samojen perusteiden mukaan kaupungeissa, kaupaloissa ja maalaiskunnissa. Esimerkiksi vanhan maalaiskuntain kunnallislain mukaan, kunnassa, jossa väkiluku henkikirjojen mukaan oli 8.000—10.000, valittiin valtuutettuja 23 ja kaupungissa, jossa väkiluku oli 6.000—10.000, valittiin valtuutettuja 29. Huomaamme, että oli huomattava jäsenluvullinen ero samansuuruisten kaupunkien ja maalaiskuntien valtuustojen välillä. Nyt uuden lain mukaan sellaisen kunnan, jonka asukasluku on 8.000—10.000, on valittava 27 jäsenen valtuusto. Ja esimerkiksi Janakkalan kunnan, jossa asukasluku on yli kymmenentuhatta on valittava valtuustoonsa 31 valtuutettua, kun niitä tällä hetkellä on 29. — Maalaiskuntien osalta kunnanvaltuuston jäseniin nähden tulee huomattava muutos siinä, että ennen oli vaalikelpoisia valtuutetuiksi ja muihin kunnan luottamustoimiin, harvoja poikkeustapauksia lukuunottamatta, jokainen kunnassa asuva henkilö, joka oli oikeutettu valtuutettuja valitsemaan. (Kunnan luottamustoimi määritellään uuden lain mukaan seuraavasti: „Valtuutetut, kuntain yhteistoimintaa varten valitut edustajat sekä kunnallishallituksen ja kunnallisten lautakuntain jäsenet ovat kunnallisia luottamusmiehiä ja tehtävät luottamustoimia). Nyt uusi laki määrittelee tarkkaan ne henkilöt, jotka eivät ole vaalikelpoisia valtuutetuiksi ja tällaisia ovat: 1. maaherra, lääninneuvos, läänin-kamreeri, lääninsihteeri sekä lääninreviisori; 2. kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, kunnanjohtaja sekä kunnanvaltuuston, kunnallishallituksen ja kunnallisen lautakunnan alainen, toimestaan tilivelvollinen viranhaltija. — Laki määrää myös, että silloin kun valtuutettu on valittu tai nimetty johonkin edellään mainittuun virkaan hän ryhtyy sitä hoitamaan, on hänen myöskin silloin luovuttava jäsenyydestä. — Eräänä kankeutta poistavana tekijänä on mainittava se, että uuden lain mukaan saadaan valtuusto kokoon neljää päivää aikaisemmin kuin ennen, jolloin ilmoitus oli pantava julki neljätoista päivää ennen kokousta, kun nyt siihen tarvitaan aikaa vain kymmenen päivää — sekä kiireellisissä tapauksissa vain kuusi. Asia, josta on myöskin jo kauan puhuttu, on nyt astunut päiväjärjestykseen, nimittäin kunnanjohtajan ottaminen maalaiskuntien johtoon. Laki antaa kyllä tässä asiassa hyvin vapaat kädet kunnanvaltuustolle, sillä lain sanamuoto kuuluu: „Maalaiskunnassa voi olla kunnanjohtaja”. Silloin kun maalaiskuntaan valitaan kunnanjohtaja ja hän ryhtyy ensimmäisen kerran virkaansa hoitamaan, katsotaan kunnan-

ILMOITUKSIA

Tänään! Tänään!

K A U K O V I I T A M Ä K I
yhtyeineen tulee soittamaan amerikkalaisia uutuuksia Padon

syystansseihin

Seuratalossa klo 20.
Liput 80:—

Kuten aikaisemmin on ilmoitettu alkaa
SÄHKÖNSÄÄNNÖSTELY

Tervakoskella tänään alkavasta mittarilukemasta lähtien.
Tervakoski Osakeyhtiö.

Tervakosken
PUHELINTILAAJILLE

ilmoitetaan, että liittymismaksun loppuerää, joka on määrätty maksettavaksi syyskuun loppuun mennessä, ei tarvitse vielä maksaa, vaan loppuerän suuruus ja maksupäivä ilmoitetaan lokakuun alussa.

Tervakoski Osakeyhtiö.

A V A A N

LIHA- JA SEKATAVARAKAUPAN
1. 10. 1948.

M. Mäkinen.

Myytävänä hyvää **RUOKALANTTUA** suoraan pellolta.

Kustaa Vikman, Tervakoski.

VIRKISTYSTÄ NAISILLE!

Muokkausvoimistelua joka maanantai klo 18,30—19,30 rouville, myöskin Padon vanhempi joukko tervetullut.
Ohjaa Kerttu Posti.

JUURIKASVIA myydään ja tilauksia otetaan vastaan Kartanon Puutarhassa.

Tervakosken Osuuskauppa r. l:n

SYYSKOKOUS

pidetään Osuuskaupan ruokalassa sunnuntaina lokakuun 10 p:nä klo 14.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 19 §:ssä määrättyt asiat.

E. Sinivuori.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja.

OSTOKORTTIEN

jälkijakelu toimitetaan Tervakosken Kansanhuollon toimistossa 29. 9. klo 9—12 ja klo 13,30—16.

hallituksen puheenjohtajaksi valitun toimikauden päättäneen, koska kunnanjohtaja astuu puheenjohtajan paikalle. Kunnanjohtajan virka perustetaan valtuuston päätöksellä, mutta valtioneuvosto voi, kunnanvaltuustoa kuultuaan, myös määrätä, että kuntaan on perustettava kunnanjohtajan virka.

Nyt saatua uutta kunnallislakia tervehditään varmaan ilolla kaikissa kuntien asioita harrastavien henkilöiden piirissä, sillä kokoo ja yhdenmukaistaahan se tähän saakka hajallaan olleen tämän alan lainsäädäntöämme.

TEATTERIKIERTUE

Sylvi Palo — Tauno Palo — Uno Laakso — Arvo Kuusla

esittää lokak. 1 p:nä klo 20 Seuratalossa

MIKA VALTARIN

Kutsumaton vieras

Pääsylippuja à mk 120:—, 90:—, 70:— ja 40:— (seisomap.). Ennakolta P. Pajuselta 27. 9. alkaen.

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Sunnuntaina ja maanantaina klo 19,30

Turha oli unelmani

Kielletty lapsilta.

M A R T A T I

Syystoimintakauden alkajaistilaisuus on Keilalla tiistaina t. k. 28 p:nä klo 19. Suunnitellaan syyskauden toimintaa ja keskustellaan marttakuoron perustamisesta. Emäntinä ovat rvat Liljeström ja Pakarinen. Entiset ja uudet jäsenet tervetulleita!

Puheenjohtaja.

26. 9. pidettäväksi suunniteltu

Lähimmäisen päivän juhla

siirretään tuonemmaksi.

Tervakosken Paperityöntekijäin Ammattiosaston

K O K O U S

pidetään sunnuntaina, syysk. 26 p:nä, alkaen klo 10, Repimön kerhohuoneessa.

Käsitellään m. m. paperityöntekijäin palkkakysymys, muutokset työehtosopimukseen y. m. tärkeitä ajankohtaisia asioita. Kaikkien läsnäolo välttämätön.

Toimikunta.

TULIPALOHÄLYYTYS
PUHELIMITSE

tehdään numerolla 6 eikä aikaisemmin ilmoitetulla numerolla 390.

HUOMATTAVA TEATTERIVIERAILU
TERVAKOSKELLA.

Perjantaina lokakuun 1 päivänä tarjoutuu Tervakosken teatteria rakastavalle yleisölle tilaisuus nauttia korkealuokkaisesta taiteesta. Silloin saapuu tänne nimikuulu kiertue SYLVI PALO — TAUNO PALO — UNO LAAKSO — ARVO KUUSLA, joille MIKA VALTARI vartavasten on kirjoittanut esitettävänä olevan kappaleen „Kutsumaton vieras”.

Tervakosken Kantakerhon pyyntöön suostuen on kiertue määrännyt näytännölle harvinaisen alhaiset pääsymaksut, joten Kantakerho toivoo, että esitykselle osoitettaisiin sen ansaitsema huomio.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 39

Lauantaina lokakuun 2 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto

maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Mikkelinpäivänä pyhäkoulu klo 9.
Jumalanpalvelus pikkukirkossa klo 10.

Suomalaisen Uuden Testamentin
400-vuotisjuhla pikkukirkossa Mikkelin-
päivänä klo 18. (Puhe: „Se Wsi Testa-
menti”, poikakuoron ja trion esityksiä,
Raamatun lukua, lausuntaa, loppuliurgia.
Juhlan päätyttyä kerhohuoneessa Raamattu-
näyttely, jossa m. m. nähtävänä
ensimmäinen yli 300-vuotias suomalainen
koko-Raamattu sekä juhlapäivän johdosta
julkaistu uusi Raamattulaitos, jota ja
muitakin Raamattuja myytävänäkin).

Kirkkokuoron harjoitus maanantaina
4. 10. klo 19 Tervakosken pappilassa An-
nanmäellä. Entiset ja uudet jäsenet ter-
vetuloa.

Lähetysompeluseura tiistaina 5. 10.
klo 19 rva Anni Vainion luona.

Poikakerhot tiistaisin ja perjantai-
sin klo 18, tyttökerho torstaina klo 18.

Rippikoulu pojille alkaa tiistaina
5. 9. klo 9 pikkukirkossa. Ikä 16 vuotta.
Mukaan viimeinen koulutodistus, Raamat-
tu, virsikirja, katekismus ja Raamatun
historia.

Past. Jääskeläisen johtama tutkistelu
aiheesta „Uuden Testamentin synty” pik-
kukirkon kerhohuoneessa keskiviikkona
5. 10. klo 19.

Hartaushetki Paistossa Antti Kur-
jella sunnuntaina 10. 10. klo 14 (past.
Mäkinen ja Jääskeläinen).

— 60 VUOTTA täytti viime kes-
kiviikkona 29. 9. Jussi Aaltonen
Marttilassa.

Huoltolautakunta

Laki kunnallisesta huoltolautakun-
nasta on annettu 17 päivänä tammikuu-
ta 1936. Lain 1 §:n 1 momentissa sääde-
tään: „Yhteiskunnallista huoltoa varten
tulee kunnassa olla huoltolautakunta”.
Tällä lauseella on selvästi ilmaistu, että
varsinainen yhteiskunnallinen huoltotoi-
minta on ensisijaisesti kunnallinen tehtä-
vä. Huoltolautakuntaan tulee lain mu-
kaan kuulua puheenjohtaja, varapuheen-
johtaja ja vähintään neljä jäsentä,
joista ainakin yhden tulee olla nainen.
Myöskin yksi koulunopettaja on valittava
lautakuntaan, tai jos lautakunta on jaettu
osastoihin, niin lastensuojeluosastoon on
valittava silloin koulunopettaja jäsenenä
tai lisäjäsenenä. Myös pidetään suotavana,
että lautakuntaan valitaan yksi tervey-
denhoitoon perehtynyt henkilö. Lautakun-
nan jäsenet valitsee kunnanvaltuusto
3 vuodeksi kerrallaan.

Lautakunnan toimialaan kuuluu
alempana mainittujen lakien määräämät
tehtävät, joita lakeja ovat:

- Köyhäinhuoltolaki
- Lastensuojelulaki
- Alkoholistilaki
- Irtolaislaki

Näiden lisäksi on lautakunnalle mää-
rätty erinäisten tärkeiden lakien, kuten

- Äitiysavustuslain
- Perheisälain
- Kodinperustamislain
- Sokeainavustuslain
- Lain ammattiopintojen avustami-
sesta
- Lait sotaleskien ja sotaorpojen
työhuollosta
- Invaliidilain sekä ensi kuun alussa
voimaan tulevan
- Lapsiisälain

määräminen valmisteluluontoisten tehtä-
vien paikallinen hoito. Vielä on lisäksi
eräitä sosiaalivakuutuslakeihin sisältyviä
tehtäviä jätetty huoltolautakunnan suo-
ritettavaksi näiden alojen viranomaisten
apuelimenä.

Sen lisäksi, mitä laissa on säädetty,
tulee huoltolautakunnan:

- määrätä, onko ja missä muodossa
yhteiskunnallista huoltoa annet-
tava;

- annettujen säännösten ja määräys-
ten mukaan huolehtia sen haltuun
uskottujen varojen ja omaisuuden
hallinnasta ja hoidosta;
- valmistaa vuosittain ehdotus yh-
teiskunnallisen huollon talousar-
vioksi;
- huolehtia lautakunnan kirjanpi-
dosta ja tehdä tili hallinnastaan;
- huolehtia sosiaaliministeriön vah-
vistaman tai hyväksymän kaavan
mukaisen luettelon pitämisestä yh-
teiskunnallisen huollon alaisista
henkilöistä; sekä
- antaa voimassa olevien määräyk-
sien mukaan viranomaisille yhteis-
kunnallista huoltoa koskevat tilas-
tolliset ja muut tiedot.

Huoltolautakunnan on näinollen,
sitien kuin laissa ja asetuksissa ja kunnan
huolto-ohjesäännössä määrätään, pidet-
tävä huolta yhteiskunnallisen huollon toi-
meenpanoon kuuluvista asioista. Koko
maan yhteiskunnallisen huollon yleinen
johto ja valvonta kuuluvat sosiaalimini-
steriölle ja sen alaisille tarkastusviran-
omaisille sen mukaan kuin erikseen sää-
detään.

Janakkalan kunnan huoltolautakun-
taan kuuluu puheenjohtaja, varapuheen-
johtaja ja 8 jäsentä sekä 2 lisäjäsentä.
— Edellämainitun lain 7 §:n mukaisesti
on kunta jaettu 8 piiriin, joista kukin
piiri on yhden huoltolautakunnan jäsenen
valvonnan alaisena. Jokaiselle huoltolau-
takunnan jäsenelle, jolle on kuulunut oma
piiri, on huoltolautakunta kutsunut apu-
laisiksi vielä 2—3 kaitsijaa. Kaitsijan
tehtävät on mainittu tarkemmin kunnan
huolto-ohjesäännössä.

Niin huoltolautakunnan jäsenillä
kuin kaitsijoillakin on tärkeä tehtävä
oman kuntansa huoltotoimintaa ohjates-
saan ja valvoessaan. Tästä johtuen kun-
takin puolestaan yrittää auttaa heitä tässä
tehtävässä, tilaamalla heille tämän alan
erikoisjulkaisua „Huoltajaa” sekä järjes-
tämällä muutaman kerran vuodessa yh-
teisiä neuvottelutilaisuuksia, joissa käsi-
tellään kunkin hetken tärkeimpiä huol-
tokysymyksiä. Myöskin sosiaaliministeriön
edustajat ovat viimeaikoina käyneet maa-
seudulla asiantuntijoina selvittelemässä
huoltoväelle tämän alan perus- ajankoh-
taisia kysymyksiä.

KIINNOSTAAKO TÄMÄ SINUA?

Pimeä syksy on jälleen saapunut, jonka toteamme parhaiten kurkistamalla illalla ulos ikkunasta. On alkanut se vuodenaika, jolloin harkitsemme miten vietämme iltamme. Kullakin meillä on omat harrastuksensa ja touhunsu, jotka vievätkin huomattavimman osan vapaa-ajastamme. Silti haluamme joskus jotain sellaista virkistystä, jolloin voimme unohtaa hetkeksi kaiken muun. Ehkä usealle meistä saattaa muodostua tällaiseksi vapauttavaksi tuokioksi ne lyhyet, noin tunnin kestävät elokuvaesitykset, joita aiotaan jatkuvasti järjestää täällä koko pimeän vuodenaikan.

Ensi tiistaina aloitetaan näiden elokuvaesitysten sarja. Tämä syyskauden ensiesitys pidetään Yhteiskoulun huoneistossa, kuten tässä lehdessä olevassa ilmoituksessa on lähemmin mainittu. Miten usein näitä tilaisuuksia tullaan järjestämään, riippuu ennen muuta siitä miten suurta kiinnostusta niitä kohtaan osoitetaan. Esitystilaisuudet ovat niin sanottuja „suljettuja tilaisuuksia” ja on niihin vapaa pääsy kaikilla Tervakoski Osakeyhtiön palveluksessa olevilla henkilöillä ja heidän perheenjäsenillä. Kussakin tilaisuudessa esitetään 2—3 lyhytelokuvaa. Syyskauden ohjelmistoon on valittu elokuvia, jotka käsittelevät tekniikan viimeisimpiä saavutuksia teollisuuden liikennevälineiden, maa- ja metsätalouden yms. alalta. Edustettuna on myös terveys- ja sosiaalinen huolto. Ei ole myöskään unohdettu taidetta, urheilua, eikä edes meitä kaikkia kiinnostavia matkailukuvia. Niinpä maailman eri kolkkia esitävissä värielokuvissa näemme siinä hivelevän kauniita maisemia. Tulisi liian pitkäksi esittää tässä yhteydessä koko suunniteltujen esitysten ohjelmisto. Mainittakoon kuitenkin, että kukin esitys pyritään kokoamaan eri aiheisista elokuvista, jotta ei tilaisuus muodostuisi „kuivaksi” sellaisellekaan henkilölle, jolle jokin esitetty aihe tai taiteenhaara saattaa olla vähemmän kiinnostava. Tulevan tiistain elokuvaesityksessä näemme elokuvat näköradion kehityksestä, Länsi-Virginian luonnonkauneudesta ja teollisuuden kehityksestä, sekä värielokuvan perhosen kehitysvaiheista. Jos siis haluat viettää tunnin ilman kustannuksia elokuvien parissa, niin suuntaa askeleesi tiistaina kohti repimörakennusta.

Tiedämme, että makua on monenlaista. Se mikä toista miellyttää saattaa toiselle olla kauhistus. Elokuvassa voidaan esittää melkeimpä mitä hyvänsä, vieläpä sellaista jonka esitys muilla tavoin olisi mahdotonta. Jotta saisimme nämä tilaisuudet sellaisiksi, että niissä todella voitaisiin antaa „jotakin jokaiselle”, niin pyydetäänkin yleisöä itseään lausumaan arvostelunsa ja ennen muuta esittämään toivomuksiaan. Parhaiten tämä käy päinsä kirjoittamalla toivomuksensa paperille ja osoittamalla se sosiaaliosastolle. Ken ei halua täten asiaansa esittää, voi sen tehdä myöskin suullisesti S. J. Keskitalolle tai E. Selanderille. Erikoisesti esitetään tämä

ILMOITUKSIA

S Y Y S-

karnevaalit

Tervakosken Seuratalossa tänään 2. 10 klo 20.

Soittaa Ja—Ma—KA

Liput 60:— Järj. Metallimiehet

Pelastusarmeija

SUURET

ELOJUHLA- JA SYYSMYYJÄISET

Järjestää Pelastusarmeijan Riihimäen osasto perjantaina lokak. 8 p:nä Tervakosken Seuratalossa aikaan klo 19,30.

Myytävänä kaikenlaista hienoa lastavaraa, astioita, taloustavaroita, kudonnaisia ym. Tarjoillaan kahvia, piirakoita, kaalikäärileitä, munkkeja, täytekaakuja, virvoitusjuomia y. m.

Juhlissa soittaa Riihimäen Työväen soittokunta.

Kaikki tervetulleita.

Vastaperustetun

MARTTAKUORON

ensimmäinen harjoitus on kansakoululla keskiviikkona lokakuun 6 p:nä klo 20.

Kaikki naislaulajat tervetulleita.

E L O K U V A E S I T Y S

Yhteiskoulun huoneistossa, tiistaina lokakuun 5 p:nä klo 19.

Esitetään lyhytelokuvat:

Näkyvää ja kuuluvaa.
(Koskee näköradiota)

Länsi-Virginia.
Avautuvat siivet.
Utiskatsaus.

JAUHATUSKORTIT jaetaan Tervakosken Kansanhuollon toimistossa ensi viikon aikana.

KANSALAI SOPISTON

kirjallisuuspiirin seuraava ilta on lokak. 12 p:nä klo 20 Haltilan luona

Nuori PÄIVÄ- tai KOTIAPULAINEN saa heti paikan. Läh. puh. 341, rva Koskinen „Pariisi”.

Myytävänä käytetty PIRTINKALUSTO Aleks-Veli Aaitosella. Kalustoon kuuluu pöytä, 2 penkkiä ja kaksiosainen seinäkaappi.

Tervakosken Osuuskauppa r. l:n

S Y Y S K O K O U S

pidetään Osuuskaupan ruokalassa sunnuntaina lokakuun 10 p:nä klo 14.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 19 §:ssä määrättyt asiat.

E. Sinivuori.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja.

kehoitus eri osastojen hoitajille. Tällöin voidaan järjestää erikoisesityksiä jonkin määrätyn elokuvan esittämiseksi suppeammallekin katselijamäärälle.

Sunnuntaina klo 16 ja 19,30 sekä Maanantaina klo 19,30

Kilroy sen teki

Lea Joutseno—Ritva Arvelo—Joel Rinne—Kullervo Kalske

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

TERVAKOSKEN

KANSALAI SOPISTON toverikunnan järjestämä illanvietto on ensi perjantaina t. k. 8 p:nä Seuratalossa klo 20.

Ratkiriemullinen kokoillan huvinäytelmä

V a u v a

ohj. M. Harpila

Sotainvaliidiin hyväksi vähikkälän Seurojentalossa sunnuntaina 10. 10. klo 20.

T a n s s i a

Liput 80 —. S. V. Lopen Alaos. Naisj.

NE MUSTALAI SKUOROLAISET, jotka eivät vielä ole tuoneet lainaamiaansa antakerhon puvuston vaatteita pyydetään tuomaan maanantaina näyttämölle klo 18.

VANHOJA VALOKUVIA

Niitä henkilöitä, joiden hallussa on vanhoja valokuvia Tervakoskelta tai mielenkiintoisista tapauksista, joita kuvia voisi julkaista piakkoin valmistuvassa Tervakosken historiikissa, pyydetään tuomaan kuvat konttoripöydälle.

ALEKSIS KIVENPÄIVÄJUHLAN

Järjestää Kansalaisopisto Seuratalossa t. k. 10 p:nä klo 15. Ohjelmassa vierailevien kirjailijoiden esityksiä, kuorolaulua y. m. musiikinumeroita.

Lähemmin ensi Kaiussa.

KIITOS

Sydämellinen kiitos Tervakoski O. Y:lle, sekä kaikille niille yksityisille henkilöille, jotka ovat kunnioittaneet äitimme Matilda Viklundin muistoa ja hänen sairautensa aikana tukeneet ja lohduttaneet meitä.

Lapset.

— Suuren yleisömenestyksen saanut Sotainvaliidiin Lopen alaosaston naisjaoston esittämä väärinkäsityksistä rikas huvinäytelmä „V A U V A” esitetään Vähikkälän Seurojentalossa sunnuntaina lokak. 10 p:nä klo 20.

— MUURARIKSI JA RAPPARIKSI valmistetaan tietopuolisen opiskelun kautta Turussa sijaitsevassa Turun ammattiopistossa. Oppiaika on 2 vuotta ja pääsyvaatimuksena 16 vuoden ikä ja kansakoulun oppimäärä.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 40

Lauantaina lokakuun 9 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100 :— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4 :— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhdistyksen henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päitisi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiamapäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto

maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Sunnuntaina klo 9 pyhäkoulu ker-
hohuoneessa. Jumalanpalvelus pikkukir-
kossa klo 10. — Hartausseurat Paistossa
Antti Kurjella sunnuntaina 10. 10. klo
14 (past. Mäkinen ja Jääskeläinen).

Kirkkokuoron harjoitus pikkukirkon
kerhohuoneessa maanantaina klo 19.

Pojat huom. Poikakerholaisten yh-
teinen kuukausi-illanvietto tiistaina 12. 10.
klo 18 Repimön kerhohuoneessa.

Raamattutunti keskiviikkona 13. 10.
klo 19 pikkukirkon kerhohuoneessa.

Tyttökerho pikkukirkon kerhohuo-
neessa torstaina klo 18.

Kristillinen nuorisoiilta Vähikkälän
työväentalolla rukouslauantaina 16. 10.
klo 19,30. Vapaa pääsy. Nuorten ohjel-
maa.

Nuorisujuhla pikkukirkossa 4. ru-
kouspäivänä 17. 10 (todennäköisesti klo
18, ensi Kaiussa tarkemmin) Vierailijoina
Töölön seurakunnan 20—30 nuorta past.
E. Airaksen johdolla. Pidetäänpä tilaisuus
mielessä.

— AVIOLIITTOON vihittiin viime
lauantaina hra Alpo Kuossari Vähik-
kälästä ja nti Annikki Hailla Terva-
koskelta.

— 75 VUOTTA täyttää t. k.
13 p:nä ent. metsäkasööri Artturi Wille-
nard Wallinheimo kotonaan Terva-
kosken Heimolassa.

400-VUOTINEN RIEMUJUHLA.

Viime lauantaina nähtiin kansakou-
lumme suuren oppilasjoukon opettajineen
kulkevan hartaina kirkkoon. Koulun arki
oli muuttunut suomalaisen Uuden Testa-
mentin 400-vuotisjuhlaksi. Runebergin
virsin tunnustettiin jumalansanan suurta
merkitystä. Kuultiin esitys Mikael Agricola-
n suorittamasta kirkollisesta ja kansal-
lisesta suurtyöstä Uuden Testamentin
kääntämisestä ja julkaisemisesta 400 vuot-
ta sitten. Yli 300-vuotias Kirkko-Raamat-
tu oli saatu alttarille tehostamaan juhlan
tuntua. Poikakuoro kajautti kirkkain
äänin hengellisiä lauluja. — Muu yleisö
vietti vastaavaa juhlaa hieman laajem-
malla ohjelmalla seuraavana päivänä, Mik-
kelinä. Samaa riemujuhlaa vietettiin kaik-
kialla Suomessa, ja syystä.

Mikael Agricola oli mennyt uskon-
puhdistuksen alettua Saksassa opiskele-
maan yliopistoon, jossa itse Märtti Luth-
er oli professorina. Lutherin esimerkistä
innostuneena oli hän jo Saksassa ollessa
alcanut kääntää Uutta Testamenttia
äidinkielelleen, kunnes v. 1548 sai sen
painetuksi Tukholmassa. Uskonpuhdistuk-
sen elähdyttävä vaikutus levisi kirkos-
samme ja kansassamme omakielisen
Pyhän kirjan mukana. Kun katolinen
kirkko oli kieltänyt maallikoilta yleensä-
kin Raamatun luvun, puhumattakaan
sen kääntämisestä äidinkielelle, saattoi
nyt kuka tahansa kuulla ja lukea pyhää
sanaa suomeksi. — Uuden Testamentin
suomennoksella laski Mikael Agricola
samalla perustan suomen kirjakiellelle,
tullen suomen kirjakielen isäksi. Mikael
Agricolan kunniaksi olikin juhlapäiväksi
otettu Mikaelin päivä. —

Kotimaahan tultuaan oli Agricolasta
tullut Turun koulun rehtori ja sittemmin
piispa. Suomen kansan nykyistä kohtalon
tuntua tulee siinä esiin, että Agricola sai
käydä tekemässä Moskovan rauhaa ja
hän kuolikin rekeensä Kuolemanjävällä.

Agricolan suurtyön muistoa — joka
meitä velvoittaa — vietämme parhaiten
sitte, että pidetään huoli siitä, että kaik-
kiin koteihin, myös kaikkein uusimpiin,
hankitaan Pyhä Raamattu ja ahkerasti

TERVAKOSKEN KIRJASTOON JA YHTEISKOULUUN TUTUSTUMASSA

Viime lauantai-iltapäiväksi oli Ter-
vakosken kirjaston johtokunta järjestänyt
tutustumistilaisuuden uusiin suojiin sijoit-
etussa kirjastossa. Kutsuvieraina olivat
kunnan-, kantakerhon-, opettajiston- ja
Tervakoski Oy:n edustajat. Kirjasto on
saanut seuratalon toisesta kerroksesta
avaran ja valoisan huoneen, johon on
saatu hyvin sijoitetuksi kirjaston uudet
hyllyt ja vaaleat kodikkaat lukupöydät
tuoleineen. Kirjaston viihtyisyyttä on
lisätty kirjailijain kuva-asetelmalla ja
kukkamaljakkoilla. Kun isäntänä toiminut
johtokunnan puheenjohtaja hra Witting
oli lausunut vieraat tervetulleeksi, jolloin
myöskin kuultiin valaiseva esitys kirjas-
ton synnystä ja sen tähänastisista vai-
heista, siirryttiin nauttimaan herkullisen
kahvipöydän antimia. Kahvin aikana pu-
huivat kantakirjaston johtokunnan pu-
heenjohtaja opettaja Anto ja valtuuston
puheenjohtaja hra Valtonen. Yksimielisesti
todettiin, että Tervakosken kirjasto voi
uusissa suojissa entistä paremmin palvella
paikkakuntalaisia heidän lukuhalujensa
tydyttämiseksi.

Kahvipöydästä noustua kutsui ma-
juri Gröndahl, joka on ottanut sydämen
asiakseen Tervakosken yhteiskoulun eteen-
päin viemisen, tilaisuudessa saapuvilla
olleet tutustumaan yhteiskoulun suojiin.
Tällöin todettiin, että yhteiskoulu on
saanut repimörakennuksen kolmannesta
ja neljännestä kerroksesta verrattain tyy-
dyttävät huoneet. Olipa yläkerroksen
eteisaulassa, jota majuri ylpeydellä näytti,
oikein juhluuden tuntua. Miellyttävä
Tervakosken vierailu, josta järjestäjille
sydämelliset kiitokset, päättyi mainitussa
eteisaulassa järjestettyyn kaitafilmesityk-
seen.

L. A.

ammennetaan sen ehtymättömistä läh-
teistä. Tunnustamme Runebergin kanssa:
„Kuin vesilintu lahdella Käy alle veden
pinnan ja huuhdottuaan sulkansa Taas
nostaa puhtaan rinnan, Niin puhdistuupi
henkemme Sanassa kirkkahassa, Ja liik-
kuvansa tuntee se Olossa oikeassa”.

KUNNAN ASIOITA

Janakkalan kunnan kunnanvaltuuston kokous pidettiin Turengissa valtuuston kokoushuoneessa syysk. 29 päivänä.

Ennakkoveroäyriin hinnaksi vahvisti valtuusto 8 mk.

Etelä-Janakkalasta valittiin eri lautakuntiin seuraavat jäsenet:

Asutuslautakuntaan vv. 1949—1951 m. m. Antti Kurki, Kalle Sohlman, Arvi Sarviharju ja O. E. Vainio.

Huoltolautakuntaan vv. 1949—1951 m. m. S. J. Keskitalo varapuheenjohtajaksi, jäseniksi Esko Koskinen, Martti Nieminen ja lisäjäseneksi Kerttu Vainio sekä varajäseneksi Toivo Koivu.

Huoneenvuokralautakuntaan v. 1949 m. m. Eino Uotila.

Kansakoululautakuntaan vv. 1949—1951 m. m. Yrjö Haltila.

Kansanhuoltolautakuntaan v. 1949 m. m. S. J. Keskitalo.

Kunnaliislautakuntaan vv. 1949—1951 puheenjohtajaksi Otto Marttila ja erovuoroisten tilalle m. m. Erkki Nummela.

Nuorisotyölautakuntaan v. 1949 m. m. S. J. Keskitalo ja Eino Alanko.

Palokuntaan vv. 1949—1951 m. m. Jalmari Sillantie.

Piirikirjastojen johtokuntaan vv. 1949—1951 m. m. Ahti Heinonen ja Hugo Oikonen.

Rakennuslautakuntaan vv. 1949—1951 puheenjohtajaksi Tapio Sillantie ja jäseneksi m. m. Reino Valtonen ja Alpo Ståhlhammar.

Sähkölaitoksen johtokuntaan vv. 1949—1951 m. m. Yrjö Koskinen.

Terveydenhoitolautakuntaan vv. 1949—1951 m. m. Jalmari Sillantie ja Eero Pihlajamäki.

Taksoituslautakuntaan v. 1949 m. m. Alpo Ståhlhammar, ja Viljam Uuttu sekä varalta Sakari Kalkkila ja Arvi Sarviharju. Asiantuntijoiksi m. m. Hallakorpi, Toivo Valtonen ja Mauno Kivistö; Napiala: Mikko Jokinen, Lauri Halme ja Aaro Keskivari sekä Tervakoski: Pentti J. Virtanen, Paavo Virtanen, Aapo Aaltonen, Armas Seitsonen ja Vilho Jaakonsaari.

Tutkijalautakuntaan v. 1949 m. m. Alpo Ståhlhammar ja Aapo Aaltonen.

Tielautakuntaan vv. 1949—1951 m. m. Otto Marttila ja Martti Posti.

Työasiainlautakuntaan v. 1949 m. m. Aapo Aaltonen sekä varalta Eino Sinivuori.

Urheilulautakuntaan vv. 1949—1951 m. m. Herman Josefsson ja Antti Virtanen.

Väestösuojelulautakuntaan vv. 1949—1951 m. m. Jalmari Sillantie ja Hjalmar Mustonen.

Kunnan edustajiksi Tervakosken Yhteiskoulun Kannatusyhdistyksen kokouksiin Alpo Ståhlhammar sekä varalta Aaro Keskivari ja Suomen Palosuojeluyhdistyksen kokouksiin Jalmari Sillantie.

ILMOITUKSIA

Tanssiaiset

Napialan työväentalossa 9. 10. 48 klo 20.

Soittaa „CITARO”

Liput 70:—, Järj. Pyrkivä.

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Lauantaina ja sunnuntaina klo 19,30

Kohtalokkaat kirjeet

Jennifer Jones — Joseph Cotten

Kielletty laps.

KIRJALLISUUS-

matinean

järjestää Kansalaisopisto sunnuntaina 10. 10. 48 klo 15 Seuratalossa.

Esiintyvät:

fil. maist. Vilho Suomi ja kirjailijat Arvi Kivimaa, Sakari Pälsi, Essi Valta, Vappu Väre ja Anna-Liisa Kukkamäki. Lisäksi musiikkiesityksiä.

Pääsymaksu 50:—, Opistolaisilla vapaa.

Tervakosken Osuuskauppa r. l:n

S Y Y S K O K O U S

pidetään Osuuskaupan ruokalassa sunnuntaina lokakuun 10 p:nä klo 14.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 19 §:ssä määrätyt asiat.

E. Sinivuori.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja.

ABLOY-LUKON avain löydetty. Saa periä Kaiun painosta.

HALUTAAN VAIHTAA pienempi erä ruskeita pumpulisia kankaan loimilankoja valkoisiin. Vast. Kaiun toimistoon.

Onko Teillä

5

joku palveluk-
sessanne?

Lapsilisä- ja kansaneläke-
maksu — 5 mk sadalta tai
sen osalta — on suoritettava
jokaisesta maksettusta
palkasta.

Noutakaa postista ohje-
lehti jo tänään!

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

— KIRJALLISUUSMACHINEASSA, jonka järjestää Kansalaisopisto Aleksis Kiven päivänä, lokakuun 10 tenä klo 15 Seuratalossa, vierailee eräitä tämän hetken kirjallisuutemme nimiä, jotka ovat voittaneet osakseen niin arvostelu- kuin lukijamenestyksen. Tervakoskelaisilla on tilaisuus kuulla tutkimusmatkailija-tohtorin Sakari Pälsin kertovan „Maailman matkoilta” omakohtaisia elämyksiään; samoin saamme tutustua uuteen, suositujen matkakuvausten kirjoittajaan Anna-Liisa Kukkamäkeen, jonka hiljattain ilmestynyt teos „Rumpujen Afrikkaa” kertoo mielenkiintoisesti suomalaisen tutkimusretkikunnan elämyksistä Kultarannikolla. Teatterinjohtaja ja runoilija Arvi Kivimaan hienostuneeseen runouteen on kuulijoilla tilaisuus tutustua taiteilijan itsensä esittämänä. Kirjailijoista esittäytyvät vielä Essi Valta ja Vappu Väre, joista edellisen „Suonseppelä” niminen romaani on saanut arvostelun tahoilta hyvän vastaanoton. Juhlaesitelmän pitää tunnettu kirjallisuusarvostelijamme Vilho Suomi.

Esityksien lomassa viihdyttää yleisöä soittokeuhkumme kapellimest. Hammarin johdolla, lisäksi kuulemme sekakuorolaulua ja duettoja nti Aune Aution ja op. Reino Salmelan laulamina. Toivomme runsasta kuulijakuntaa.

— Etelä-Janakkalan Maamiesseura järjestää ohjelmallisen syysjuhlan Napialan työväentalossa marraskuun 7 p:nä klo 19,30.

Nyt kun maamiesten tämän syksyn suurimmat kiireet on jo ohitettu, toivotaan kaikkien pitävän mielessään tämän pirteällä ohjelmalla varustetun iltaman, minkä monipuolisesta runsaasta ohjelmasta mainittakoon mm. agr. Perttulin juhlapuhe ja ratki-riemullinen näytelmäkapale „Suutarin mökillä”, jonka ohjauksesta on huolehtinut rva Aune Ståhlhammar. Näytelmän esittäjinä näemme maamiesseuran jäseniä, isäntiä ja emäntiä.

Vielä on mainittava hyvä ravintola, joka aina aikaisemminkin on ollut maininnan arvoinen maamiesseuran iltamissa.

MARTAT!

Marttailta tiistaina t. k. 12 p:nä klo 19.

Ohjelmaa ja juhlan järjestelyä.

Emäntinä Katri Kilpinen ja Aili Korpio.

PALOKUNNAN

harjoitus ensi maanantaina klo 16.

Päällikkö.

S. A. K:n

JUHLAKIERTUE

Seuratalossa sunnuntaina 10. 10. klo 19,30.

Ohjelman suorittajina maan parhaita taiteilijoita.

Liput 70:—

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 41

Lauantaina lokakuun 16 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18 Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Rukouslauantaina 16. 10. klo 19,30
hengellinen nuorisolta Vähikkälän työ-
väentalossa. Nuorten ohjelmaa ja puhuu
m. m. past. Jääskeläinen.

Pyhäkoulu ei ole sunnuntaina.

Sunnuntaina, 17. 10. 4. rukouspäi-
vänä, jumalanpalvelus pikkukirkossa klo
10, liturgina on past. E. Airas Helsing-
istä. Päivän johdosta erikoisesti tasa-
vallan päämies ja maan hallitus kehoit-
tavat kansalaisia runsaslukuisesti osallist-
tumaan jumalanpalveluksiin.

Nuorisujuhla samana päivänä pik-
kukirkossa klo 18. Juhlassa esiintyvät
ja pääohjelman suorittavat Töölön seu-
rakunnan nuoret past. E. Airaksen
johdolla. Kaikki tervetulleita, erittäinkin
nuoria kutsutaan.

Kirkkokuoron harjoitus maanan-
taina klo 19.

Lähetysoseppeluseura tiistaina 19. 10.
klo 19 rva Hilma Niemisen luona.

Raamattutunti ensi keskiviikkona
klo 19 pikkukirkon kerhohuoneessa.

Tyttökerho torstaina klo 18, poika-
kerhot tiistaina ja perjantaina klo 18.

TAKON JA TERVAKOSKI O. Y:n

väläinen jalkapallo-ottelu pelattiin viime
sunnuntaina Tervakosken urheilukentällä
kauniin syksyisen sään vallitessa. Koko
ottelun ajan oli yliote Tervakoski O. Y:n
joukkueella. Takon puolustukseksi sanot-
takoon, että se ei ollut saanut mukaansa
parasta mahdollista joukkuetta, koska
osa joukkueen vakinaisista pelaajista oli
joutunut mukaan sarjapeleihin. Ensim-
mäisen puoliajan jälkeen oli pelin tulos
5—0 Tervakosken hyväksi. Toisella
puoliajalla Tervakoski lisäsi etumatkaa,
voittaen ottelun 8—0. Ottelun tuomitsi
asiallisesti ins. E. Ungern.

Kivi-Juhla

Viime sunnuntaina, Aleksis Kiven
päivänä, vietettiin kirjallisuusjuhlaa Seu-
ratalossamme, paikallisen kansalaisopiston
järjestämänä. Vierailijoina ja esiintyjinä
oli tilaisuudessa myöskin nykyhetken
huomatuimpia kirjailijoita.

Tervakosken torvisoittokunnan soi-
tettua aluksi hra A. Hammarin johdolla
yhdistelmän suomalaisia säveliä, puhui
päivän merkityksestä opettaja Yrjö Hal-
tila, korostaen sanoissaan erikoisesti Kiven
suurta merkitystä kirjallisuuden kehittä-
jänä ja luoja. Lausuttuaan kirjailijat
ja yleisön tervetulleeksi, hän vielä esitteli
kirjailijat yleisölle.

Ensimmäisenä esityksenä saatiin
kuulla Arvi Kivimaata, kirjailijan lau-
suessa jouluksi ilmestyvästä kokoelmas-
taan „Vaskikäärme” pari runoa. Vappu
Väre luki katkelman vielä painossa ole-
vasta humoristisesta romaanistaan „Että
pitikin sattua”, tosin vähän liian hiljai-
sella äänellä. Romaanissa käsitellään
siivon ja vanhenevan miehen tietynalaista
järkytystä. Essi Valta luki katkelman
hyvän arvostelumenestyksen saaneesta
romaanistaan „Suonseppelä”. Kansalais-
opiston kolme viikkoa sitten perustettu
sekakuoro esitti opettaja Reino Salmelan
johdolla kolme mieltymyksellä kuultua
laulua. Tämän jälkeen Anna-Liisa Kuk-
kamäki kertoi humoristisella ja pirteällä
tyylillään Afrikan Kultarannikon viida-
koista ja mustista neekereistä ja päätti
värikkään kuvauksensa kumisuttamalla
afrikkalaista rumpua.

Lyhyen väliajan jälkeen Eino Leino-
seuran sihteeri, maisteri Peltonen selosti
Otavan joulu-uutuuksia. Kansalaisopis-
tomme omasta piiristä esiintyivät nti
Aune Autio ja opettaja Reino Salmela,
esittäen dueton. Viimeisenä vierailevista
taiteilijoista esiintyi tri Sakari Pälsi, lu-
kien katkelman joulupöydille tulevasta
uudesta Mongolien kirjastaan „Valkoiset
arot”. Hyvän matkakirjan ystävillä on
tiedossa mielenkiintoinen oleskelu bur-
jaattien ja muitten vapaitten paimento-
laisten parissa Sakari Pälsin elävästi
kuvattessa.

Tilaisuus päättyi torvisoittokuntam-
me esittämään Merikannon „Merellä”.
Ottaan huomioon vierailevat nimit-kuulut
kirjailijat, Kirjallisuuden päivän ja kult-
tuuri-kyläkuntamme, oli yleisöä saapunut
tilaisuuteen aivan liian varovaisesti. Meille
mukana olleille jäi tilaisuudesta miellyt-
tävä muisto, joten kiitämme juhlan jär-
jestäjiä.

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPAN SYYSKOKOUS

pidettiin sunnuntaina Osuuskaupan ruo-
kalassa. Puhetta johti hallintoneuvoston
puheenjohtaja E. Sinivuori ja pöytäkirjaa
piti L. Salminen.

Esitettiin ja hyväksyttiin kaupan
hallituksen selonteko liikkeen toiminnasta
kuluvan vuoden 9 kuukauden ajalta. Siitä
ilmeni mm. että liikkeen myynti oli mai-
nittuna aikana 33.122.945 mk, jossa
lisäystä on edellisen vuoden vastaavaan
aikaan verrattuna 65.1 %. Säästökassan
talletukset ovat nousseet 165.000 mar-
kalla ollen nyt 1.743.849 mk.

Hallintoneuvoston erovuoroiset jä-
senet A. Heinonen, J. Sillantie, E. Sini-
vuori ja A. Wallinheimo valittiin uudel-
leen paitsi Heinosen tilalle M. Olkinuora.

Tilintarkastajiksi valittiin E. Grön-
blom ja varalle A. Heinonen ja V. Helle.

MARTAT JA MARTTOJEN YSTÄVÄT JUHLIVAT!

Sanomme heti aluksi, että näihin
ystäviin toivomme kuuluvan hyvin pal-
jon arvoisia paikkakuntalaisia! Ja uskom-
me, että jo uteliaisuuskin lisää ystä-
viämme, kun kuulette, millaisesta juh-
lasta on kysymys! Tällä kertaa marttam-
me, jotka ehkä aikaisemmin on tunnettu
paremminkin kaiken vanhan harrastajina
ja tunnetuksi tekijöinä, tahtovat osaltaan
tehdä tunnetuksi uutta, nimittäin uutta
muotia. Nykyisinhän näemme kaikissa
naistenlehdissä kirjoitettavan muodin
„uusista linjoista”. Ja siitä keskustellaan
ja väitellään ja herrojenkin mielipidettä
asiasta näytään lehtien palstoilla käsitel-
tävän. Ihmekös, että Tervakoskenkin
aikaansaseuraavat naiset haluavat nähdä

vivahduksen uudesta muodista. Tämä tapahtuu marttojen iltajuhlissa sunnuntaina t. k. 24 p:nä klo 19 Seuratalossa. Tervakosken naiset esiintyvät mannekiineina esittäen tunnettujen helsinkiläisten y. m. liikkeiden pukuja ja päällysvaatteita, alkaen arki- ja urheilupuviista aina hienoihin turkiksiin ja iltapukuihin asti. Myöskin hatut ja kengät y. m. asusteet ovat huolella ja asiantuntemuksella valittu. Erikoisen maininnan ansaitsee kotikutoisten pukujen ryhmä. Arvoisat mannekiinimme ovat koristautuneet aidoilla Kalevala-koruilla.

Arvoisille „Luomakunnan Kruunuille”, joita edellä mainittu esittelykin kiinnostanee, huomautamme, että martta-emännät leipovat juuri heille herkullisimmat leivonnaisensa ja keittävät parhaat kahvinsa. Sitäpaitsi on illan muu ohjelma täysipainoista, kuten selvää tässä tehdessä olevasta ilmoituksesta.

— PAAVIN LAHJA. Paavi, eli oikeammin sanottu Vatikaanin paavillinen raamattulaitos on meiltä tilannut ja saanut paperia raamatun painattamista varten. Osoituksena siitä, että paperimme on heitä miellyttänyt, ovat he lähettäneet yhtiölle kaksi raamattua, painettuina latinan ja kreikan kielellä. Kiitokseksi lähetettiin latinan kielellä laadittu kirje.

Mutta tämä kirje oli muutenkin erikoinen. Eräs hollantilainen munkki, joka on kalligrafisti, s. o. kaunokirjoittaja, oli nähnyt meidän käsintehtyä paperiamme ja havainnut sen erittäin sopivaksi tarkoituksiinsa, joten hän tilasi sitä pienemmän erän, jonka toimitimme hänelle maksutta. Kiitollisena tästä tarjoutui hän tekemään meille vastapalveluksia. Nyt katsoimme tilaisuuden tulleen ja pyysimme häntä kauniilla käsialallaan kirjoittamaan meidän Paaville lähetettävän kirjeemme. Se saapuikin tällä viikolla ja on nyt lähetetty Vatikaanin paavilliselle raamattulaitokselle.

— OIKEA TOIMENPIDE. Viimeaikaisten liikenneonnettomuuksien johdosta on Suomen Autobiiliiklubi ehdottanut kulkulaitosten ja yleistentöiden ministeriölle, että määräystä polkupyörien varustamisesta lyhdyllä ja „kissansilmällä” tarkoin noudatettaisiin. Tästä on laki olemassa. Mutta tämän lisäksi on ehdotettu, että kaikki hevosajoneuvot myöskin varustettaisiin lyhdyllä ja „kissansilmällä”. Tämä on sana paikallaan, sillä monasti tulee pehmeällä tiellä ja kumipyörillä varustetut rattaat ja hevonen niin yllättäen vastaan, että varsinkin jalankulkija usein on vaarassa jäädä alle. Monet polkupyöränlyhdyt heittävätkin niin kapean ja matalan valokeilan, että pyöräilijäkin joutuu hevosen jalkoihin.

Tervakosken Marttayhdistys r. y. järjestää

ILTAJUHLAN

PUKUESITTELYINEEN

Seuratalossa sunnuntaina lokakuun 24 p:nä klo 19.

Ohjelmassa:

Torvisoittokunnan ja Jousiorkesterin musiikkiesityksiä

Rva Kerttu Postin tanssiesitys

Puhe „naiselle”

Esitellään sekä kotikutoisia pukuja, että joukko arki-, vierailuja juhlapukuja sekä turkiksia ja päällystakkeja

Selostajina toimivat: Maist. Veera Vallinheimo, rvat Veera Witting ja Saara Sillantie

Tarjoillaan: kahvia ja leivoksia

LOPUKSI VANHOJA TANSSEJA

Liput 50:—

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Maanantaina ja Tiistaina klo 19,30

Kirjava satama

Humphrey Bogart — Lauren Bacall
Kielletty lapsilta.

Napialan Työväenyhdistys Voiton

K O K O U S

Napialan työv. talossa 17. 10. 1948 klo 15.

Johtokunta klo 14.

Puheenjohtaja.

Otan vastaan

JALKINEITTEN KORJAUSTA

tästä päivästä alkaen Vähikkälän Kyötilässä.

Sulo Lepänluoma.

I L L A N V I E T O N

jäsenilleen järjestää paperityöntekijäin am. os. Seuratalossa sunnuntaina 17. 10. klo 19,30.

Jäsenkirjat mukaan.

Liput 20:—

SUUNNISTAMISKILPAILUT

eri sarjoissa pidetään sunnuntaina, lokakuun 24 p:nä, alkaen klo 8. Tarkemmin ensi Kaiussa.

P a t o.

HUUTOKAUPPA

Vapaaehtoisella huutokaupalla, joka pidetään lauantaina kuluvaan lokakuun 23 p:nä alkaen klo 14 Tervakosken Lepolassa, myydään Matilda Viklundin kuolinpesälle kuuluvaa irtainta omaisuutta, joista mainittakoon ompelukone, radio, heteka, huonekaluja sekä kaikenlaista vaate- ja taloustavaraa. Huudot maksetaan käteisellä.

Tervakoskella lokak. 14 p:nä 1948.

Perikunta.

P A L O K U N N A N

harjoitus ensi maanantaina klo 16. Ryhmänjohtajat ja moottorimiehet harjoittelevat.

Pääliikkö.

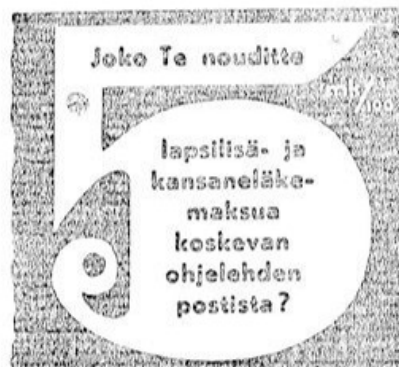
— Uusi, kotimaassa valmistettu kiilloituskalanteri on otettu käytäntöön tehtaalla t. k. 5 p:nä. Kalanternin on valmistanut tehtaasta ohjeitten mukaan Valtion metallitehtaat, Töölön tehdas Jyväskylässä. Sen kiilloitus-paine on 40 tonnia.

Monivuotiset kondensaattoripaperin kiilloitusosastolla toimineet kalanterimiehet ovat suurella mielenkiinnolla seuranneet tämän uuden kotimaisen kalanternin syntymävaiheita ja huomattavasti avustaneet antamalla käytännöllisiä neuvoja.

Kansanhuumori on nimittänyt tämän kalanternin „Pikku Jättiläiseksi”, koska se on yhtä tukeva ja vahva kuin tehtaasta saksalainen Hauboldt kalanteri, mutta on paljon matalampi.

— 60 vuotta täyttää täällä ensiperjantaina t. k. 22 p:nä rva Alma Syrjänen.

Onko Teillä joku palvelusongelma?

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitoi lauanti. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18 Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Sunnuntaina klo 9 pyhäkoulu ker-
hohuoneessa ja klo 10 jumalanpalvelus
pikkukirkossa.

Hartausseurat Punkan koululla sun-
nuntaina 24. 10. klo 14,30.

Kirkkokuoron harjoitus maanantai-
na 25. 10. klo 19,30 kerhohuoneessa

Poikakerhot tiistaina ja perjantaina
klo 18 Repimön kerhohuoneessa.

Raamattutunti keskiviikkona 27. 10.
klo 19 pikkukirkon kerhohuoneessa.

Tyttökerho torstaina 28. 10 klo 18
pikkukirkon kerhohuoneessa.

Tämän syksyn rippikoulupoikien
konfirmatio ja ensi kerran H. p. ehtoo-
llisella käynti sunnuntaina 31. 10. klo 10.
Rippikoululaisten jälkeen tilaisuus käydä
ehtooillisella myös muilla, ja erittäinkin
rippikoulupoikien omaisia kutsutaan.

KIITOS.

75-vuotispäivänani minulle osoitetus-
ta huomaavaisuudesta sydämellinen kiitos.

Tervakoskella 14. 10. 1948

Artturi Wallinheimo

PADON KANSALAIJUHLA

Tässä kuussa pidetään ympäri koko
Suomea Suomen Voinistelu- ja Urheilu-
liiton kansalaisjuhla. Meidän paikkakun-
tamme SVUL:n urheiluseura Pato järjes-
tää kansalaisjuhlaansa lokakuun 31 p:nä
klo 18 Seuratalossa. Hyvin monipuolinen
ja arvokas ohjelma m. m. esiintyvät kul-
tamitalipojistamme Huhtanen, Rove
ja Seeste esittäen vapaa-, rekki-, noja-
puu- ja rengasliikkeitä. Tervakoskelaiset,
älkää unohtako ainutlaatuisia tilaisuuksia.

Suunnistaminen marssikompassilla

1. Kompassisuunnan ottaminen kartalta.

Kompassin suuntasyrjä asetetaan
kartalla lähtöpisteestä A tavoitteeseen B
ja tämän jälkeen käännetään kiertoren-
gasta kunnes pohjoisloven lukemaviiva
osoittaa tarkasti karttapohjoiseen. Tämä
suoritetaan parhaiten tarkastamalla, että
lasin hiusviiva tai suuntoloviin asetettu
lyijykynä (kynän kärki pohjoisloven puo-
lelle) on tarkalleen kartan ruuduston
pohjois-etelä-viivojen (meridiaanien) suun-
tainen. Haettava suunta on nyt saatu
kompassiin ja on sen suuntaluku
luettavissa lukemaviivan kohdalta jake-
kehältä. Samalla voidaan myös mitata
pisteiden välimatka suuntasyrjän matka-
asteikolla.

Silmämääräisellä suunnan arvioimi-
sella on syytä aina tarkistaa saatu
suuntaluku. Useissa tapauksissa riittää-
kin tällä tavalla saatu tarkkuus. Arvioi-
misen helpottamiseksi on aina aluksi
parasta ajatella karttaa kellotauluna,
jonka 12-luku vastaa karttapohjoista.
Menosuuntaa pidetään minuuttiviisarina
ja arvioidaan paljonko se on yli tasatun-
nin. Täydet minuutit vastaavat satoja
piiruja.

Suunnan ottaminen voi myös tapah-
tua kääntämällä kartta ensin pohjois-
suuntaan.

2. Kulkeminen määrättyssä kompassisuunnassa.

Kuljettaessa annetussa tai kartalta
otetussa kompassisuunnassa menetellään
sitä, että kompassi kädessä, ranteessa
tai rinnalla, suuntanuolet itsestä pois-
päin, käännytään kompassin kera, kunnes poh-
joisneula asettuu k. o. lukemalle. Suunta-
nuolten osoittamassa suunnassa valitaan
maastosta sopivia kiintopisteitä ja aloite-
taan nopea marssi näitä kohti. Tällä ta-
valla jatketaan matkaa tavoitteeseen asti.
Kuljettava matka arvioidaan askelpareina
tai kellon avulla. Erittäin tärkeitä on,
että ollaan selvillä joka hetki, millä koh-
taa karttaa liikutaan.

3. Kompassisuunnan määrää- minen olinpaikasta maastossa näkyvään pisteeseen.

Kompassi vaakasuorassa rinnalla
käännytään, kunnes suuntanuoli osoit-
taa k. o. maastopisteeseen. Tällöin poh-
joisneula osoittaa jakekehällä haetun
pohjoisneulaluvun. Erikoista tarkkuutta
vaativissa tehtävissä sijoitetaan suunta-
syrjää vastaan tähtäysjatkoksi esim. lyi-
jykynä tai joku muu suora sauva. Tähd-
dättäessä käännetään kiertorengasta, kun-
nes lasissa oleva hiusviiva ja fosforimerki
tulevat tarkalleen pohjoisneulan suun-
taisiksi. Haettu suuntaluku saadaan jake-
kehältä pohjoisloven lukemaviivan koh-
dalta noin 10 piirun tarkkuudella.

SUUNNISTAMISKILPAILUT

(Erikoisesti pojille)

Parhaiten opit suunnistamaan itse
kokeilemalla, mutta on hyvä jos muutkin
voivat kokemuksillaan sinua rikastuttaa.

On eri jännittävää olla mukana en-
simmäisissä suunnistamiskilpailuissaan.
Saat kartan käteesi ja ajanottajat katso-
vat silmä tarkkana kelloaan. Pakkaa tie-
tysti hiukan hermostuttamaankin, mutta
se menee kuitenkin ohitse, kun kuulet
lähettäjän antaman lähtökäskyn. — Mitä
silloin teet? — Silloin tarvitset heti niitä
viisaampien, monesti samassa liemessä
mukana olleiden neuvoja, muistat, että
„kokenut kaikki tietää, opinhaluinen
kaikki kokee”.

Saatuasi kartan käteesi, älä ahmi
sitä kokonaan yhdellä kertaa. Tarkasta
vain väli ensimmäiselle tarkastusasemalle.
Toteat, että matkaa on 900 metriä ja
koko väli tiheää metsää, jossa nopeutesi
ei esiinny edukseen eikä suunnan säilyt-
täminen ole helppoa. — Mutta onhan
siinä polku, menet sitä, sillä „lyhyin tie
ei ole aina nopein”. Menet polkua pitkin
maantielle. Tienristeyksessä käännyt oi-
kealle ja kuljet seuraavaan tienhaaraan.
Siitä otat suunnan ja lasket matkan
muuttaen sen samalla askelpareiksi. Nyt
suunnistat kompassin avulla askelpareja
laskien ykkösasemalle. Jos asemaa ei
mittasi päätyttyä ala löytyä, niin „älä
silti ole hermona”, kuten kaupunkilais-
poikien on tapana sattuvasti sanoa. Etsi
ympyrässä kulmien muutama kertaan.
Jos et vielä löydä, voit joko palata
tienhaaraan takaisin suunnistaaksesi uu-
delleen tai sitten voit suunnistaa pelolle,

Surulla ilmoitamme, että rakkaamme

Ester Huovinen

(o. s. Lumiovaara)

synt. 21. 8. 1910 Janakkalassa, kuoli 10. 10. 1948 Tampereen sairaalassa.

Syvästi kaivaten:

Puoliso, äiti, siskot ja veljet perheineen sekä sukulaiset ja tuttavat.

On Luojamme kädessä ihmisen tie, hän matkamme määrää ja kotihin vie. O m a i s e t.

jonka eteläkärjestä otat uuden suunnan ja etäisyyden asemalle. Nyt varmaan löytyy. Ykkösellä „pidät taas neuvon itsesi kanssa” kakkosen suhteen laskelmoit samoin kuin ensitaipaleellekin lähieksäsi. — Päädyt siihen, että ensin kuljet suoraan pohjoiseen tielle saakka. Sitä pitkin jatkat oikealle kääntyvään polunhaaraan, josta taas suunnistat kakkoselle.

MIELIHPAINUVAN JUHLAN

olivat Töölön seurakunnan vierailijat, luvultaan 15 henkeä, järjestäneet pikkukirkkoon rukouspäivän iltana. Vieraista esittivät useimmat lyhyitä todistuksia, joista mainittakoon muutamia välähdyksiä. Rva Leena Heiniö kertoi kokemiaan Jumalan tekemiä ihmeitä omasta elämästään, kuinka hän oli ollut yli 8 vuotta selkärankavikaisena lääkärin kykenemättä häntä auttamaan. Uskon rukouksessa hän sai kuitenkin äkkiä Jumala'ta avun. Toisen kerran oli hän kokenut samanlaisen ihmeen sisäisessä vedenvuodossa. Kohtikäyvä oli hänen kehoituksensa uskoa Kristukseen ja antautua hänen hoitoonsa niin ruumiineen kuin sieluineen. Sairaanhoidtaja Elli Jääskeläinen kertoi myös esimerkkejä, kuinka Jumala on täyttänyt hänen rukouksensa. — Liikemiehen rouva kertoi, kuinka hän oli Jumalan koulussa oppinut lukemaan Raamattua. Jumalan sana saivat olla toisetkin jakamassa kuulijoilleen, joita oli melkein pikkukirkon täydeltä. — Koukousen johti pastori E. Airas.

MARTAT!

Kokoontuminen Seuran salia somistamaan sunnuntaina klo 14.

ARV. VAINAJIEN OMAISET!

Valmistan jälleen jäkälisiä ja havuista seppeleitä talveksi haudoille. Lähemmin Marita Brännyn, Tervakoski.

Tervakosken Marttayhdistys r. y. järjestää

ILTAJUHLAN

PUKUESITTELYINEEN

Seuratalossa sunnuntaina lokakuun 24 p:nä klo 19.

Ohjelmassa:

Torvisoittokunnan ja Jousiorkesterin musiikkiesityksiä
Rva Kerttu Postin tanssiesitys
Puhe „naiselle”

Esitellään sekä kotikutoisia pukuja, että joukko arki-, vierailu- ja juhlapukuja sekä turkiksia ja päällystakkeja

Selostajina toimivat: Maist. Veera Vallinheimo, rvat Veera Witting ja Saara Sillantie

Tarjoillaan: kahvia ja leivoksia

LOPUKSI VANHOJA TANSSEJA

Liput 50:—

SYKSYN SUUR-TAPAUS!

Tervakosken Seuratalossa keskiviikkona 27. 10. klo 20.

Dallapé orkesteri

Helge Pahlman'in johdolla, sekä solisteina: T. Elonperä, K. Tekonen, A. Palho, P. Alatalo, P. Impivaara, L. Repo, L. Tallgrén ja Sävel-Siskot.

1 1/2 TUNTIA TANSsia

Ennakkomyynti: Pauli Pajunen.

Maratoonarien kerho r.y.

Syksyn hauskimmat

tanssit

Napialan työv. talossa sunnuntaina 24. 10. klo 20—24.

Tahdista huolehtii „DOMINO”.

Liput 80:— Järj. Pyrkivä.

Kummikunnasta saatujen ruotsalaisten sotilaspeite-

HUOPIEN HUUTOKAUPPA

on neuvolan pihassa marraskuun 6 p:nä klo 14,30. Huudot maksettava käteisellä.

Tulot tulevat Vesavaran toiminnan tukemiseksi.

Mannerheim-liiton Tervakosken os.

MYYTÄVÄNÄ musta, pienikokoinen naisten turkki. Läh. t. l. konttorista.

TERVAKOSKEN MYLLYSSÄ

jauhetaan torstaisin, perjantaisin ja lauantaisin.

Tervakoski Osakeyhtiö.

Onko Teillä joku palveluksestanne?

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Lauantaina klo 16 ja 19,30 sekä Maanantaina klo 19,30

Suomen Filmitoimiston

Naiskohtaloita

Rauli Tuomi — Eeva-Kaarina Volanen — Rauha Rentola — Doris Hovimaa

Kielletty lapsilta.

Napialan Työväen Näyttämö

Housuttomia herroja

Napialan työv. talossa tänään, lauantaina klo 19,30. 1 1/2 t. tanssia.

Liput 80:— ja 70:—.

AMMATTIYHDISTYSVÄEN

keskustelu- ja neuvottelutilaisuus sunnuntaina 24. 10. klo 14 Napialan työväentalossa.

Tilanneselostus Sos. dem. piiritoimik. järjestäjä.

Sos. dem. Ammatillinen Keskusjaosto

SUUNNISTAMAAN

P a d o n järjestämät suunnistamiskilpailut pidetään huomenna, sunnuntaina, alkaen klo 8. Lähtöpaikka urheilukentän katsomon edessä.

Sarjat: Yleinen, Ikämiehet (yli 35 v.), pojat 15—18 v., pojat alle 15 v. ja naiset.

Kompassi ja karttalaukku mukaan, kenellä sellaiset sattuvat olemaan.

Myyttävänä FILMIRULLA 24 x 36 mm. Eino Ampuja, Toiva

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

1948

N:o 43

Lauantaina lokakuun 30 p:nä

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstai- ja lauantai-iltoina ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Sunnuntaina klo 9 pyhäkoulu kerhohuoneessa ja klo 10 pikkukirkossa jumalanpalvelus, jossa tämän syksyn rippikoulupoikien konfirmatio ja ensi kerran H. p. ehtoollisella käynti. Rippikoululaisien jälkeen tilaisuus käydä ehtoollisella myös muilla, ja erittäinkin rippikoulupoikien omaisia kutsutaan.

Hartausseurat Toivassa Juho ja Matti Kekin luona 31. 10. klo 14.

Kirkkokuoron harjoitus ensi maanantaina klo 19,30 kerhohuoneessa.

Poikakerhot tiistaina ja perjantaina klo 18 Repimön kerhohuoneessa.

Raamattutunti ensi keskiviikkona klo 19 pikkukirkon kerhohuoneessa.

Tyttökerho ensi torstaina klo 18 pikkukirkon kerhohuoneessa.

— KUOLLUT. T. k. 22 p:nä kuoli Riihimäellä Tervakosken eläkevanhus Kustaa Adolf Lehtonen 84 vuoden ikäisenä. Lähinnä häntä jäi kaipaamaan täysi-ikäiset lapset perheineen.

JEPPE NIILONPOIKA

esitetään Napialan työväentalossa marraskuun 2 p:nä klo 20.

Teatterinjohtaja Kalle Viherpuu on esittänyt „Jeppeä” ympäri Suomea yli 1100 kertaa ja kaikkialla hän on saavuttanut suurta menestystä ja yksimielisen tunnustuksen hyvästä ja omalaatuisesta tulkinnastaan; voidaan sanoa, että hän on ainoa „Jeppe” nykyään. Hänet tunnetaan myöskin monista onnistuneista filmisuorituksistaan.

Muissa tehtävissä on Pentti Saares, Hannes Haku, Sulo Autere, Irja Viherpuu ja Margit Jokinen.

Puutarhan hoidosta syksylläkin

Vaikka elintarviketilanne näyttääkin nykyään paljon valoisammalta kuin vielä muutama vuosi sitten, ei kotipuutarhojen hoitoa pidä siitä huolimatta lyödä laimin. Näin syksylläkin on kotipuutarhassa töitä, jotka ovat yhtä tärkeitä kuin kevättyöt, jotta ensi kesänä saadaan kunnollinen sato. Omenapuista sopii poistaa kaikki juuresta kasvaneet versot, kuivuneet oksat sekä harventaa sellaiset oksat jotka hankaavat toisiaan tai ovat muuten liian tiheässä. Leikkauspinnat sivelään ohuesti maalilla. Isommat omenapuiden leikkaukset on paras suorittaa keväällä huhtikuussa, jolloin leikkauksen jäljet kasvukauden alkaessa paremmin arpeutuvat.

Marja- ja vadelmapensaista leikataan kuivuneet oksat pois sekä harvennetaan tarpeen vaatiessa vanhemmat ja samalloituneet oksat. Mansikkamaat puhdistetaan ränsyistä ja rikkaruohoista, lannoitetaan ja käännetään matalasti etteivät juuret vioitu. Jos kasvitauteja on esiintynyt, on kasvin jätteet ja karikkeet korjattava pois ja poltettava. Puutarhaan kunnollinen käänkö on syksyn tärkeimpiä tehtäviä. Käänköalueella maa on kalkittava jos epäillään, että maassa on vähänkin happaman vikaa.

Happamuus huomataan esim. siitä jos maa on kovasti „likilaskuista” ja jos siinä muun rikkaruohon ohella kasvaa esim. leskenlehtiä ja peltokortetta. Maan kalkituksesta on huomattava hyöty puutarhaviljelyksessä. Kalkki tappaa muutamia rikkaruohoja, samoin eräitä tuohyönteisiä ja toisekseen eivät tuholaiset viihdy hyvin kalkitussa maassa. Kalkin vaikutuksesta multa kuohkeutuu jotenka sitä on parempi muokata ja käsitellä. Samalla se vapauttaa maassa olevan typen ja fosforin kasville sopivaksi. Kalkkia voidaan käyttää aarille (100 m²) 20—30 kg. Kalkki levitetään maalle ennen maankääntöä. Tällainen kalkitus kestää maassa noin 4—6 vuotta.

W. P.

LASTEN ILMAMA TULOSSA.

Kun korviini kantautui huhuja hunnusta, jota tarvitaan ihan kilometrikau-palla, alkoi uteliaisuuteni vaivata minua niin, että lähdin ottamaan selvää, missä niin suuret häät ovat tulossa. Ilokseni kuulin, että minullakin on tilaisuus olla mukana niitten häitten valmisteluja seuraamassa. Samoin mukaan pääsevät kaikki varttuneemmat lapset ja aikuiset. Huntua tarvitaan nim. lasten iltamassa 14/11 esitettävässä teatterikappaleessa „Lintu sininen”, jota kapellimestari Ero taiteellisella maullaan ja taidollaan ohjaa. Paljon muutakin hauskaa on iltamalta odotettavissa. Sinne saapuu m. m. kolme lapsivierailijaa esittäen laulua ja yksintanssia. Jäätelöäkin pitäisi tulla ihan riittämiin. „Vielä, vielä, vielä” sanoi pieni vieraileva „tanssijattaremme” vielä pienempänä. Vielä, vielä sanomme mekin ja vielä, vielä muutakin hauskaa kuulemme ja saamme nähdä ja kuulla juhlassa, niin että kumpu vain kaikki mah-tuisimme mukaan nauttimaan illasta!

Matleena.

VIERAITA TERVAKOSKELLA

Upsalan lääninkomitean ent. pitkäaikainen puheenjohtaja, tunnettu Suomenystävä, prof. H. Munktel on parina päivänä vierailut Hämeessä. Maanantaina kävi prof. Munktel maaherra Mattssonin seuraamana Tervakoskella. Täällä vieras tutustui tehtaaseen, lastenkotiin ja eräisiin muihin laitoksiin. Matkalla Helsinkiin kiinnosti vierasta Paiston ja Punkan laajat uudisraivausalueet.

27. 10. kävi professori Soisalo poikineen sekä 3 amerikkalaista opiskelijaa. Kreikan edustajamme, hra Lazarakis rouvineen. Turkin edustajamme, konsuli B. Weckman.

28. 10. Maanmittaushallituksen retkeily. Mm. pääjohtaja Väinö Ahla rouvineen, ylijohtaja Veikko Vennamo sekä ruotsalaiset vieraat, generaldirektör Allan Nordenstam rouvineen ja Byråchef Börje Lundgren rouvineen, yht. 18 henkeä.

29. 10. A. Ahlström Oy. Karhulan tehtaitten insinöörejä, piirtäjiä ja työnjohtajia, yht. 7 henkeä.

MARTTOJEN MANNEKIINIESITYS

viime sunnuntaina oli saanut koko kylän liikkeelle. Kaikki pöydät olivat täynnä tai varattuja niin, että allekirjoittanutkin „luuraili” pitkin nurkkia löytääkseen sijan itselleen.

Sali oli kauniisti koristettu kodin kukkasin. Ohuista säleistä valmistetut säleiköt murattien ja kukkien ympäröimänä antoivat salille viihtyisän, valoisan, juhlanan leiman. Kuuluipa toivomuksia, että sali pitäisi pitää vakituisesti sellaisessa asussa. Yleisökin vaikutti niin perin juhlalliselta. Kaikki olivat pukeutuneet hyvin ja silmantekevät marjat olivat kuin valmiita mannekiineja kaikki upouusissa muodin viimehuutoisissa puvuissaan.

Tilaisuus alkoi hra Hammarin johtaman torvisoittokunnan esityksillä. Kun oli kysymys tällaisesta suuresta naisten tapauksesta kuin pukuesittelystä, piti op. Markkula puheen naiselle paljastaen naisen niin hyvät kuin heikotkin puolet kaikesta siitä, mikä jää ulkopuolelle puvun, joka, niinkuin hän sanoi, alkaa niin myöhään kuin mahdollista ja loppuu niin aikaisin kuin suinkin.

Rva Kerttu Postin yksintanssiesitys, joka sitten seurasi, on tervakoskelaiselle yleisölle aina tervetullut tuulahdus.

Rva Vera Witting — koko tämän mannekiiniesityksen sielu — lausui tervehdyssanat ja selosti tilaisuuden tarkoituksen.

Illan kohokohta, suurtapaus — pukuesittely alkoi. Puku, jonka ensiksi näimme, oli kyllin arvokas alkamaan esityksen. Mikä olisikaan ollut sopivampi kuin oma kotoinen kansallispuukomme, josta näimme erinomaisen edustajan Tuukkalan puvussa. Maisteri Veera Valinheimo selosti puvun historian ja kaikki siihen kuuluvat kauniit punokset ja erittäin arvokkaat korut. Asu oli aivan täydellinen ja hyvin kaunis ja sen esittäjä rva Hiikka-Maija Keskiavari — puvun onnellinen omistaja — esiintyi ryhdikkäästi ja arvokkaasti niinkuin sellainen asu vaatiinkin. Senjälkeen seurasi useita kotikutoisista kankaista valmistettuja pukuja, joista erikoisesti jäi mieleen „sisarusten” vaalean harmaat erittäin tyylikkää ja kauniit leningit, joita esittivät rvat Posti ja Sillantie. Rvat Vera Witting ja Saara Sillantie selostivat muun esittelyn. Erittäin kauniita leninkejä oli lähetetty Inga Söderlindin ja La Robe'n muotialongeista. Kaikki nämä sekä rva Jusulan muotiliikkeen kauniin mustan edustajan kantoa rva Witting edustavasti kuin aito mannekiini ikään. Muoti näkyi näissä suosivan — varmaan opettaja Markkulankin iloiseksi yllätykseksi — pitkiä hyvin kelloja tai aivan kapeita hameita ja yläosakin oli säädyllisesti kaunis muotoisilla kauluksilla varustettu. Myös Aini Ch. Salminen H:gistä oli lähettänyt useita pukunäytteitä ja pari turkkia sekä Malli-Aitta erittäin kauniita turkiksiin koristettuja talvitakkeja, jotka samoinkuin La femme Chic'in

ja nti Stenberg'in Riihimäeltä hienot aistikkaat hatut korostivat näyttelyn arvokkuutta.

Esitettäviä oli paljon. Sitä jo osoittaa mannekiinimme lukumääräkin — 16 — ja täytyy sanoa, että kaikkein esiintymistä katseli mielellään. Jokainen esiintyi miellyttävästi ja rauhallisesti. Oli nautinto jo Luxemburgin pylväikössä nähdä heidän ensimmäinen pyörähdyksensä näin saaden loistavan heijastuksen jo lavastuksestakin.

Viimeisenä pukuna — pisteenä kaikelle edellä näkemällemme — sipsuteli keimaileva 1850-luvun vallasnainen arkiasussaan esille „koketeeraten” sulavasti aidolla, valkoisella, pitsireunaisella päivänvarjollaan. Asu oli Suomi-Filmistä ja kuuluu elokuvaan „Ruusu ja Kulkuri”, jonka filmaus vielä on kesken. Ehkä saamme siis vielä valkokankaalla ihailta tätä tyylipuhdasta pukua vieläpä sille kuuluvassa ympäristössäkin.

Esitystä täydensi jousiorkesteri.

Yleisö antoi kaiken tunnustuksensa esityksille. Illan kultivoitu ilmapiiri erikoisesti viehätti mukana ollutta ja tuntui että oli saanut nauttia ehyestä illasta.

ES.

KIITOS.

Parhaat kiitoksemme Torvisoittokunnalle ja Jousiorkesterille sekä kaikille niille henkilöille, jotka monin tavoin ovat auttaneet meitä iltajuhlan ja pukuesittelyn järjestämisessä.

Marttojen johtokunta.

KADOTETTU harmaa vas. käden nahkakäsine 21. 10. 48. Löytäjää pyyd. ystävällisesti tuomaan Kaiun painoon.

Naisten TYÖTAKKEJA myytävänä Tervakosken Osuuskaupassa yhtiön palveluksessa oleville naisille pistevapaasti.

MYYTÄVÄNÄ keittiönkalusto (pirtin-pöytä, 2 penkkiä, 2 tuolia ja nurkka-kaappi), tiskipöytä (päällystetty sinkki-levyllä), senkki (sopii astioille tai vaatteille). Lähemmin Kaiun toimituksesta.

KOKOUS.

Punkan Tienhoitolautakunnan kokous pidetään tiistaina marraskuun 2 p:nä klo 18 Punkan kansakoululla. Kokouksessa käsitellään niistä toimenpiteistä, jotka aiheutuvat Punkan tien luovuttamisesta valtion haltuun. Tästä syystä olisi kaikkien tietä käyttävien saavuttava kokoukseen.

Punkan Tietoimikunta.

Kummikunnasta saatujen ruotsalaisten sotilaspeite-

HUOPIEN HUUTOKAUPPA

on neuvolan pihassa marraskuun 6 p:nä klo 14,30. Huudot maksettava käteisellä.

6. 11. on metallimiesten

SUUR-NAAMIAISET

Rytmin takaa kuusimiehinen DOMINO.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT:

lauantaina klo 19,30, sunnuntaina KLO 14 ja maanantaina klo 19,30

Tarzan ja amatsoonit

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

Huomio! Huomio!

SYKSYN SUUR-

TANSSIT

Napialan työväentalossa 31. 10. klo 20.

Soittaa Helsinkiläinen

INGMARENGLUNDIN orkesteri

Liput 120:—, Järj. Pyrkivä.

Tanssit

Napialan työv. talossa lauantaina t. k. 30 p:nä klo 20.

Soittaa „Lucky Swingers”

Liput 70:—, Järj. Nuor. os.

Teatteri Kalle Viherpuu
Napialan työv. talossa tiistaina marrask. 2 p:nä klo 20

maailmankuulu huvinäytelmä

Jeppe Niilonpoika

Kirj. Ludvig Holberg, 5:ssä näytöksessä.

Lippuja ennakolta vahtimestarilta.

SVUL:n

kansalaisjuhla

Seuratalossa sunnuntaina 31. 10. klo 18

Ohjelma:

Alkusoitto, Torvisoittokunta
Tervehdyssanat, E. Sinivuori
Poikakuorolaulua
Rengasvoim. Huhtanen, Rove, Seeste
Juhlapuhe, toimistosiht. Valavuori
Yhteislaulu
Mustalaiskuvaelma

Väliaika

Torvisoitto
Tytöjen voimistelua
Voimistelua, hevonen ja vapaaliik.
Naisten voimistelua
Voimistelua, nojapuut, rekki
Lipputervehdys
Loppusanat
Maamme

Liput 100:—, 80:— ja 60:—

Marttojen pukuesittelystä paljon ihastusta herättäneet hatut olivat

STENBERG'in MUOTILIIKKEESTÄ Riihimäeltä, Hämeenkat. 32. (Käynti pihalta). Tervetuloa niitä ja muita mallejamme katsomaan.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Ensi sunnuntaina, Pyhäinpäivänä,
klo 9 pyhäkoulu kerhohuoneessa ja jumalanpalvelus klo 10 pikkukirkossa.
(„Ketkä ovat autuaita”).

Ilta sanan ääressä Pyhäinpäivänä
7. 10. klo 18. Esiintyvät m. m. rov. E.
Pärnänen, kanttori Lukka ja kirkkokuoro.

Kirkkokuoron harjoitus sunnuntaina
klo 17 ja maanantaina klo 19,30.

Poikakerhot ensi tiistaina ja perjantaina klo 18.

Lähetysompeluseura ensi tiistaina
klo 19 rva Sylvi Tainion luona.

Evankeliumiyhdistyksen lähetysompeluseura ensi tiistaina klo 19,30 Paistos-
sa Antti Kurjella.

Raamattutunteja keskiviikkoisin ei
pidetä tämän vuoden puolella.

Tyttökerho ensi torstaina klo 18
kerhohuoneessa.

Ruotsinkielinen jumalanpalvelus sekä H. p. ehtoollisen vietto sunnuntaina
21. 11. klo 10 pikkukirkossa (Khra Backman).

— Kuollut. 25. 10. 48 kuoli
Tervakoskella kutoja Elin Gustaava Venho. Hän oli syntynyt Janakkalassa
10. 4. 1893 ja asui Aholassa, jossa hän elätti itseään kutomatyöllä.

— Tervakosken Mieskuoro
piti keskiviikkona harjoituksensa jälkeen „kahvi-istunnon”, jossa vanhoja lauluja verestettiin, yksinlauluja kuunneltiin; puheita pidettiin ja yhteishenkeä lujitettiin. Laulun merkeissä kuuluivat tunnit niin, että seuraavan työpäivän takia oli istunto keskeytettävä kun tunnelma oli hauskimillaan.

Henkikirjoitus

Viimeksi kuluneiden vuosien aikana on paikkakunnallemme rakennettu huomattavassa mitassa uusia omakotitaloja ja erikoisesti näitä uusia talonmestajia silmälläpitäen lienee paikallaan näin Kaiun palstoilla lyhykäisyydessään selvittää muutamia huomionarvoisia seikkoja henkikirjoituksesta, mikä nyt vuoden lopulla jälleen on käynyt ajankohtaiseksi.

Sääntönä on, että Suomen kansalaisella pysyy hänen jossakin kunnassa saamansa kotipaikkaoikeus aina siihen asti, kunnes hän on saanut uuden toisessa kunnassa. Niin pian kuin henkilö saa uuden kotipaikkaoikeuden, lakkaa entinen ilman erityistä toimenpidettä. Kenelläkään ei voi olla samalla kertaa kotipaikkaoikeutta kahdessa tai useammassa kunnassa.

Jos joku henkilö on samana vuonna ollut hengille kirjoitettuna kahdessa tai useammassa kunnassa, on hänen oikea kotipaikkaoikeutensa todettava sen henkikirjoituksen mukaan, joka on lain mukainen. Mutta mikä on sitten lain mukainen henkikirjoitus tässä mielessä? Henkikirjoituksesta annetun lain 2 §:ssä sanotaan m. m., että kukin Suomen kansalainen sekä Suomessa asuva ulkomaalainen on, erään poikkeuksen, vuosittain henkikirjoitettava siinä kunnassa, jossa hänellä 1 päivänä tammikuuta on varsinaisen asunon ja kotinsa. — Jos henkilöllä tällöin ei ole maassa varsinaista asuntoa ja kotia, henkikirjoitettakoon hänet siinä kunnassa, missä hän pääasiallisesti oleskelee, tai jollei siitä ole selvitystä, siellä, missä hänellä toimensa, ansionsa tai muiden olosuhteiden perusteella voidaan katsoa olevan asunto ja koti.

Tilapäinen ja satunainen poissaolo paikkakunnalta työansion tahi laadultaan ohimenevän toimen tahi oleskelun vuoksi ei saa aiheuttaa muutosta henkikirjoituspaikkaan. Satunaiseksi poissaoloksi ei kuitenkaan katsota tapausta, jolloin poissaolo kotipaikkakunnalta on kestänyt tai on tarkoitettu kestäväksi yhtämittaisesti vuotta kauemmin, ellei siihen ole syy-

nä opiskelu, sairaus, palvelus puolustuslaitoksessa tai sen työssä sota-aikana tahi sinä aikana, jolloin sotatilasta annetun lain säännökset ovat osittain noudatettavina, taikka sodan tai sodanvaaran johdosta toimitettu väestön siirto.

Frikoisesti pyydetään huomioimaan, että henkikirjoituksesta annetun asetuksen mukaan on maalaiskunnassa olevan kiinteistön omistajan, taikka jos kiinteistöä hallitsee omaan lukuunsa muu kuin omistaja, haltijan viimeistään jouluk. 5 päivänä annettava piirimiehelle (Tervakoskella konstaapeli Eino Uotilalle) vahvistetun kaavan mukainen henkikirjoitusilmoitus kaikista kiinteistöillä asuvista henkilöistä ja niistä henkilöistä, yhdyskunnista, yhtiöistä ja muista yhteisöistä, laitoksista ja säätiöistä, jotka kiinteistöillä pitävät hallussaan huoneistoa, myymälää tai työhuonetta, sekä siitä, minne henkilö, joka edellisellä vuonna on ollut kiinteistön kohdalla henkikirjoitettuna, on muuttanut. Huoneen ja talon haltijan on myöskin ilmoitettava hänen luonaan tilapäisesti oleskelevat henkilöt, huomautuksin, missä tällainen henkilö tulee henkikirjoitettua.

Kaikkien talonmestajien toivotaan hankkivan lomakkeet ajoissa sekä sen jälkeen täyttävän ne huolellisesti ja jättävän määräpäivään mennessä piirimiehelle.

LASTEN ILTAMA

Kuten viime Kaiussa kerrottiin, on Tervakoskella odotettavissa paikallisen Mannerheimliiton järjestämät lasten ilmat sunnuntaina 14. 11. Juhla on kouluikäisille lapsille ja aikuisille. Ikäraja on tilaustaudesta johtuva ja myös siksi, että ohjelma on laadittu varttuneempia lapsia varten, sellaisia, jotka jo pystyvät ja jaksavat seurata ohjelman loppuun asti. Ilta on täynnä hauskoja ja kauniita esityksiä.

Opettaja Salmelan ohjaama poikakuoro tervehtii yleisöä laulullaan. Niittatyttö Kouvolasta — kreivitär Galine Kamensky'n oppilas — tulee tanssiesityksellään virkistämään iltaa samoin hänen Aulis-veljensä laulullaan pienen

kouvolalaisen tyttösen Rea Silvasen huolehtiessa säestyksestä. Tuleepa juhlaan fakiirikin taikatempuineen ja eräs hupailu-yllätys.

Eniten kaikki vieraat varmaan odottavat Topeliuksen satunäytelmää „Lintu sinistä”, jonka kapellimestari Ero ohjaa. Kun vielä väliajalla saa ostaa jäätelöä, suklaata, kaakaota ja hunajakaakkuja, on ilo varmaan ylimmillään koko illan.

Lippuja saa ennakolta ostaa nti Sinivuorelta 8. 11.—13. 11. välisenä aikana.

13

on taikaluku. Se on monille tuottanut mieluisan yllätyksen, joskin päinvastaitakin lienee sattunut. Paikkakunnan omat musiikkivoimat, torvisoittokunta ja Ja-Ma-Ka ovat valinneet marraskuun 13 päivän onnenluvukseen. Mainitun päivän iltana on „Seuralla” tanssit. Nuorille ja vanhoille. Illan kuluessa tullaan soittamaan 13 luvun merkeissä kuuluisa „Täikayö”-valssi, jonka sävelten soidessa monelle voi — — — sittenpäähän nähdään.

— Polkupyöräilijöille huomautetaan uudelleen, että on ajettava kulkusuunnan oikeata tienpuolta. Varsinkin pimeään tultua on tämä välttämätöntä, jotta yhteenajoja ei tapahtuisi. Ajaminen ilman lyhtyä on lain mukaan kielletty.

Tähän asti on tämä ajo perusteltu sillä, ettei lyhtyjä saa ostaa, mutta tiedusteltuamme polkupyöräkauppiailta on niitä nyt saatavissa ja maksavat dynamoineen noin 1600:— mk.

— Tervakosken Pato oli viime sunnuntaiksi järjestänyt juhlan, joka kaikin puolin oli hyvin onnistunut ja täysipitoinen. Pitkästä ohjelmasta mainittakoon opettaja Salmelan johtama poikakuoro, joka reippaasti kajautti pari marssilaulua, toimistosiihteri Valavuoren juhlapuhe, jossa hän esiintoi urheilun suurta merkitystä maallemme ja toistona „Mustalaiskuvaelman”, jonka vienoja kauniita sävelmiä mielellään kuuntelee.

Ohjelmassa oli sekä tyttöjen että naisten siroasti esittämiä voimisteluliikkeitä, mutta illan huippu oli olympia-voimistelija Huhtasen ja Roven esiintymiset renkailla, hevosella, nojapuilla ja rekillä sekä vielä vapaaliikkeitä. Henkeä pidättäen yleisö seurasi näitä korkeata taitoa osoittavia liikkeitä ja suorittajat saivat myrskyisät suosionosoitukset.

Juhla päättyi lippu-tervehdykseen ja Maammelauluun.

V. P. K:n marraskuun yleinen

KOKOUS

pidetään paloasemalla t. k. 14 p:nä klo 14. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Hallinto.

ILMOITUKSIA

Etelä-Janakkalan maamiesseura pitää

il t a m a n

Napialan työväentalossa sunnuntaina marrask. 7 p:nä klo 19,30.

Ohjelmasta mainittakoon m. m. torvisoittoa, T:ken soittokunta, tervehdyspuhe, mv. Arvi Sarviharju, kanteleensoittoa, rva Alli Valtonen, juhlapuhe, agr. Perttuli, palkintojen jako y. m. Näyt. kappale, „Suutarin mökillä”.

T A N S S I A

Hyvä ravintola. Liput 50 —.

Tervakosken tehtaan työntekijäin sairaus- ja hautausavustuskassan marraskuun varsinainen

kassankokous

pidetään Seuratalossa sunnuntaina, marraskuun 21 p:nä, alkaen klo 13.

T y ö j ä r j e s t y s

1. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri.
2. Määrätään hallituksen jäsenten ja tilintarkastajain mahdolliset palkkiot.
3. Toimitetaan kassankokouksessa valittavien erovuoroisten hallituksen jäsenten ja varajäsenten vaali.
4. Toimitetaan kassankokouksessa valittavien tilintarkastajien ja heidän varamiestensä vaali.
5. Esitetään selonteko kassan tilasta.
6. Keskustellaan muista mahdollisesti kokouksessa esille tulevista asioista.

Tervakoskella, marrask. 1 p:nä 1948.

Hallitus.

Tervakosken Seudun Invaliidien kuukausi-KOKOUS

Seuratalossa sunnuntaina 7. 11. klo 14. Esillä elintärkeät kysymykset y. m.

Suurempi määrä ruotsalaisia sotilaspeitehuopia

huutokaupataan

Neuvolan pihassa tänään, t. k. 6 p:nä klo 14,30. Huudot maksettava käteisellä. Tulot tulevat Vesavaran toiminnan tukemiseksi.

Mannerheim-liiton Tervakosken os.

HELSINGIN SANOMAIN TILAAJAT!

Ensi vuodeksi kauttani tilatut Helsingin Sanomat jaetaan sunnuntaisin tilaajille tilaushintaan Kylässä, Mäyrässä ja Varisojalla.

A. Luhta.

P A L O K U N N A N

harjoitus ensi maanantaina klo 16.

Päällikkö.

KANTAKERHON ELOKUVAT:

sunnuntaina klo 16 ja 19,30 sekä maanantaina klo 19,30

Merirosvon rakastajat

Joan Fontaine—Arturo de Cordova—Basil Rathbone

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

LYHYTELOKUAESITYS

tiistaina, 9. 11. 48. klo 20 yhteiskoulun huoneistossa.

Esitetään elokuvat:

Uutiskatsaus
Kansanomaista taidetta
Lääkäriksi valmistautuminen

Tilaisuus vain aikuisille.

T ä n ä ä n

M E T A L L I M I E S T E N

NAAMIAISET

Seuratalossa klo 20

Hämeenlinnasta DOMINO soittaa

Liput: naamioid. 30:—, muut 80:—.

MYYTÄVÄNÄ

1 pieni- ja suurikokoinen miesten talvipaltto, pienikokoinen miesten puku sekä kahden nukuttava sänky. Läh. Toivo Pohjantähti, Tietty.

Lastenhoitoon innostunut, laulutaitoinen henkilö saa paikan Vesavarassa A P U T Ä T I N Ä.

Ilmoittautumiset saa jättää joko terveys-sisar Hirvoselle tai rva Josefssonille.

Päiväkotitoimikunta.

YHTIÖN ASUNNOISSA asuvia kehoitetaan välttämään mattojen ravistamista ikkunoista, koska on sattunut, että näin aiheutetaan naapureita haittaavaa epäsiisteyttä.

MYYTÄVÄNÄ

kaksiippiuinen hanallinen haulikko ja uudet jatsarit n:o 42.

Olavi Lehtonen, Rauhala

ILMOITUS.

Huonekaluliike E. Perttulan edustajana paikkakunnallamme 8/11 alkaen toimii E. Lappalainen.

Tervetuloa tutustumaan näytteisiin.

Os. Tervakoski, Mäyrä.

MARTAT!

Tiistaina t. k. 9 p:nä kokous keilalla klo 19.

Esitelmä „Kodin henki”.
Emäntinä rvat Kinnunen ja Sinisilta. Tervetuloa!

Puheenjohtaja.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 45

Lauantaina marraskuun 13 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkoliista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
pääsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aatoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Ensi sunnuntaina klo 9 pyhäkoulu
pikkukirkon kerhohuoneessa ja klo 10
jumalanpalvelus pikkukirkossa. („Joudut
ahdistukseen ja villitykseen — kuinka
siitä vapaudut”, ohjaa päivän evankeliumi).

Hartausseurat sunnuntaina 14. 11.
klo 14 Lepolassa nti Sandra Virtasen
kodissa.

Kirkkokuoron harjoitus maanantaina
15. 11. klo 19,30.

Poikakerhot ensi tiistaina ja perjantaina
klo 18 Repimön kerhohuoneessa.

Tyttökerho ensi torstaina klo 18
pikkukirkon kerhohuoneessa.

Evankeliumiyhdistyksen lähetyksom-
peluseura Toivassa Tervosella torstaina
18. 11. klo 19. (Myös past. Jääskeläinen
saapuu mukaan).

Ruotsinkielinen jumalanpalvelus yn-
nä H. p. ehtoollinen pikkukirkossa sun-
nuntaina 21. 11. klo 10. (Khra Backman,
Förbundet för svenska församlingsarbete'n
sihteeri) Ruotsinkielisiä virsikirjoja myy-
tävänä huoltokonttorin kassassa.

Evankeliumiyhdistyksen raamattuk-
kursit 21 — 22. 11., alkaen pikkukirkossa.

— KUOLLUT. Viime maanantai-
na t. k. 8 p:nä kuoli Helsingissä rva
Aino Virta Nummenpäästä 58 vuoden
ikäisenä. Lähinnä häntä jäi suremaan
puoliso ja lapset perheineen.

— 50 VUOTTA täyttää tänään
marrask. 13 p:nä hra Reino Levänen
Marttilassa.

Kotimme

Jokainen meistä tunnustaa, että
puhdas ja pyhä koti on oman elämämme
ja koko yhteiskunnan kulmakivi. Tästä
tulemme edelleen siihen, että millaisia
ovat kodit, sellainen on koko meidän
yhteiskuntamme, jonka valtion asukkaat
muodostavat, sillä kokonaisuushan on
osien kaltainen.

Kodissa syntyvät, kasvavat ja vart-
tuvat kansalaisemme. Kodeissa he saavat
kasvatuksensa, tapansa ja tottumuksensa.

Mutta mitkä ovat ne tekijät, jotka
sitten loppujen lopuksi tekevät kodin
kodiksi? Näitä tekijöitä ovat varmaankin
ensi sijassa lapsuuden muistot, nuoruuden
valoisat toiveet, vanhempien huolenpito,
sisarten naisellisuus, veljien sopuisuus,
kaiken puolinen avomielisyys, luottamus,
rakkaus, yksimielisyys, uhrautuvaisuus,
yhteiset toiveet, harrastukset ja jopa
surutkin. Nämä ovat niitä, jotka luovat
kodin ja tekevät sen pyhäksi. Se millai-
seksi kodin jäsenten keskinäiset suhteet,
kodin työnjako ja vallankäyttö on muo-
dostunut, riippuu osaltaan myös siitä,
millaisia kodin jäsenet ovat luonteeltaan.
Näitä tällaisia seikkoja ei voida järjestellä
lakipykälien mukaan, vaan kodin pienoi-
syhdyskunta järjestää ne itse omien „pe-
ruslakiensa” mukaisesti, mutta silti kir-
joitettujen lakien laatijoillekin on jäänyt
paljon sananvaltaa.

On valitettavaa, että usein puuttuu
kodeista s o p u ja yksimielisyys.
Kodin rauhan voi rikkoa yksi ainoa per-
heen jäsen. Hän voi sitten olla isä, äiti
tai joku lapsista. Varokaamme, ettei
ketään meitä, tämänkin kirjoituksen
lukijaa voitaisi nimittää kodin onnen
tuhoojaksi.

Ja lopuksi, sitä ei voitane kieltää,
etteikö vikoja olisi meissä jokaisessa,
mutta vikojemmekin keskellä „hyveet
kukoistavat kotiemme ympärillä”. Var-
maan useimmat kotimme ovat sentään
kunnollisia koteja, sellaisia, joissa elää
pyrkimys hyvään ja joissa kasvaa kunnon
kansalaisia.

ISÄN PÄIVÄÄ VIETTÄMÄÄN!

Sunnuntaina, marraskuun 28 p:nä
vietetään maassamme Skandinavian mai-
den ja Yhdysvaltojen tarjoaman esimer-
kin mukaan ensimmäisen kerran Isän
Päivää perhe-elämän syventämisen sekä
isyyden merkityksen ja velvoitusten ko-
rostamisen merkeissä. Samalla kuin per-
heen jäsenet tuona päivänä kiitollisuu-
della muistavat isää, toivotaan hänen
omistavan vakavaa huomiota kaikille
niille probleemoille ja vaaroille, jotka
nykyisin perhe-elämää niin laajassa mit-
takaavassa uhkaavat ja järkyttävät. Koti
on yhteiskunnan sydän, sen voimasta
riippuu koko yhteiskunnan terveys.

Tämän vuoksi kehoitamme kaikkia
kansalaisia, järjestöjä, liikelaitoksia ja
lehdistöä kautta maan yhtymään Isän
Päivän viettoon, tukemaan yrityksen
alkuunpanijoita, perustamaan toimikuntia
Isän Päivän saattamiseksi koko kansan
juhlapäiväksi arvokkaassa ja samalla ke-
hittävässä mielessä.

Isän Päivän julisteen levittämiseksi
vetoamme erityisesti kaikkiin liikemie-
hiin. Ilmestykseen se jo IP:n alusviikolla
jokaiseen näyteikkunaan, myymälään,
toimistoon, tehdas- ja juhlasaliin samoin-
kuin kerho- ja vastaanottohuoneistoihin!
ISÄN PÄIVÄN toimikunta.

NUORTEN OPINTORAHASTO.

Kansojen keskuudessa syntyy silloin
tällöin nerokkaita lapsia, joista moni on
kotoisin köyhästä kodista, joka ei kyke-
ne antamaan lapselle sitä kasvatusta,
jota sen lahjakkuus edellyttäisi. Niinpä
on moni suuri taiteilija saanut kampailla
köyhyyttä vastaan, mutta sisäisten
taiteellisten voimiensa kautta kuitenkin
kehittynyt suureksi taiteilijaksi. On luon-
nollista, että tämä kamppailu jokapäiväi-
sen leivän saamiseksi on suuresti hidas-
tuttanut hänen kehitystään ja moni tai-
teilijostamme on päässyt luovaan työhön
vasta kun jo on liian myöhäistä.

Auttaakseen tällaisia lahjakkaita
lapsia perustetaan Suomeen Nuorten
Opintorahasto, joka odottaa Teidänkin
lahjoitustanne.

Raskaan surun murtamana ilmoitamme, että rakas puolisoni ja äitimme

Aino Virta

os. Laakso

synt. 3. 6. 1890 Rengossa, nukkui ikuiseen Jumalaan luottaen pitkällisen ja vaikean taudin murtamana Helsingin yleisessä sairaalassa 8. 11. 1948.

Rakkaudella muistellen:

Emil Virta
Alli (os. Salonen) Reino,
Lea ja pikku-Esko Virta
Laina, (os. Saarni) Arne,
Taisto ja Mirja Virta

Vainajamme siunataan haudan lepoon Janakkalan hautausmaalla 21. 11. 48 ennen Jumalanpalveluksen alkua.

Esimerkkinä tällaisesta lahjakkaasta lapsesta mainittakoon.

Janakkalan kirkkaimmin loistava tähti.

Iida Aalberg, nerokkain suomalaisen näyttämötaiteen edustajista, oli Janakkalan tyttäriä. Hän syntyi varattomien vanhempiensa kodissa 1857 ja sai lapsuudessaan varsin vähän opetusta, mutta herätti jo seuranäytelmissä huomiota lahjakkuudellaan. Vuonna 1874 Suomalaiseen teatteriin päästyään hän kohosi parhaaksi näyttelijättäreksemme ja myöhemmin ulkomailla saavutti kansainvälisen kuuluisuuden. Vuonna 1909—11 hän oli kansallisteatterin johtava näyttelijätär toimien samalla ohjaajana ja vaikuttaen samalla urauurtavalla tavalla näyttämötaiteemme kehitykseen. Iida Aalbergin tie näyttämötaiteemme kunniakkaimmaksi edustajaksi oli osoitus tosi lahjakkuuden voitosta, kulttuurihistoriamme merkittävimpiin kuuluvasta.

— HERKKUSUILLE (ja paksulompakkoisille) ilmoitetaan, että Aulangon hotellissa on parin viikon aikana ranskalainen keittiömestari Victorien Maurel, joka äskettäin toimi Ranskan näyttelyn pääkokkina. Joka siis haluaa maukkaan aterian, matkustakoon Aulangolle lähipäivinä.

— LUNTA satoi viime keskiviikkona niin, että iltapäivällä jo vallitsi hyvä rekikeli.

— 60 VUOTTA täyttää t. k. 17 p:nä nti Aino Koskinen Järven takana.

Lasten ilta

TERVAKOSKEN SEURATALOSSA 14. 11. -48 klo 16.

Ohjelma:

Torvisoittoa
Alkutervehdys
Poikakuoro
Yksinlaulua
Säestää
Hupailu
Yksintanssi
Yksinlaulua
Taikatemppeja

Tervakosken torvisoittokunta
Rva Anja-Marita Virtanen
Ohjaa opettaja R. Salmela
Koulupoika Aulis Sihvonen
Koulutyttö Reija Sihvonen
Opettaja Y. Haltila
Koulutyttö Nita Sihvonen
Koulupoika Aulis Sihvonen
Rouva Lipa Ruoho ja ins. V. Salonen.

Väliaika

Yhteislaulu
Näytelmä

„LINTU SININEN”
Kirj. Z. Topelius. Ohj. Kapellimest. K. Ero. Lavast. Leo Lehto

Väliajalla jäätelöä, suklaalevyjä, kaakaota ja hunajakakkuja.

Liput: 80:— ja 60:— aikuisilta.
40:— ja 30:— 7 v. täyttän. kouluikäisiltä.

JÄRJESTÄÄ MANNERHEIMLIITON TERVAKOSKEN OSASTO.

ILMOITUKSIA

Valistusjuhla

Napialan työv. talossa t. k. 14 p:nä klo 19.

Ohjelmassa m. m. minist. E. Skog'in puhe ja näytelmä „Suutarin mökillä”. Lopuksi 1 1/2 tuntia tanssia.

Liput 30:—.

Järj. Sos. dem. ammatillinen Keskusjaosto

TUNTEMATTOMALLA TAVALLA

on hävinnyt paketti sisältäen 9 kpl radioputkia. Henkilöitä, jotka tietävät jotain asiasta, pyydetään soittamaan puh. 348 tai 349.

MYYTÄVÄNÄ kanakoppi verkkoaitooneen. Läh. Kaiun painosta.

MYYTÄVÄNÄ vähän käytetty

pirtinkalusto
pesupöytä
tuoleja (2 kpl).
korituoleja (2 kpl)

Lähemmin Kaiun painosta.

KIERTOPALKINNOT

palautettava sihteerille kaivertamista varten 20. 11. mennessä.

Pato.

MYYTÄVÄNÄ hyvä harmaa oravan nahkalakki. Läh. Kaiun painosta.

V. P. K:n marraskuun yleinen

KOKOUS

pidetään paloasemalla t. k. 14 p:nä klo 14. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Hallinto.

KANTAKERHON ELOKUVAT:

maanantaina ja tiistaina klo 19,30

Minulla on oikeus rakastaa

Ronald Colman—Peggy Cummins
Kielletty lapsilta.

TERVAKOSKEN KANTAKERHON
VANHAA JA UUTTA

TANSSIT

tänään lauantaina 13 p:nä klo 20—24 Seuratalossa.

Soittaa TORVET ja JA—MA—KA „Puhvetissa” virvokkeita ja nakkia
Liput 60:—

Nyt saa Tervakoskelta

huonekaluja

VARASTO:

Ruokasalin, keittiön, y. m. kalustoja sekä yksityisiä kappaleita.

Lepotuoleja myöskin asiakkaiden kankaista.

Otamme vastaan korjaus- ja tilaustöitä.

Myy ja ottaa tilauksia vastaan
E. Lappalainen, Mäyrä.

HUONEKALULIIKE E. PERTTULA.

MYYTÄVÄNÄ miesten hyvä, villainen valmiiksi purettu vaalean harmaa takki vuorineen, sekä uusi naisten huopahattu. Lähemmin Kaiun painosta.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

No 46

Lauantaina marraskuun 20 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Huomenna, tuomiosunnuntaina, klo 9 pyhäkoulu pikkukirkon kerhohuoneessa ja klo 10 ruotsinkielinen jumalanpalvelus ynnä H. p. ehtoollinen pikkukirkossa. (Khra Backman Helsingistä). Ruotsalaisia virsikirjoja myytävänä huoltokassassa.

Suomenkielinen jumalanpalvelus tuomiosunnuntaina klo 13 pikkukirkossa. Saarnaa mahdollisesti past. M. Mäkinen. Jumalanpalveluksen jälkeen jatkuu tilaisuus pikkukirkossa raamattukurssien merkeissä. Puhuvat mm. past. Mäkinen ja piirisiht. Eskola.

Mainitut raamattukurssit jatkuvat siten, että Punkan koulussa on tilaisuus sunnuntaina 21. 11. klo 19 ja ensi maanantaina raamattutunteja, puheita ja raamattukeskustelua Paistossa Antti Kurjella (oman seurakunnan pastorit, piirisiht. Eskola y. m.).

Kirkkokuoron harjoitus ensi maanantaina klo 19,30. (Hosiannaharj.)

Poikakerhot ensi tiist. ja perjant. klo 18 Repimön kerhohuoneessa.

Tyttökerho ensi torst. klo 18 pikkukirkon kerhohuoneessa.

Adventtisunnuntaina 28. 11. klo 15 Punkalla Terho Kempin talossa ja klo 18 pikkukirkossa adventtijuhla.

Huonokuuloisia varten on nyt kuulolaitteet pikkukirkon penkeissä lähellä saarnatuolia. Ennen jumalanpalvelusta voi pyytää vahtimestaria opastamaan niiden käyttöä.

KIITOS.

Tervakosken Punaisen Ristin johtokunta kiittää siitä arvokkaasta avusta, mitä se lasteniltamansa järjestelyssä kaikilta niin ystävällisen auliisti sai.

PUOLAN - ILTA KANSALAISOPISTOSSA.

Marraskuun ensimmäisenä perjantaina oli Tervakosken Kansalaisopistolla tavanmukainen jäsentenkeskeinen illanviettonsa Seuratalossa. Tällä kerralla se oli kuitenkin sikäli erikoinen, että mukana oli Riihimäen Kansalaisopiston johtajan tri Penttisen johdolla myös ulkomainen vieras: Helsingissä olevan Puolan lähetystön ensimmäinen lähetystösihteeri Umiastowski seurassaan tohtori Halttonen, myös Puolan lähetystöstä.

Yliopp. Sirkka-Liisa Syrjänen lausui opistolaiset tervetulleiksi sekä kohdisti saksankielisen tervehdyksen ulkomaiselle vieraalle. Oman opiston jousiyhtye soitti, nti Autio ja op. Salmela lauloivat, voimistelupiiri — joka muuten vastasi sekä henkisestä että fyysisestä viihtyisyydestä — esitti rytmillisesti op. Mirja Salomaan johtamana tämänsykyisiä saavutuksiaan. Illan kohokohdaksi muodostuivat kuitenkin Puolaa koskevat esitykset. Jo tarjoilun aikana kuullut puolalaiset äänilevyt sekä op. Lehmusvuoren flyngelillä esittämä Chopin-musiikki veivät ajatukset kauas vieraamme kotimaahan. Puheessaan tri Halttonen avasi tietopiiriämme ja näkemystämme Puolan maasta ja sen kansasta. Kuljimme hänen opastamana — edessämme pöydillä pienet Puolan kartat — hävitetystä Warsowasta vanhaan kulttuurikeskukseen Krakowaan ja sieltä edelleen teollisuuskaupunkiin Katowiceen . . .

Saimme myös nähdä kolme elokuvaa. Yksi niistä esitti Puolaa teollisuusmaana, varsinkin tärkeänä hiilenviejänä. Oli hauska nähdä sattumalta kuvatun suomalaisiakin laivoja puolalaisessa satamassa! — Kolmas filmi, aatteellisesti ja taiteellisesti erittäin korkeatasoinen, esitti sodassa täydellisesti tuhoutuneen Warsawin kehitystä — kansan sitkeän ponnistuksen tuloksena — rauniokasoista jälleen keväistä elinvoimaa sykkiväksi pääkaupungiksi.

Lähetystösihteeri Umiastowski oli itse mitä sympaattisin maansa edustaja. Puolankielisessä tervehdyksessään hän

kertoi m. m. oppineensa pitämään meidän pohjoisesta isänmaastamme ja lausui toivovansa saada vielä vierailta Tervakoskella. — Kun vieraittemme iltamyöhällä erotessa seurastamme hra Umiastowski sydämellisesti kauniilla suomenkielellä lausui erään niitä harvoja suomalaisia sanoja, jotka hän oli täällä oppinut: „näkemiin”, sai hän vastaukseksi voimakkaat kättentaputukset. Ja me tunsimme itse kukin mielessämme, että ehkä tähän asti kaukainen Puola ja sen kansa olivat tänä iltana tulleet meille henkilökohtaisesti paljon läheisemmäksi ja tutummaksi.

Y. H.

PUNAISEN RISTIN LASTENJUHLA.

Viime sunnuntaina iltapäivällä täytyi Seuratalomme ääriään myöten. Kouluiässä olevia lapsia ja vanhempaa väkeä oli yli 500 henkeä. Eikä ihme, sillä houkutusia oli paljon. Oli arvokas ja hauska ohjelma ja sen lisäksi oli saatavana kaikenlaisia makeisia, jotka varmaan vetivät lapsia juhlaan yhtä paljon kuin ohjelman näkeminen.

Juhla alkoi torvisoittokunnan aina yhtä miellyttävillä esityksillä. Esiripun avautuessa seisoilavalla poikakuoro, jonka eteen astui nuoreksi tytöksi pukeutuneena rva Anja-Marita Virtanen, leikillisin sanoin lausuen vieraat, ennen kaikkea Riihimäen osaston „tädit ja sedät”, tervetulleiksi. Välittömästi tämän jälkeen lauloi poikakuoro opettaja Salmelan johdolla tervehdyslaulun, johon opettaja Hyytiäinen oli kirjoittanut tätä tilaisuutta varten sanat. Koulupoika Aulis Sihvonen esiintyi kahteen otteeseen laulaen heleällä äänellä kansanlauluja ja hänen sisarensa Nita Sihvonen esitti herttaisen yksintanssin. Tämä esitys oli vaikea tehtävä, sillä kulissimestarit olivat lyöneet näyttämön väliseinän melkein ramppiin asti, joten tanssitila oli minimaalinen. Komea itämaalainen ruhtinas, ylhäistä sukua, niinkuin turbaanista voi päätellä, kertoi jännittävästä seikkailuistaan Tuhannen ja yhden yön „Timanttilaaksossa” ja toinen itämaalainen pitkäpartainen ukko luki hämmästyttävällä taituruudella ih-

misten ajatuksia. Illan huippu oli Topeliuksen satunäytelmä „Lintu Sininen”, jonka Tervakosken näyttelijät kapellimestari Eron johdolla esittivät. Kun esirippu aukeni, oli kuin olisi astuttu suoraan satuun. Lavastaja Leo Lehdon varma taiteellinen vaisto oli osunut oikeaan ja valaistuksen monivivahteisuus antoi esitykselle aidon sadunhoitoisen tunningun. — Mainitsematta eri näyttelijöitä erikseen, voi vain todeta, että näytelmä oli taitavasti ohjattu ja sujui kaikin puolin kiitettävästi. Ihme lapsille oli lentävä sininen lintu, joka hyvin luonnollisesti liiteli puusta puuhun ja lopulta muuttui eläväksi prinssiksi.

Järjestävän osaston puheenjohtaja ojensi kapellimestari Erolle kukkia sekä korin, jossa oli pieni paketti kaikille esiintyjille.

Runsaat kättentaputukset ja lasten ihastuneet ilmeet olivat varmaan paras kiitos niin esiintyjille kuin järjestäjillekin ja Punainen Risti voi luottavaisin mielin jatkaa toimintaansa uskoen poikakuoron sanoihin:

„Kun auttavan kätemme suomme näin suojaksi heikompain, kun taivaalle katseemme luomme suo Luoja myös apunsa ain”.

KANSALAI SOPISTOLAISET!

Ehkä joku Teistä voi tulla yhtä yllättäen kuuluisaksi kuin Anna-Liisa Kukkamäki! Tai ehkäpä Teissä jossakussa piilee uuden „Sinuhen” tekijän ominaisuudet! Löytäkää siis itsestänne „kirjailija” ottamalla osaa opistomme kirjalliseen kilpailuun, joka päättyy t. k. 30 p:nä. Aihe vapaa (matka- tai muu kuvaus, jännitys- t. „tavall.” kertomus, haastatteu t. m. s.)

Nimimerkillä varustetut kirjoitukset — oikea nimi mukana sulj. kuudessa — voi pudottaa Haltilan postiluukusta. Palkintona arvokas kirja. — Myös runoja vastaanotetaan. Parhaat kirjoitukset julkaistaan toverikunnan lehdessä.

— KANSANELÄKELAITOS alkaa maksamaan ensi vuoden alusta v a n h u u s e l ä k e m a k s u j a niille 1884 syntyneille vakuutetuille, jotka vakuutuksen voimassaoloaikana ovat maksaneet vähintään puolet vakuutusmaksuista. — Eläkkeen hakemuskavakkeita on saatavissa Janakkalan kunnan huoltolautakunnan toimistosta Turengissa. Kaavakkeet voi myöskin tilata postitse edellämaitusta paikasta tai kansaneläkelaitoksen Piiriasiamieheltä osoite Hämeenlinna, Turuntie 6.

APU HUONOKUULOISILLE.

Viime keskiviikkona asennettiin pikkukirkkon kahteen penkkiin lähelle saarnatuolia kuulolaitteet huonokuuloisia varten. Saapuvilla oli m. m. pari huonokuuloista, joista varsinkin toisen on ollut melkein mahdoton kuulla pidettyä saarnaa, mutta nyt hän totesi kuulolaitteilla kuulevansa pastorin puheen sekä alttarilla että saarnatuolista mitä parhaiten. Näiden huonokuuloisten katseen nähtiin kirkastuneen ja silmien ilosta säteilleen. Varmaan huonokuuloiset ylistävät laitteiden johdosta Jumalaa yhtyen Vapahtajan aikaisiin kiittäjiin, jotka lausuvat: „Hyvin hän on kaikki tehnyt, kuurot hän saa kuulemaan, mykät puhumaan”. Kuulolaitteet ovat pikkukirkkoyhdistyksen hankkimat. Tervakoski Oy. on hanketta huomattavasti tukenut, ja yksityiset seurakuntalaiset ovat antaneet rakkaudenlahjojaan kolehtien välityksellä laitteiden hankkimiseksi, mikä kiitollisuudella mainittakoon.

Julkinen kiitos.

Ennen kuin vuosi ehtii kulua loppuun sallittakoon kajota Tervakosken puhelinkeskukseen ja sen puhelujen välittäjiin. Keskuksen tultua automatisoiduksi tänä kesänä, mikä oli huomattava tapaus, tarvitsemme entiseen verrattuna suhteellisen harvoin puhelinvälittäjien välitöntä apua, siksi esitämme julkisen kiitoksen e. m. välittäjille siitä, että he kaikki ja aina niin palvelualltiisti, miellyttävästi ja kohteliaasti suorittivat tehtävänsä, mikä herätti mieluista huomiota.

Varmaan monien puolesta

Eräs ahkera puhelija.

— Kesä on tullut jälleen Tervakoskellekin. Viime viikolla satanut lumi on nyt sulanut melkein kokonaan ja pakkaset ovat loppuneet, joten kynnöt on jälleen päästy aloittamaan mm. Huunan pelloilla, jossa traktori on kolmen viimeisen päivän aikana kääntänyt mustan mullan näkyviin

KAUNOKIRJALLISUUTTA

Espanjalaisen kertojamestarin voimakas romaani

Bartolomé Soler:

KYYNELTEN TALO

290 sivua. Hinta nid. 250:—, sid. 375:—

”Tiivis, inhimillinen ja syvä kirja, jolla Bartolomé Soler voitokkaasti avaa tien romaanikirjallisuuden maailmaan ja joka menestyksellisesti kestää vertailun maailman suurten eepillisten teosten kanssa”. (New York Times)

PALOKUNNAN

harjoitus ensi maanantaina klo 16 pidetään niille palokuntalaisille, joilta puuttuu minimiharjoitusmäärä.

Päällikkö.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Lauantaina klo 19,30

Maanantaina klo 19,30

Ikuisten tähtien alla

Madeleine Sologne—Jean Marais
Sallittu lapsille, mutta aivan sopimaton.

S. R. L:n os. 131 järjestää

Tanssit

Vähikkälän Seurojentalossa lauantaina 20/11 klo 20. Soittaa TAHTI-VEIKOT.

Liput 60:—.

Tervakosken Kantakerhon Näyttelijät esittävät

SERP'in huvinäytelmän

Herrat ovat herkkäuskosia

Ohj. Kauko Ero. Lavast. Leo Lehto.

Tervakosken Seuratalossa sunnuntaina 21. 11. klo 19,30.

Liput 120:—, 100:— ja 80:—. Ennakolta Pauli Pajuselta.

MARRASKUUN JYMY-

h i p a t

Napialan työväentalossa sunnuntaina t. k. 21 p:nä klo 20.

Soittaa kaikille tuttu DOMINO.

Liput 70:— Järj. Pyrkivä.

Napialan Nuorisosaston

ILOINEN ILTA

työväentalossa ensi keskiviikkona 24. 11. klo 19,30.

Tanssia 1½ t.

Liput 50:—, ennakolta 40:—.

KENTTÄTAKKEJA (USA)

saa nyt ostaa sosiaaliosastolta pistevaapaasti, hinta 500:— kpl.

TYÖPUSEROITA (edestä auki napeilla) pisteittä ja heliehousuja pisteillä myytävänä yhtiön palveluksessa oleville Kansanhuoltotoimistossa.

HÄMEEN SANOMAIN

tilauksia v. 1949 vastaanottaa Tervakoskella Emil Jokinen.

TERVAKOSKEN TEHTAAN TYÖNTEKIJÄIN SAIRAU- JA HAUTAUSAVUSTUSKASSAN

marraskuun varsinainen

kassankokous

pidetään huomenna, sunnuntaina, Seuratalossa alkaen klo 13.

Hallitus.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 47

Lauantaina marraskuun 27 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitai lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Ensimmäisenä adventtisunnuntaina
28. 11. jumalanpalvelus pikkukirkossa
klo 10. Kirkkokuoro laulaa Hoosianna-
hymnin. — Sitä ennen pyhäkoulu klo 9.

Punkalla Terho Kempin talossa
hartausseurat ensi sunnuntaina klo 15.
Nuorten ilta pikkukirkon kerhohuo-
neessa ensi sunnuntaina klo 18. Mahdol-
lisesti trio soittaa, nuorten ohjelmaa.

Kirkkokuoron harjoitus maanantai-
na klo 19,30. — Huom. Hoosianna-hym-
nin harjoitus myös ensi sunnunt. klo 9,30.
Lähetysohjeluseura rva Nurmela-
luona ensi tiistaina klo 19.

Poikakerhot tiistaina ja perjantaina
klo 18.

Tyttökerho torstaina klo 18.

— Arvokkaaksi juhlahet-
keksi muodostui rouva Irja Irene
Saraikon viimeinen matka sunnun-
taina 21. 11. 1948. Hietaniemen kauniissa
kappelissa rovasti V. Forsman siunasi
vainajan mieliin painuvin sanoin viimei-
seen lepoon. Urkusooloja esitti Oiva
Skruv. Aarian oratoriosta Messias esitti
prof. Väinö Sola sekä viime tervehdysten
aikana Järnefeltin Kehtolaulun. Beethoo-
venin Surumarssin sävelten kaikuessa
kannettiin parhaassa iässään nukkunut
haudan lepoon. Haudalla lauloi prof.
V. Sola vielä „Oi muistatko vielä sen
virren”, jonka jälkeen yhteisesti „Sun-
haltuus Rakas Isäni”.

— 50 vuotta täyttää huomen-
na t. k. 28 p:nä rva Martta Hakala
Napialassa.

KIITOS.

Sydämellinen kiitokseni työtovereil-
leni ja naapureilleni, jotka muistivat
minua lahjoin ja kukkasin täyttäessäni
60-vuotta.

Aino Koskinen.

KUNNANVALTUUSTO TEHNYT TÄRKEITÄ TERVAKOSKEA KOSKEVIA PÄÄTÖKSIÄ.

Kuntamme valtuuston kokous pi-
dettiin viime maanantaina ja käsiteltiin
siinä ja päätettiin m. m. seuraavista
asioista:

Hyväksyttiin arkkitehti Heimo Kau-
tosen laatimat Tervakosken kansakoulun
piirustukset ja työselitykset ja valtuu-
tettiin kunnankamreeri Lauri Aalto ha-
kemaan niille kouluhallituksen vahvistuk-
sen.

Päätettiin ryhtyä koulua rakenta-
maan niin pian kun rakennuslupa saadaan.

Koulun rakentamisen rahoittamiseksi
valtiolta saatavan avustuksen ja kuole-
tuslainan lisäksi päätettiin tiedustella
rahallaitoksilta ehtoja 30 milj. markkaan
nousevan pitkäaikaisen lainan ottamiseksi.

Ennen valtuuston kokousta kävivät
valtuuston jäsenet joukolla tutustumassa
Tervakosken nykyisiin kansakouluoloihin
sekä urheilukentän eteläpuoleiseen maas-
toon, josta Yhtiö on lupautunut luovut-
tamaan tontin uutta kansakoulua varten.
Samalla matkalla valtuuston jäsenet
kävivät katsomassa myöskin yhteiskoulun
suojia ja tehdasta.

„HERRAT OVAT HERKKÄ- USKOISIA”.

Tervakosken Kantakerho oli järjes-
tänyt taas kerran vaihteeksi omaankin
laskuunsa yhden ensi-illan. Viime sun-
nuntai-iltana Kantakerhon näyttelijät
esittivät Serpin huvinäytelmän „Herrat
ovat herkkäuskoisia”. Omalta näyttämöl-
tämme olemme jo tottuneet paljon saa-
maan, siksi ei niinkään vähäisin toivein
ensi-iltaan menty. Tiedettiin, että kapel-
imestari Ero on näytelmän ohjannut,
taiteilija Leo Lehto on hoitanut lavastuk-
sen, Kantakerhon näyttelijät näyttelivät
kappaleen, jonka Serp on kirjoittanut.
Mitä suosituksia olisimmekaan enää enem-
pää kaivanneet. Ja ainakin allekirjoitta-
nut tahtoi väittää, että jos hän jossakin
suhteessa pettyi, oli se ehkä hivenen
verran Serpissä, sillä juoni ja sisältö
näytelmällä ei ollut merkillinen, mutta
hyvät osajaot ja esitys korvasivat puut-
teen siinä suhteessa.

Kappaleen juonena oli helsinkiläisen
professoriperheen kommellukset professo-

rin 60-vuotispäivän aattona ja niistä joh-
tuvat koko juhlapäivää häiritsevät haitat,
mitkä kaikki kuitenkin loppujen lopuksi
onnellisesti selvisivät.

Professoria esitti opettaja Aimo
Markkula, tehden osastaan uskottavan,
vaikeuksistaan hermostuneen, muuten
ystävällisen hyväntahtoisen vanhan herran.
Hänen rouvanansa oli ensikertalaisena —
ainakin Tervakoskella — rva Sylvi Nykä-
nen. Hänen koko olemuksensa vaikutti
heti ensi näkemältä hillityn arvokkaalta
ja kuitenkin herttaiselta ja kodikkaalta.
Hän liikkui tottuneesti ja miellyttävän
rauhallisesti näyttämöllä huolehtien erin-
omaisesti emännänvelvollisuuksistaan.

Perheeseen kuului kolme lasta. Van-
hin poika Risto oli maisteri, itsetietoinen
pieni „lurjus”, joka yritti hienoisen ivan
taakse kätkeä levottomuutensa edellisen
yön seikkailuista voimatta kuitenkaan
kokonaan peittää pohjimmiltaan hyvää
luonnettaan. Osa oli sopivasti annettu
hra Raimo Kilpiselle. Hänen esityksensä
olikin onnistunut. Riston vanhin sisar
Laura oli myös edesottamuksiensa täh-
den levoton ja hermostunut, mutta oikeu-
denmukainen ja rohkea, joka kärsi ihaili-
jansa päivävastaisista ominaisuuksista.
Lauraa esitti rva Helmi Keskitalo vai-
kuttaen ehkä vähän liian kummitaivalta
ja hermostuneelta. Hänen liikkumisensa
näyttämöllä on kevyttä ja selavaa.

Mielelläni sanoisin, että paras kai-
kista oli perheen kuopus. Hän oli sopi-
mattomasti vähän myöhään syntynyt —
ei haikaran tuoma, vaan viikonlopun
aiheuttama — hänen omia sanojaan
käyttäakseni. Hän oli älykäs vintiö, joka
oli kaikkialla, missä häntä vähiten kai-
vattiin. Tyttönen Maija Saloranta näyt-
teli tämän osan erinomaisen hyvin ja
voi sanoa, että hänen näyttelemisensä
vaikutti ratkaisevasti koko kappaleeseen.

Onnittelemme nuorta, uutta tulo-
kasta.

Muista osista mainittakoon nti Iris
Pelkosen esittämä topakka, talossa yli
20 v. palveluttu vanha Loviisa ja loi hän
osastaan kylläkin entisajan hyvän, huo-
lehtivan kotihengettären. Sisäkön osassa
nti Kirsti Kyöstiä oli hyvin onnistunut
juuri maalta tulleen ja kaikesta uudesta
vähän hölmistyneenä eikä hän kuitenkaan
liioitellut, vaikka tilaisuus olisi ollut hyvä.
Vielä oli uutena tulokkaana näyttämöl-
lämme nti Eila Vainio, joka kappaleen
sisällössä loppujen lopuksi oli koko kom-
melluksien aikaansaaja. Osa kyllä oli kii-
tollinen esitettäväkin, mutta ensikertalai-
sena hän suoritti tehtävänsä reippaasti
ja vapaasti. Pienet sivuosat oli Reino

Salmisella, Vike Utulla ja Josse Louhella. He ovat kaikki vanhoja tunnettuja tekijöitä näyttämöllämme ja niinkuin taaskin saimme kokea, pystyvät he jo pienellä repliikillään osoittamaan synnynäiset näyttämölliset taipumuksensa ja joka kerta pistäytymisellään piristävät esitystä.

Unohtaa ei saa kaikkien kappaleittemme kulissien takaista pääosan esittäjää, joka painijamaisena vahtimestarina tottuneesti astui näyttämölle — tosin kyllä ilman puheenvuoroa, johtuiko ehkä siitä, että hän oli jättänyt tavanomaisen paikkansa.

Kun esirippu laski noustakseen jälleen katsomon ja Kantakerhon kiittäessä aploodein ja kukin ohjaaaja ja näyttelijöitä, totesimme kukin mielessämme, että emme olleet turhaan innostuneina menneet paikalliseen ensi-iltaamme. Näyttelijämme olivat onnistuneet. Kiitos siitä erinomaiselle ohjaajallemme kapellimestari Erolle, jonka varmastakin taiteellisesta mausta ja näyttämöllisestä taidosta olemme jo saaneet useita kauniita näytteitä. Kun tähän vielä saamme lisätä taiteilija Leo Lehdon hienon lavastuksen, voi jokainen tervakoskelainen olla ylpeä korkeatasoisesta näyttämöstämme, joka amatööriteatterinakin varmasti kilpailee monen ammattilaisen kanssa.

Huonosta mainostuksestako johtui, että sali ei ollut loppuun myyty.

ES.

BRIDGE Ä.

Kuten päivälehdissä on näkynyt, on Helsingissä pidetty suuret Bridge-kilpailut, joissa Tervakoskikin oli edustettuna.

Lienee tunnettua, että Tervakoskella on jo noin 10 vuoden aikana pelattu bridgeä, mutta vain suppeassa piirissä. Suuri yleisö ehkä ei tunne tätä peliä muuna kuin „korttipelinä”.

Kun tämä peli kuitenkin on kaikkea muuta kuin korttipeliä siinä mielessä kun korttipeli kansan keskuudessa tunnetaan, rohkenen Kaiun palstoilla vähän selostaa sitä.

Bridge ei ole ainoastaan ajanvietettä, se on samalla vaihtelua yksitoikkoisen päivätyön jälkeen, aivovoimistelua sekä muistin terästämistä. Se on vaikea peli, jota ei opita illassa eikä kahdessa, vaan vaatii pitkäaikaista harjoittelua ja sääntöjen lukemista ja muistamista. Se on kuin shakkipeli. Siirtämään nappuloita kyllä oppii, mutta tullakseen eteväksi shakkipelaajaksi on sen kirjallisuuteen syvennyttävä. Bridge tarjoaa samaa vaihtelua kuin shakkikin. Tilanteita syntyy tuhansittain, eikä ole pelättävissä, että sama tilanne toistuisi useinkaan.

Urheiluunkin bridgeä voidaan verrata, sillä sitä pelataan useimmiten kil-

pailuhengessä ja suuria turnajaisia toimeenpannaan eri maitten keskuudessa, joissa maailman parhaat pelaajat kohtaavat toinen toisensa. Mainittakoon, että meidän herra Witting on käynyt Ruotsissa edustajana Suomen joukkueessa. Tervakoski on pelannut monta ottelua Helsinkiä ja Mänttää vastaan ja äsken pidetyissä kilpailuissa käytiin karsintaotteluita Porvoota ja Turkuu vastaan, jotka molemmat voitettiin ja jouduttiin yllämainittuun loppukilpailuun, jossa selviydyttiin niin hyvin että voitto jo hämmöitti, mutta aivan lopussa sattui pari kohtalokasta erehdystä, jotka kovassa kilpailussa heitti meidät 5. sijalle.

Nyt on Hämeenlinnan Bridgekerho pyytänyt ystävyysottelua meitä vastaan ja jotta yleisöllä olisi tilaisuus tutustua tähän peliin, on ottelu ajateltu järjestettäväksi Seuran suureen saliin, johon yleisöllä on vapaa pääsy. Ottelu suoritetaan torstaina 2. 12. 48 klo 19 alkaen.

TIEOLOIHIN PARANNUSTA.

Marraskuun alkupuoliskolla oli Punnan — Tervakosken ja Tervakosken — Vähikkälän tieosilla kuumeinen talkootyö käynnissä teiden kunnostamisen merkeissä. Tämä työ johtikin erittäin tyydyttäviin tuloksiin, sillä t. k. 18 p:nä suoritettiin näillä tieosilla katselustoitumus, jonka perusteella teiden kunto todettiin siksi hyväksi, että ne sellaisinaan voitiin hyväksyä valtion maanteiksi. Teitä aletaan nyt tulevan joulukuun alusta lukien hoitaa valtion toimesta. Samoin hyväksyttiin Punnan — Riihimäen tieosuus valtion tieksi.

Puheenaolevien teiden siirtyminen valtion huostaan on huomattava merkkitapaus paikkakunnalla, merkiten tieosakkaille, tierasituksista päästyään, suurta helpoitusta ja vähitellen varmaankin huomattavaa, kaikkien tervakoskelaisen kaipaamaa parannusta paikkakunnan liikenneoloihin.

TERVAKOSKEN TEHTAAN TYÖNTEKIJÄIN

sairaus- ja hautausavustuskassan marraskuun kokous pidettiin Seuratalossa Tervakoskella sunnuntaina. Kokouksen avasi kassan hallituksen puheenjohtaja Lauri Tammi, minkä jälkeen kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Toivo Valtonen ja sihteeriksi Jukka Keskitalo.

Kassan hallituksen jäsenten ja tilintarkastajain tehtävät päätettiin hallituksen esityksen pohjalla edelleen pitää luottamustehtävän luontoisena, siis ilman palkkiota.

Arvan kautta eroamisvuoroon joutuneet hallituksen jäsenet Lauri Tammi, Saima Laitinen ja varajäsen Aapeli Alen

Rakas vaimoni
Railin kultainen äiti

**Irja Irene
Saraikko**

(o. s. Salonen)

* 15. 2. 1906 Janakkalassa
† 13. 11. 1948 Mehiläisessä.

Syvästi kaivaten

Arvi ja Raili

Vanha äiti, sisar perh.
ja muut sukulaiset.

valittiin uudelleen. Yhtiö ilmoitti myös hallituksen entiset, arvan kautta eroamaan joutuneet Leevi Syrjäsen varsinaiseksi ja Martti Postin varajäseneksi.

Tilintarkastajiksi valittiin entiset Niilo Niittynen ja Väinö Vuorela sekä heidän varamiehikseen Kalle Sohman ja Antti Virtanen. Yhtiö ilmoitti tilintarkastajiksi puolestaan kamreeri E. Grönblomin ja varalle kassanhoitaja Ester Sinivuoren.

Lopuksi hallituksen puheenjohtaja Lauri Tammi selosti kassan toimintaa sen alkutaipaleella sekä loi numerollisen katsauksen kassan nykyiseen tilaan. Hallituksen toimenpiteisiin oli kokous täysin tyytyväinen.

— Lasten vanhemmille ilmoitetaan, että Vesavaran joulujuhlaa vietetään 19. 12. 1948.

— Kantakerhon ilmoituksessa filmistä „Ikuisten tähtien alla” mainittiin: Sallittu lapsille, mutta aivan sopimaton.

Edellisellä viikolla esitettiin filmi „Minulla on oikeus rakastaa”. Se oli kielletty lapsilta, mutta siihen olisi saanut lisätä: mutta erittäin sopiva.

Näyttää siltä kuin sensuurimme pelkäisi näyttää kaunista rakkautta lapsille, mutta sen sijaan suosii konnantöiden, rosvouksien ja murhien kuvaamisen.

Ohjelmalliset

JOULUMYYJÄISET

järjestetään Kristillisen Kulttuurin Liiton toimesta Tervakoskella sunnuntaina 19. 12. -48. Tilaisuudessa myydään riisiä, luumuja, manteleita ja säilöttyjä ananas- ja aprikoosihedelmiä sekä kahvia.

Paikallistoimikunta.

NUORI PARI haluaa vuokrata asunnon Tervakoskelta tai lähiympäristöstä. Vast. puh. 463. „Hyvät ehdot”.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

ILMOITUKSIA

Tervakosken Kantakerhon Näyttelijät esittävät uusintaesityksensä

SERP'in huvinäytelmän

Herrat ovat herkkäuskoisia

Ohj. Kauko Ero. Lavast. Leo Lehto.

Tervakosken Seuratalossa sunnuntaina 28. 11. klo 19,30.

Liput 100:—, 80:— ja 60:—. Ennakolta Pauli Pajuselta.

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Lauantaina klo 19,30

Sunnuntaina klo 16

Maanantaina klo 19,30

Paronitar menee maan alle

Gary Grant—Ginger Rogers

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

KIEHTOVAT KUUTAMO-

KARNEVAALIT

Napialan työväentalossa lauantaina t. k. 27 p:nä klo 20.

Rytmin takaa Hämeenlinnalainen „T E M P O”

Liput 80:—. Järj. Pyrkivä.

S U O J A P U K U J A

(avo- ja umpinaisia) myytävänä Tervakosken Osuuskaupassa yhtiön palveluksessa oleville.

KAURANPAHNOJA

myytävänä. Lähemmin työnjoht. E. Koskinen, Toiva.

Maamiesseuran

SYYSKOKOUS

ja maatalousnaisten

OMPELUILTA

pidetään joulukuun 3 p:nä klo 19 Melkolan Uutilassa.

Johtokunta.

PELASTUSARMEIJA

Riihimäen osasto

vierailee joulukuun 6 p:nä klo 12 Tervakosken Seuratalossa 15 kadetin ja 5 upseerin kanssa Helsingistä Pelastusarmeijan kadettikoululta.

Kokouksen johtaa kadettikoulun johtaja ev. luutn. Emmerik Olsoni.

Kitaran soittoa ja laulua.

Maanantaina t. k. 29 p:nä

M Y Y D Ä Ä N

puunkantokoppia ja pikku kahoja y. m. Kalakaupan luona.

Ale Kirppu.

Koneella ompelemiseen perehtynyt

nainen

saa työtä. Asunto voidaan järjestää.

NAPIALAN NAHKATEHDAS O. Y.

TUOTTAVA SIVUTOIMI!

Vakavarainen tukkuliike etsii rehellisiä paikallisasiamiehiä myymään rauta- ja kotitalousesineitä. Perusnäytevalikoima käsittää mm. riippulukon, korkkiruuvien, joulukynttilän, piipun, kenkävoidetölkkin, kokovenyvät miesten olkaimet jne. yhteensä 10 esinettä. Takuuhintana peritään tuotteitten tukkuhinta mk 300:—. Täydellinen hinnasto ja asiamiesohjeet seuraa lähetystä. Työteliäille ja rehellisille henkilöille myönnetään myöhemmin luottoa.

Tilaukset os.

Turun Metallitukku Oy. Turku

P A L O K U N N A N

harjoitus ensi maanantaina klo 16 pidetään niille palokuntalaisille, joilta puuttuu minimiharjoitusmäärä.

Pääliikkö.

— LUISTINRATA. —

Jääpalloilijat ja muut luistelun harrastajat saavat tänäkin talvena tilaisuuden mieliurheilunsa harrastamiseen, sillä Yhtiön johto on päättänyt, että urheilukentälle jäädytetään saman suuruinen jääkenttä kuin viime vuonnakin. Leudot säät kuitenkin viivästyttävät luistinradan valmistumista, koska sen jäädyttämiseen ei voida ryhtyä ennen pysyvien pakkasten tuloa.

Luistinrataa odotellessa jo jääpeitteen saaneet järvi ja joki houkuttelevat varsinkin nuorempaa polvea koettelemaan luistimiaan. On kuitenkin muistettava, että varsinkin joen jää on petollisen pettävää. Tänään se voi olla täysin kestävä, mutta huomenna jo samasta paikasta sulaa tai vaarallisen heikkoa. Nuorukaiset, tutkikaa siis tarkoin jään kestävyys ennenkuin sille menette, turha uhkarohkeus voi aiheuttaa surullisia seurauksia.

— LEHTIEN TILAUSAIKA alkaa olla käsillä ja niin myöskin tämä pikkuinen, mutta „paikkakunnalla eniten levinnyt lehti”, Kaikumme pyytää arvoisaa lukijaa tekemään Kaiun ensi vuoden tilauksensa ajoissa, jotta sen saapumisessa ei keskeytystä sattuisi. Hinta on mk 125:— vuodelta.

— TANSSI saanut aitosuomalaisen nimityksen. U. S. kertoo, että Vierumäellä — ei Vierumäen urheiluopisto, vaan Vierumäen seuratalo — on ilmoittanut, että siellä pidetään „reilut viihdoväentelyt”. Tästä seuraa että puhutaan Viihtoväentelylavasta. Ravintolassa illalliset viihdoväentelyn kera. Yleisradion lauantaiviihtoväentelyt j. n. e.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 48

Lauantaina joulukuun 4 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
paitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Ensi sunnuntaina pyhäkoulu klo 9
ja jumalanpalvelus klo 10 pikkukirkossa.
Hartausseurat Piilonsuolla Paavo Seitso-
sella klo 18,30.

Itsenäisydenpäivänä 6. 12. klo 10
jumalanpalvelus pikkukirkossa. Jumalan-
palveluksen jälkeen (n. klo 10,45) käynti
sankarihaudalla.

Hartausseurat Huistissa Uudessa-
mäessä itsenäisydenpäivänä 6. 12. klo 14.

Poika- ja tyttöseurasten yhteinen
pikkujoulu ensi torstaina klo 18,30 pik-
kukirkon kerhohuoneessa.

Pyhäkoulun pikkujoulu lauantaina
11. 12. klo 16 pikkukirkon kerhohuoneessa.

Kirkkoherra O. Peltonen vieraillee
Rengon seurakunnan nuorten kanssa
Tervakoskella sunnuntaina 12. 12. Kirk-
kohra Peltonen saarnaa silloin jumalan-
palveluksessa, ja nuoris juhla on klo 14.

Kirkkokuoron harjoitus vasta 13. 12.
klo 19,30 (harjoitellaan joululauluja).

— 70 vuotta täyttää tämän
kuun 8 p:nä eläkel. Anna Kuusinen
Hallakorvessa.

LIPUTUS ITSENÄISYYSPÄIVÄNÄ

Liputus alkaa klo 9 aamulla ja
päättyy auringon laskeutumisella (n. klo 16).

KIITOS.

Tahdon lausua parhaimmat kiitok-
seni kaikille niille työtovereilleni, jotka
monin eri tavoin ovat muistaneet minua
sairauteni aikana.

Impi Helminen.

Itsenäisyyspäivä

Valtioksi Suomi tuli Porvoon valtio-
päivillä v. 1809. Siihen saakka maamme
oli vain osa Ruotsin valtakuntaa. Por-
voon valtiopäivillä järjestettiin Suomen
ja Venäjän väliset suhteet, sitten kun
Venäjän joukot olivat v. 1808 vallanneet
Suomen. Näitä valtiopäiviä päättäessään
Venäjän keisari lausui nuo usein toistetut
sanat: „Suomi on korotettu kansakun-
tien joukkoon”. — Suomi oli nyt tämän
jälkeen suuriruhtinaskunta, jonka hallitsi-
jana, suuriruhtinaana oli Venäjän keisari.

Mutta Suomesta tuli täten vain
autonominen valtio, jolla kyllä
oli oma itsenäinen ja pysyvä lainsäädän-
töoikeus maan sisäisissä asioissa, mutta
jonka suhteen ulkovaltoihin määräsi
Venäjä, joten Suomella ei ollut omaa
ulkopolitiikkaa.

Täydellisen itsenäisyyden eli
suverenisuuden Suomi saavutti
v. 1917. Silloin näet joulukuun 6. p:nä
eduskuntamme julisti Suomen riippumat-
tomaksi, itsenäiseksi tasavallaksi. Tätä
päivää me sen jälkeen olemme ryhtyneet
viettämään itsenäisyyspäivänä.
Tämän maamme itsenäiseksi julistamisen
muistoksi on tätä päivää vietetty laki-
määräisenä juhlapäivänä vuodesta 1917
lähtien. Tänä päivänä jälleen, joka nyt
on maamme 32. itsenäisyyspäivä, hulmut-
koon siniristilippumme kautta Suomen
niemen, juhlistamalla päivää ja muistut-
tamalla mielimme saavuttamamme va-
pauden suurta arvoa.

URHEILUN EDISTÄMINEN

Kuntien olisi varattava koro-
tetut määrärahat

Hämeen läänin urheilulautakuntien
edustajain kokouksessa kesäkuun 14 p:nä
1948 hyväksyttiin lautakuntien toiminnan
ohjeeksi mm.

että urheilulautakuntien toiminnassa
olisi suurta huomiota kiinnitettävä erityi-
sesti nuorison ja mahdollisimman laajojen
kansalaispiirien urheilun elvyttämiseen;

että urheilulautakuntien toiminnassa
olisi erityisesti toimittava urheilupaikkojen
kunnostamiseksi ja perustamiseksi; ja

että kuntien olisi ensi vuoden ta-
lousarvioonsa varattava korotetut mää-
rarahat urheilun edistämiseen ja varsinkin
urheilupaikkojen rakentamiseen ja kun-
nostamiseen.

Tämän kokouksen pöytäkirja on
aikanaan lähetetty valtuustoille kaupun-
gin- ja kauppalanhallituksille sekä kun-
nallislautakunnille toivomuksin, että ne
kiinnittäisivät huomiota mm. julkilausu-
maan. Kun parhaillaan laaditaan kuntien
ensi vuoden talousarviota on Hämeen
Urheilupaikkatoimikunta esittänyt urhei-
lulautakunnille kirjelmällä marraskuun
15 p:nä 1948 sen toivomuksen, että ne
ehdottaisivat talousarvioon tarpeelliset
urheilumäärärahat ja sen jälkeen tarmolla
valvoisivat asian käsittelyä asianomaisissa
kunnallisissa elimissä. Urheilupaikkatoi-
mikunta on asiassa myös suoraan käänt-
ynyt kaupunkien ja kauppala-
hallitusten ja kunnallislautakuntien sekä valtuus-
tojen puoleen ehdottaen, että ne varai-
sivat talousarvioon tarpeelliset määrärahat,
jotta urheilulautakunnat voisivat toimia
edustajakokouksen ohjeitten mukaisesti.

ETELÄ-HÄMEEN MAAKUNTAPÄIVÄ HÄMEENLINNASSA JOULUK. 13 P:NÄ

Ohjelma arvokas ja
monipuolinen.

Hämeen Heimoliitto järjestää yh-
dessä Hämeenlinnan Kauppakamariosas-
ton, Hämeen läänin Maanviljelysseuran
ja Etelä-Hämeen Maataloustuottajain
Liiton kanssa maakuntapäivän maanan-
taina jouluk. 13 p:nä Hämeenlinnassa
Raatihuoneessa.

Päivien avauksen suorittaa maaherra
S. Mattsson. Taloudellisen tilannekatsauk-
sen esittää professori Bruno Suviranta ja
maatouluellisen tilanneselvityksen Maa-
taloustuottajain Keskusliiton toiminnan-
johtaja, maisteri E. J. Korpela. Hämeen
maakuntahistoriahanketta selostavat pro-
fessori Eino Jutikkala ja fil. tri Esko
Aaltonen. Emäntäkoulun perustamishan-
ketta Etelä-Hämeeseen selvittää agronomi
Veikko Mannerkoski.

Maakuntapäivien yhteyteen Hämeen
Heimoliitto järjestää myös heimoliiton ja
kotiseutuyhdistysten toimintaa ja yhteis-
työtä koskevan neuvonpitotilaisuuden,
missä neuvotellaan toiminnan vireyttä-
misestä sekä uusien kotiseutuyhdistysten
perustamisesta paikkakunnille, joissa ei
sellaista ole vielä toiminnassa.

OPINTO- JA ASKARTELUKERHOT

Eräänä kansamme sivistystasoa kohottavana tekijänä on pidettävä opiskelu- ja askartelukerhotyötä. Tällainen työ ei tietysti ole niin järjestelmällistä kuin koulutyö, mutta sen etuna on se, että kun opiskelu ja askartelu perustuu vapaaehtoisuuteen, niin lisää se tällöin työn tuloksia. Tämä ei tietysti merkitse sitä, että erilaisilla oppi- ja ammattikouluillamme ei olisi kansamme voimakkaasti sivistävää ja kasvattavaa vaikutusta, mutta niitä ei kuitenkaan voida perustaa joka kyläkunnalle ja siitä johtuen tarvitaan yhä edelleen tällaisia n. s. „Vapaa-aika sivistysmuotoja”. Tällä tavoin siis kansamme laajojen kerrostien yhä enemmän sivistyessä me emme ole sivistyskansa vain tieteittemme ja taiteittemme ansiosta, vaan myös siksi että kansamme kokonaisuudessaan vuosi vuodelta yhä paremmin ansaitsee sivistyskansan nimen.

VALMISTAUTUKAA
HIIHTÄMÄÄN AJOISSA

Hiihto, joka on todennäköisesti suomalaisten keksimä ja kehittämä liikumismuoto, on nykyisin yleisin ja suosituin talviurheilu maassamme. Hiihto soveltuu miehille ja naisille, tytöille ja pojille. Kun hiihto on lisäksi erittäin kehittävää ja terveellinen urheilumuoto, olisi kaikkien harrastettava sitä säännöllisesti ja määrätietoisesti.

Jo hyvissä ajoin ennen lumen tuloa olisi valmentauduttava hiihtoon. On herättävä hiihtämään ennen kevähankkia, sillä ne voi jäädä tulematta ja silloin on talvi ainakin urheilumielessä mennyt aivan hukkaan. Luettelen tässä muutamia huomioonotettavia seikkoja hiihtoon valmistautuessa:

- 1.) — on tunnettava tarkoituksenmukaisimmat hiihtovälineet ja varusteet,
- 2.) — on opittava hoitamaan varusteensa sekä rasvaamaan suksensa kaikenlaisilla keleillä,
- 3.) — on opittava suomalaisen maastoon sopiva hiihtotekniikka,
- 4.) — ei ole unohdettava hiihtomatkoilta pois pientä ensiapupakkausta.

Kilpahiihtäjien on ehdottoman tärkeää hankkia n. s. pohjakunto syksyin lenkkeilemällä maastossa. Hiihtotaitoa voidaan lisäksi kehittää erikoisissa tekniikkaharjoituksissa, ja nopeutta sekä kestävyyttä hiihtämällä harjoitusladulla,

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT:

lauantaina 4. 12. klo 19,30, sunnuntaina 5. 12. klo 14 ja tiistaina 7. 12. klo 19,30

Ystävättäriä

Bette Davis—Miriam Hopkins
Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

Hauskat tanssit

Napialan työv. talossa lauantaina t. k. 4 p:nä klo 20—24.

Tahdistä huolehtii „TEMPO”
Liput 80:— Järj. Pyrkivä

PAPERITYÖNTEKIJÄIN AM. OS.
valmistava

vuosikokous

pidetään t. k. 5 p:nä Repimön kerhohuoneessa, alkaen klo 10.

Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä luottamusmiesten vaali tulevaa toimintakautta varten.

Toimikunta

Arpajaiset

toimeenpanee Vähikkälän työv. yhdistys „Yritys” omalla talollaan jouluk. 4—5 p.

Lauantaina 4 p:nä klo 19,30

TANSSIAISET

Soittaa Ja—Ma—Ka

Sunnuntaina 5 p:nä klo 18

ARPAJAISILTAMA

Ohjelma: Alkusoittoa, tervehdysanat, kisällilaulua, lausuntaa, puhe siirtolaiskansanedustaja Eeno Pusa, näytelmä „Turkki tulee”. Voittojen jako ja tanssia. Arpajaistoimikunta.

Maksuton

PIENOIS-RÖNTGENKUVAAUS

suoritetaan Tervakosken Seuratalossa perjantaina jouluk. 10 p:nä klo 15—18 välisenä aikana. Tällaista kuvausta ei suoriteta muualla Etelä-Janakkalassa, joten jokaisen etelä-janakkalaisen olisi tällöin välttämättä saavuttava tähän tilaisuuteen.

joka Tervakoskella on nyt alustavasti tutkittu ja merkitään se heti lumen tultua ja ilmoitetaan myöskin Kaiussa. Ladun paikan ovat yhteisvoimin tutkineet Padon ja Pyrkivän hiihtäjät ja tulee siitä kokonaisuudessaan 30 km:n mittainen. N. s. sunnuntaihiihtäjille otetaan siitä „lyhennettyjä painoksia”.

— Bridgeä. Viime torstaina kävi Hämeenlinnan Bridgekerho Tervakoskella pelaamassa 4-miehen joukkotottelun meikäläistä kerhoa vastaan. Pöytiä oli kaikkiaan 8. Ottelu päättyi 271 pisteeseen 173 vastaan Tervakosken hyväksi.

Pelastusarmeija järjestää

**ITSENÄISYSPÄIVÄ-JUHLAN
JA
JOULUMYYJÄISET**

Tervakosken Seuratalossa 6. 12. klo 12.

Tilaisuuden johtaa eversti E. Olsson. Juhlissa esiintyy 20 kadettia Pelastusarmeijan Kadettikoulusta, esittäen soitto- ja lauluohjelmaa. Myytävänä sopivia joululahjoja y. m. Ovella 10:—.

Tervetuloa!

V. P. K:n PIKKUJOUTUA

vietetään huomenna t. k. 5 p:nä klo 19. Palokuntalaiset perheineen tervetuloa.

Hallinto.

Paperityöntekijäin am. os.

PIKKU-JOULU

Seuratalossa maanantaina 6. 12. klo 19. Makeat mukaan.

KANSALAI SOPISTOLAISET!

Pikku-joulua vietetään perjantaina t. k. 10 p:nä klo 20. Tervetuloa!

HALUTAAN OSTAA käytetyt hokkarit 37—38 numeroiset. Vast. Kaiun toimistoon viikon ajalla nimim. „Hokkarit”.

MYYTÄVÄNÄ keittiön astiakaappi, tiskipöytä ja 3 m hyvää harmaata sarkaa. Lähemmin puh. Tervakoski 284.

SUNNUNTAILEHDET

Kaikkia niitä henkilöitä, jotka haluavat saada sunnuntaisin lehdet Tervakosken postitoimistosta v. 1949 aikana, ilmoittakoot nimensä postitoimistossa joulukuun aikana rva Eila Miettiselle.

Napialan työv. yhdistys järjestää jäsenilleen

PUUROJUHLAN

Napialan työv. talossa 5. 12. klo 19.

Tervetuloa!

Ompelutaitoinen

TYTTÖ

otetaan heti töihin.

Aili Virtanen, Tikoski Pajunoja

MYYTÄVÄNÄ hyvä villainen miesten ratkottu päällystakki. Sopii esim. naisten liivihameeksi. Läh. puh. 264 tai 225.

ITSENÄISYSPÄIVÄNÄ

on Jumalanpalvelus pikkukirkossa klo 10:ltä, jonka jälkeen välittömästi siirrytään sankarihaudoille, missä lasketaan kotiseudun sepele, Kantakerhon torvisoittokunnan soittaessa ennen ja jälkeen sepeleen laskemisen.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 49

Lauantaina joulukuun 11 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4:— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päitsi lauant. klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Ensi sunnuntaina jumalanpalvelus
pikkukirkossa klo 10.

Nuorisujuhla pikkukirkossa ensi
sunnuntaina klo 14. Khra O. Peltonen
ja Rengon seurakunnan nuoret vierailevat.
(Khra Peltonen on estetty saapumasta
aamulla jumalanpalvelukseen).

Pyhäkoululaisten pikkujoulu tänään
lauantaina klo 16 pikkukirkon kerho-
huoneessa.

Kirkkokuoron harjoitus ensi maa-
nantaina klo 19,30 (harjoitellaan joulu-
lauluja).

Kristill. kulttuurin Liitto järjestää
ohjelmalliset joulumyyjäiset Tervakosken
Seuratalossa sunnuntaina 19. 12. klo 14.
Puhujaksi saapuu muuan professori tai
lääketiet. tohtori. — Myydään riisiä, luu-
muja, manteleita, ananasta, aprikoosia,
kahvia. — Tarkemmin ensi Kaiussa.

TALVISTA KILPAILUTOIMINTAA YHTIÖN PIIRISSÄ.

Mänttä-yhtymän tehtaiden ja Ter-
vakosken keskeiset talvikisat järjestää
tänä talvena Kankaan tehdas Jyväskylä
helmikuun 13 päivänä. Kilpailut,
jotka aikaisemmin suoritettiin viestihiih-
toina on nyt muutettu joukkuehiihdoiksi.
Sarjat ja joukkueiden vahvuudet ovat
samat kuin aikaisemminkin.

Yhtiön omat massahiihdot pyritään
järjestämään tammikuun lopulla, mah-
dollisesti tammikuun 30 päivänä. Nämä
massahiihdot järjestetään entiseen tapaan
sekä osastojen välisinä että yksityiskoh-
tainsina kilpailuina.

ITSENÄISYYDENPÄIVÄN vietto Tervakoskella.

Salkoihin nostetut siniristiliput lie-
huivat kaikkialla koko kirkkaan ja kuul-
lakkaan juhlapäivän Suomen vapauden
ja itsenäisyyden kunniaksi. Pikkukirkossa
pidettävään jumalanpalvelukseen oli ke-
rääntynyt kansa sankkana hartaana jouk-
kona. Jumalanpalveluksen jälkeen oli
kunniakäynti sankarihaudallamme, jossa
huomio kiintyi tänä syksynä sankarien
lepopaikoille laitettuihin graniittisiin ris-
teihin. Aluksi torvisoittokunta esitti ka-
pellimest. Hammarin johdolla hra Eng-
lundin Tervakosken sankarivainajille sävel-
tämän „Surumarssin”. Yhteisesti laule-
tun virsisäkeistön „Jumala ompe linnamme”
jälkeen laskivat Sotainvaliidiiden veljesliiton
kyläosaston, Sotaleskien ja Kaatuneiden
omaisten yhdistyksen, Pikkukirkkoyhdis-
tyksen ja Sotakummivaliokunnan edusta-
jat kotiseudun puolesta seppeleen sankari-
patsaalle. Lopuksi soitti torvisoittokunta
Klemetin „Oi kallis Suomenmaa”. Klo 12
oli Pelastusarmeijan Kadettikoulu järjes-
tänyt Seuratalolle itsenäisyysjuhlan py-
hän sodan ja rauhan merkeissä.

NUORISON MUSIIKKIHARRASTUKSET.

Kansallinen musiikkiviljelymme on
sodan jälkeen elänyt vireää nousukautta.
Siitä on jo merkkiä olemassa. Sodan pu-
ristuksesta vapautuva ihminen saa musiik-
kista uutta, kokoavaa voimaa pirstou-
tuneelle tunne-elämälleen. Monet sodan-
edelliset yhteisötoiminnalliset ihanteet
vaihtuvat uusiin. Musiikkiharrastuksesta
löytävät suuret joukot tyydytystä täl-
laisille pyrkimyksilleen.

Musiikin viljelyn aluetta on syytä
sitien laajentaa, että myöskin nuoriso
vedetään toiminnallisena tekijänä sen
piiriin.

Koko itsenäisyytemme ajan on
tällä rehennellyt neekerimusiikki kaiken-
moisine kotimaisine jäljittelyineen. Sille
on annettu nuorisoa kiehtovia nimityksiä.
Se on mukamas sitä ainutlaatuista viih-
dytys- ja ajanvietemusiikkia, jota ilman

nuoriso ei voi elää. Ja me olemme
„katsonneet päältä”, kun nuorisomme on
nämä vuodet jazzannut, stepannut tai
mennyt hidasta foxia ja näännyttävän
tanssitauon jälkeen vajonnut swingin
pyörteisiin. Kaikkialla on tätä musiikkia
tarjoilla kuultavaksi ja ostettavaksi. Sitä
työnnetään markkinoille äänilevyjen muo-
dossa ja vihkosina julkaistuina iskelmä-
uutuuksina. Sitä tulee radiosta ja sitä
huutavat eri kokoiset „grammarit” jo-
kaisessa kahvilassa ja kioskissa. Sitä saa
nauttia elokuvissa ja ravintoloissa, ja
sitä lajia tyrkyttävät lukemattomat tans-
simusiikkirytyet. On selvää, että nuo-
riso tällaisissa olosuhteissa painuu virran
vietäväksi. Sen on pakko seurata aikaan-
sa. Niinpä se osakin tuoreimmat iskel-
mät, oppii niiden sanat, usein siirapin-
imelät, vieläpä eläytyy niiden suomalai-
selle luonnolle mitä vastakkaisimpiin
rytmiväännöksiin.

Vastavaikutus keveämmän musiikin
rämettyneisyyttä vastaan on herätettävä
alkavaksi nuorison omalta taholta. Tähän
tarjoutuu oivallinen tilaisuus kotimusiik-
kiharrastuksena sekä erilaisissa opinto-
kerhoissa.

Kun nuorisollemme paikkakunnal-
lamme tarjotaan tilaisuuksia hyvän mu-
siikin harjoittamiseen yksilöllisessä ja
yhteisöllisessä mielessä, niin tulisi heidän
entistä suuremmissa mitassa käyttää
tätä tilaisuutta hyväkseen, sillä näin
menetellen laulu ja soitto entistä ehom-
min kaikuisi jälleen tässä maassa.

BRIDGE.

Kuten viime Kaiussa lyhyesti mai-
nitsimme, kävi Hämeenlinnan Bridge-
kerho Tervakoskella ottelemassa meikä-
läisiä vastaan. Hämeenlinnasta oli 18
pelaajaa, joista 16 osallistui peliin ja
samoin meiltä 16 pelaajaa. Muodostui
näin ollen 8 neljän miehen pöytää, jotka
täyttivät avaran Seurahuoneemme lattian.
Pelattiin 24 jakoa ja parit vaihdettiin
12 pelin jälkeen, jolloin samalla pidettiin
lyhyt kahvitauko.

Tarkoituksena ei ollut kova kilpai-
lu paremmuudesta, vaan ystävyysottelu,

sillä Hämeenlinnan kerho on vasta toiminut pari vuotta eikä ole ehtinyt niin pitkälle kuin meikäläiset. Kuten aikaisemmin kirjoitimme, vaatii tämä peli pitkäaikaista harjoittelua ja siksi voittikin Tervakoski kolmessa pöytäparissa ja hävisi yhdessä. Tulokset olivat:

	H:linna	T:koski
Pöytäpari I	34	68
„ II	30	77
„ III	41	79
„ IV	68	47
Yhteensä	173	271

Yleisöä oli saapunut verrattain runsaasti, varsinkin nuorukaisia, ja seurasiivat mielenkiinnolla peliä, vaikkakaan luonnollisesti eivät paljoa siitä ymmärtäneet, mutta ehkä ottelu sai heidät kiinnostumaan sen verran että itsekkin ryhtyivät harjoittelemaan.

ETELÄ-HÄMEEN MAAKUNTAPÄIVÄ
Hämeenlinnassa maanantaina
t. k. 13 p:nä

Ohjelmassa alan asiantuntijoiden
selostuksia.

Hämeen Heimoliitto järjestää yhdessä Hämeenlinnan Kauppakamariosaston Hämeen läänin Maanviljelysseuran ja Etelä-Hämeen Maataloustuottajain Liiton kanssa maakuntapäivän ensi maanantaina t. k. 13 p:nä Hämeenlinnan raatihuoneessa.

Maakuntapäivä aloitetaan klo 9 Etelä-Hämeen paikkakuntien edustajain neuvottelutilaisuudella, joka koskee heimoliiton ja kotiseutuyhdistysten toiminnan vireyttämistä ja uusien pitäjänseurojen perustamista.

Varsinainen maakuntapäivä alkaa klo 11 maaherra S. Mattssonin avauspuheella. Ohjelmassa on lisäksi professori S. Suvirannan taloudellinen tilannekatsaus. Maataloudellisen tilanneselvityksen pitää maataloustuottajain Keskusliiton toiminnanjohtaja maisteri E. J. Korpela. Hämeen maakuntahistoriahanketta selostavat professori Eino Jutikkala ja fil. tri Esko Aaltonen. Emäntäkoulun perustamishanketta Etelä-Hämeeseen selvittää agronomi Veikko Mannerkoski.

Hämäläiset Etelä-Hämeestä lausutaan tilaisuuteen tervetulleiksi.

— 75 VUOTTA täytti keskiviikkona t. k. 8 p:nä rva Lyydia Nystedt.

— 60 VUOTTA täyttää Lyydia Koskinen 16. 12. 48 Tervakoskella.

ILMOITUKSIA

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Suomen Filmiteollisuuden

Laulava sydän

Sunnuntaina 12/12 klo 16 ja 19,30
ja

Maanantaina 13/12 klo 19,30.

Lapsille pääsy päivänäytäntöön.

KIEHTOVA

Tango-ilta

Napialan työv. talossa t. k. 12 p:nä klo 20

Soittaa LUCKY SWINGERS

Liput 70:— Järj. Nuor. os.

Kokous

Napialan Pyrkivän valmistava vuosikokous pidetään Napialan työv. talossa sunnuntaina, t. k. 12 p:nä, klo 16.

Esillä m. m. sodissa kaatuneiden jäsenten muistotaulun hankkiminen ja toimihenkilöedokkaiden asettaminen seuraavaa toimikautta varten.

J o h t o k u n t a.

Vaalit

TYÖLAINSAÄDÄNNÖN edellyttämän luottamusmiehen ja hänen varamiehensä vaali toimitetaan Seuratalossa ensi sunnuntaina, t. k. 12 p:nä klo 10. Vaalin järjestää Paperityöntekijäin paikallinen ammattiosasto työehtosopimuksen mukaisesti.

Toimikunta.

MYYTÄVÄNÄ hyvää ruokalan tta. Kustaa Vikman, Tervakoski.

ILMOITUS.

Janakkalan Osuuskassa perii asiakailtaan lainakorkoja 24. 12. 48 saakka. Korot saa maksaa joko Turengin pääkassaan tai Tervakosken sivukonttoriin.

Janakkalan Osuuskassa.

Vapaaehtoisella

HUUTOKAUPALLA

myydään pienempi erä pajankalustoa, porakone y. m. 12. 12. 48. klo 14 Tekla Virtasella Vähikkälässä.

MYYTÄVÄNÄ 2 uutta lasten viulua T. Laitisella Rauhalassa.

TALOUSAPULAISTA, väh. 25 v. yksinkertaisiin maataloustöihin tottunutta haetaan. Hyvä kohtelu ja neuvont. luvataan. Kirjeenvaihto os. Poikien Maatalous- ja Puutarhakoulu, Järvenpää.

PALOKUNNAN

harjoitus ensi maanantaina klo 16.

Pääliikkö.

HUNAJA HAAVALÄÄKKEENÄ

Kansa on kautta aikojen pitänyt hunajaa korkeassa arvossa etenkin lääkeaineena. Nytemmin on muuan itävaltalainen lääkäri, tri Zaiss todennut sen omaavan erinomaisia haavaa parantavia ominaisuuksia.

Hän lähti siitä toisiseikasta, että rahvaan vahvistamissa voiteissa muiden arvottomien aineiden ohella oli useimmiten myös hunajaa. Ja koska puhdas lingottu hunaja on käytännöllisesti katsoen steriili, hän rupesi kokeilemaan sitä haavalääkkeenä. Ihmetyksekseen hän tulikin erinomaisiin tuloksiin.

Kemiallisesti katsoen hunaja sisältää paitsi sokeria, mineraaliaineita ja kasvihappoja, myös hiiva-aineita, fermenttejä, hormoneja sekä on jossakin määrin radioaktiivista.

Kun puhdas hunaja tri Zaiss'in mukaan levitettiin haavan päälle, se muodosti ilmattiiviin kalvon ja aiheutti näin kemiallisen kokoomuksensa ansiosta nopeasti täydellisen parantumisen.

Tri Zaiss huomauttaa, ettei toistaiseksi voida selittää, mistä hunajan lääkitsevä voima johtuu, mutta pääasia on, että se parantaa. Selityksen antakoon tiede tulevaisuudessa.

Lääkärien keskuudessa ollaan toistaiseksi pidättyväisiä tri Zaiss'in hunajamenetelmän suhteen, mutta mielenkiinto on melkoinen.

Saammeko jälleen lääkeaineen, mikä on alkujaan lähtöisin rahvaan viisaiden poppamiesten keskuudesta.

— KUOLLUT. T. k. 3 p:nä kuoli äkkiä Riihimäellä käydessään rva Elma Kanervo 33 vuoden ikäisenä. Lähinnä häntä jäi kaipaamaan puoliso, 3 alakäistä lasta ja vanha äiti.

Pato järjestää jäsenilleen

pikkujoulujuhlan

lauantaina t. k. 11 p:nä klo 19.

Joulupukki saapuu.

Tervetuloa!

MARTTOJEN

pikkujoulua

vietetään Marttalassa tiistaina t. k. 14 p. alkaen klo 19,30.

Martat miehineen tervetuloa.

Pikkujoulutoimikunta.

HUOLTOKONTTORIN JÄSENET,

jos aiotte tehdä lehtitilauksenne huoltokonttorin kautta, niin jättäkää se ensi tilassa, jotta saatte lehdet vuoden alusta lähtien.

MYYTÄVÄNÄ melkein uudet 39 n:ön hokkarit. Läh. Juhani Sinivuori.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 50

Lauantaina joulukuun 18 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkäriin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
pääsi lauant, klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkäriin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Ensi sunnuntaina jumalanpalvelus
pikkukirkossa klo 10.

Kristill. kulttuurin Liitto järjestää
ohjelmalliset joulumyyjäiset Tervakosken
Seuratalossa sunnuntaina 19. 12. klo 14.
Vieraaksi puhujaksi saapuu tekniikan
prof. Pentti Kaitera. (Tark. ilm. toisaal-
la tässä lehdessä).

Hartausseurat Piilonsuolla Heikki
Sairasella sunnuntaina 19. 12. klo 19.

Kirkkokuoron harjoitus ensi maa-
nantaina klo 19,30.

Joulupäivänä jumalanpalvelus pik-
kukirkossa klo 7 aamulla.

Tapaninpäivänä jumalanpalvelus klo
10 pikkukirkossa on luonteeltaan lasten
ja koululaisten jumalanpalvelus. — Har-
tausseurat Nummenpäässä Matti Haukal-
la 26. 12. klo 14,30 sekä pikkukirkossa
iltajuhla klo 18 (m. m. poikakuoro esit-
tää joulukantaatin).

— 95-vuotta täyttää huomenna,
sunnuntaina t. k. 19 p:nä eläkeläinen
Eva Sofia Forström Napialassa.

— Hammaslääkärillä ei ole
vastaanottoa torstaina jouluk. 23 p:nä.

— Postitoimisto on avoinna
joulu- ja uudenvuoden aattona klo
9—13,30.

— Tasavallan presidentti
on itsenäisyyspäivänä myöntänyt Suomen
Leijonan ritarikunnan ritarimerkin mm.
opettaja Emma Hilja Memssenille
Tervakoskelta.

Vanhustenjuhlassa,

joka vietettiin eilen illalla, piti apulais-
johtaja konsuli Gadd seuraavan puheen:

ARVOISAT KUTSUVIERAAT!

Lausun Teidät tervetulleiksi yhtiön
järjestämään yhteiseen illanviettoon. Iloit-
sen siitä, että jälleen saamme viettää
yhdessä tämän perinteellisen joulujuhlan.
Vuosi on kulunut ehkä monesta liiankin
nopeasti ja sen aikana on yhtiömmekin
piirissä tapahtunut paljon ja vaikka
suurin osa Teistä ei ole ollut mukana
luomassa sitä uutta, mitä on syntynyt,
luulisin, että mielenkiinnolla olette seu-
ranneet tapahtumien kulkua. Tyydytyk-
sellä on todettava, että kehitys meidän-
kin kohdallamme ei ole pysähtynyt, vaan
on sekä tehtaamme että paikkakuntam-
me kehitys jatkunut, rohkeneisinko sanoa,
kiihtyvällä vauhdilla.

Ensimmäkin tuottaa suurta tyydy-
tystä se, että työrauha on säilynyt ei-
vätkä ulkopuolellemme riehuneet rauhat-
tomuudet ole häirinneet tehtaamme
työtahtia. Sehän on nykyoloissa, kun
talouselämämme kamppailee suuria vai-
keuksia vastaan, ensiarvoisen tärkeä asia
ja olemme siitä yhteiskuntamme säilymi-
sen takia suuresti kiitollisia. — Toimitus-
johtajamme selosti viime vuonna tältä
paikalta tehtaan laajennussuunnitelmia ja
vaikkei ohjelman aikataulua myöhästy-
misen takia ole joka suhteessa voitu
tarkoin seurata, on uuden paperikoneen
valmistuttua viime kesänä silloin hahmoi-
tellun ohjelman ensimmäinen vaihe päät-
tynyt. Tämä merkitsee sitä, että tehtaan
tuotantoteho on varsin huomattavasti
lisääntynyt. Seuraavaan vaiheeseen siir-
ryttiin syys-lokakuussa, kun n. s. valkai-
suosaston rakennustyöt aloitettiin ja
laskelmien mukaan voidaan ensi kesänä
alottaa uuden hollanteriosaston ja kone-
hallin rakentaminen. On sanottu, että pai-
kallaan pysyminen on takaisin menoa
ja tämä pitää paperitehtaan elämässä
paikkansa. Tehdas on kuin Kölnin tuo-
miokirkko, josta sanotaan, ettei se kos-
kaan valmistu, aina vain tulee jotain
uutta, ja niin pitääkin olla. Kehitys ei
saa pysähtyä, sillä suuret kilpailijamaat,
kuten varsinkin Pohjois-Amerikka, ovat
sekä sodan aikana että sen jälkeenkin
rakentaneet paljon uutta ja mullistavaa
sitien tehostaen tuotantokoneistoaan ja
säästän raaka-aineita ja tuotantokus-
tannuksiaan.

Tiedän, että Tekin seuraatte maail-
man tapahtumia ja olette varmaankin

kuulleet, että ulkomailla tällä hetkellä
vallitsee jonkinlainen talouselämän la-
maannuskriisi, jonka vaikutukset jossain
määrin ovat vaikuttaneet meidänkin
toimintaamme.

Ehkä sallitte minun lyhyesti luoda
katseen 4 vuotta taaksepäin, jolloin sota
oli päättynyt meille raskaana tappiona.
Sota-aika muodostui valtaviin tappioihin
tuottajaksi. Ja niitä jälkirasituksia sota-
korvauksineen, maanluovutuksineen ja
jälleenrakennuksineen, joita sota aiheutti,
koemme yhä tänäkin päivänä. Mutta on
täysi syy ihmetellä, että näin lyhyessä
ajassa olemme näinkin hyvin selviytyneet.
Kuka olisi sitä uskonut silloin, kun tyh-
jin käsin tartuimme työhön. Tiedämme,
että silloin saimme monessa muodossa,
sanoisinko vitamiiniruiskeita, jotka aiheut-
tivat inflaation. Käytimme vanhoja reser-
vejä eli säästöjä, jotka nyt ovat loppuun-
kulutetut. Moni Teistä on varmaankin
itse joutunut tämän kovan kohtalon
uhriksi ja vanhojen päivien varalle sääs-
tetyt varat ovat jatkuvasti menettäneet
arvoaan. Rohkenisimpa sanoa, että Tei-
dän kannettavaksenne joutunut taakka
on monin verroin raskaampi kuin niiden,
jotka vielä ovat mukana aktiivisesti tuo-
tandoelämässä, sillä jatkuva rahanarvon
aleneminen ei heidän kohdallaan tunnu
siinä määrin, koska he saavat korvauk-
sen korotettujen ansioiden muodossa,
joka tosin ei kaikkien kohdalla korvaa ko-
ko eroa. Mutta vaikka tämä väestönosa ei
tähän saakka ole joutunut tuntemaan
sotarasituksia niinkään kovina, on meillä
varmaan edessä aika, jonka taloudelliset
vaikeudet eivät ole helpot kantaa. Koska
kansa on ottanut velvollisuudekseen mak-
saa sotakorvaukset, on se myös tehtävä.
Historiassa lieneekin Suomi tässä suh-
teessa ainoa maa, jonka kannettavaksi
tuli näin raskas taakka, mutta joka
myöskin niin täsmällisesti ainakin tois-
taiseksi on voinut sitoumuksensa täyttää.
Nykyhetken kriisi on pelottavan ankara.
Tuntemme sen kaikki, mutta niin suuria
erehdyksiä kuin olemmekin tehneet juuri
taloudellisella alalla sodan jälkeen, voim-
me olla vakuuttuneita siitä, että uusi
nousu vielä on mahdollinen. Kansamme
pystyy kyllä selviytymään vaikeuksistaan,
kunhan sen itsenäisyys ja riippumatto-
muus säilyvät. Niiden varassa Suomen
elinkeinoelämän kukoistus jälleen pääsee
käyntiin.

Kenties moni Teistä ihmettelee,
minkä takia Tervakoski näin vaikeina
aikoina ottaa suorittaakseen näin valta-
van ja kalliin rakennusohjelman. Syy
siihen on, että olemme vakuuttuneita

Rakkaamme

Elma Maria Kanervo

(o. s. Tammi)

synt. 31. 3. 1915 poistui äkkiä
luotamme 3. 12. -48.

Lähinnä kaipaamaan jäivät:

Niilo, Raili, Irja, Erkki
ja vanha äiti.Niin varhain sulle Kuolon-kellot soi.
Suo emme viel' antaneet ois.

Puoliso ja lapset.

„Ei nuoruuteen voi turvata ei
terveyteen täällä,
vanhemmat usein lapsensa saa nähdä
parein päällä”.
Äiti.

siitä, että ellei tehtaamme ole täysin uudenaikainen ja sen työmenetelmät työtä, raaka-aineita ja kustannuksia säästäviä, emme pysty kilpailemaan maailman markkinoilla. Sekä tehdas että paikkakuntamme ovat riippuvaisia tuotteistamme menekistä ulkomaille, ja jos vienti pysähtyy, tunnemme sen heti jokapäiväisessä elämässä täälläkin.

Suomen paperin viennin menekki-markkinoilla on siitä lähtien, kun viimeksi olimme juhlaamme viettämässä, tapahtunut huomattavia muutoksia. Kilpailu on kiristynyt ja hinnat ovat laskeneet. Vaikkakaan ei vielä voida puhua suoranaisista menekkivaikutuksista eräitä laatuja lukuunottamatta, on ostohalu kuitenkin huomattavasti vähentynyt samalla kun ostajat ovat alkaneet kiinnittää entistä suurempaa huomiota sekä laatuun että hintaan. Pääasiallinen syy tähän on epäilemättä löydettävissä useissa maissa kiristyneistä tuontirajoituksista, jotka ovat aiheutuneet „kovan valuutan” puutteesta. Eräillä markkinoilla on ostajilla sitäpaitsi sangen huomattavia varastoja hallussaan, mikä luonnollisesti myös on omiaan vähentämään ostohalua. Kysynnän täten siis laimennuttua menekki-markkinoilla on kilpailu huomattavasti lisääntynyt, mm. siksi, että eräät Euroopan maat, meidän kohdaltamme varsinkin Ranska, jälleen esiintyvät vienti-markkinoilla. Valitusten lukumäärä kohonneiden rauhan aikaisten laatuvaatimusten johdosta on myös jossain määrin noussut. Myynnit ovat pääasiallisesti tapahtuneet tehtyjen kauppasopimusten puitteissa. Lisääntyneiden valuuttavaikeuksien takia on viime aikoina sitäpaitsi tehty kauppajoja kompensatioehdoin Näissä kaupoissa käytettävät menettelytavat ovat mutkikkaita ja vaikeuttavat kaupantekoa. — Vientihinnat, jotka vielä viime vuonna olivat muuttumattomina, ovat nyt tasolla, jota ei enää voida nostaa. Sillä välin ovat kuitenkin tehtaamme valmistuskustannukset jatkuvasti

ILMOITUKSIA

Tervakosken Kantakerho

TEATTERIESITYKSET:

Tapaninpäivänä 26. 12. klo 19.30
Z. Topeliuksen satunäytelmä

Lintu Sininen

Ohj. Kauko Ero. Lavast. Leo Lehto.
Pääsyliput 60:— ja laps. 30:—.
Ennakkomyynti 22. 12. alk.

Loppiaisena 6. 1. 49 klo 19.30

Frans Lehar'in

3-näyt. suuroperetti

Luxemburgin kreivi

Ohj. Kauko Ero Lavast. Leo Lehto

Pääosissa:

Angèle — Aune Autio
Renée — Reino Salmela
Juliette — Helpi Keskitalo
Brissard — Yrjö Haltila
Kukuruzowa — Iris Pelkonen
Ruhtinas — Mauno SyrjänenLiput 100:—, 80:— ja 60:—. Ennakolta
3. 1. 49 alkaen.

Kristillisen Kulttuurin Liitto r. y:n

Joulumyyjäiset

pidetään Seuratalossa sunnuntaina, joulukuun 19 p:nä klo 14.

Ohjelma: torvisoitto — tervehdyssanat — yhteislaulua — esitelmä, prof. P. Käitera — Lyhyt keskustelu — trio esiintyy — kuorolaulua — aprikoositarjoilua — myyjäiset — pianosoolo — lopettajaisanat — yhteislaulua.

Myytävänä: kuivattuja luumuja, makeita manteleita, aprikoosia sokeriliemessä ja riisiä.

Tervetuloa. Vapaa pääsy.
Paikallistoimikunta.

HENKIKIRJOITUS

suoritetaan Tervakoskella Tervakoski Oy:n asunnoissa asuvista henkilöistä 21 — 23/12 välisenä aikana. Henkikirjoitus alkaa Varisojan taloista. Huoneiston haltijoita, jotka eivät ole kotona pyydetään jättämään huoneistonsa asukkaista naapurilleen nimiluettelon (molemmat etunimet tarkasti) syntymäaikoineen.

Tervakoski Osakeyhtiö.

kohonneet, minkä vuoksi voittoprosentti on pienentymistään pienentynyt ja monissa tapauksissa vaihtunut tappioksi. Jatkuva kehitys tähän suuntaan johtaa ilmeisesti pysähdyksiin. Yleisesti katsoen on sen vuoksi paperimarkkinoiden nyttemmin katsottava osoittavan selvää laskusuuntaa.

Jatkuu seur. num.

ELOKUVAESITYKSET:

Lauant. 18.12. klo 19.30 ja sunnunt. 19.12.
klo 17.00 ja 19.30

Sinä ja Minä

Lapsille pääsy päivänäytant.

Maanant. 27.12., tiist. 28.12 ja
keskiv. 29.12 klo 19.30

Pyhän Marian kellot

Laps. pääsy 29.12. näytant.

Uuden vuoden p. 1. 1. 1949
ja sunnuntaina 2. 1. klo 16 ja 19.30

Onnen Pekka

Laps. pääsy klo 16 näytantöihin.

Tiistaina 4. 1. -49 ja perjant. 7. 1. -49
klo 18.00.

Dumbo

Laps. pääsy molempiin näytantöihin.

Pääsyliput laps. 20:—.

TERVAKOSKEN MAITOMYYMÄLÄ
on avoinna joulu-aattona ja Tapaninpäivänä klo 8 — 10.
Tervakoski Osakeyhtiö.Hyviksi tunnettuja karvalanka- ja riepumattoja sekä SEINÄVAATTEITA myydään Seuratalossa maanantaina t. k. 20 p:nä klo 11 alkaen.
PASMA O/Y.

MYYTÄVÄNÄ suolalohta ja omenia Tervakosken Kalakaupassa.

Napialan Työväen Näyttämö joulupäiväiltä Kaarlo Nuorvalan kirjoittama ratki riemullinen sotilasiloittelu TOSITARKOITUKSELLA
Lähemmin ensi Kaiussa.

LASTEN KUUSIJUHLAA vietetään Napialan työv. talossa sunnuntaina t. k. 19 p:nä klo 19.

Vielä maksamatta olevat LAIDUN- JA MAANVUOKRAT pyydetään suorittamaan maatalouskonttoriin.
Tervakoski Osakeyhtiö.

KYÖSTILÄN LINJA-AUTOLLA ajetaan jouluaattona R:mäeltä klo 19 viimeinen vuoro. Joulupäivänä ei ajeta mitään vuoroja. Tapaninpäivänä tavalliset sunnuntaivuorot.

PIRTINKALUSTO, hyvässä kunnossa, myytävänä. Läh. puh. 224 tai ilt. 225.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 51

Perjantaina joulukuun 24 p:nä

1948

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto

yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päitsi lauant, klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.

Torstiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto

maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki

on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattona klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto

pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Jouluaattohartaus klo 17 pikkukir-
kossa.

Joulupäivänä jumalanpalvelus pik-
kukirkossa klo 7.

Tapaninpäivänä klo 10 pikkukirkossa
tasten ja koululaisten jumalanpalvelus.

Hartausseurat Nummenpäässä Matti
Haukalla 26. 12. klo 14,30.

Tapaninpäivänä klo 18 iltajuhla
pikkukirkossa. M. m. koululaiskuoro esit-
tää joulukantaatin.

Uudenvuodenvastaanottojuhla torilla
klo 24 uudenvuodenyönä.

Rippi ja H. p. ehtoollinen pikku-
kirkossa loppiaisena.

JOULUKIRKKOON AIKOVAT.

Airikkalan linja-auto lähtee Janak-
kalan kirkolle joulupäivä aamuna klo
5,30 Pikkukirkon luota.

— 70 vuotta täyttää t. k.
25 p:nä Hilma Leino Hallakorvessa.

— 60 vuotta täyttää jouluaat-
tona t. k. 24 p:nä ent. tervakoskelainen
nti Alli Koskivirta Helsingissä.

HYVÄÄ JOULUA

lukijoilleen ja avustajilleen toivottaa

TERVAKOSKEN KAIKU.

Joulumietteitä

Saammeko mustan vai valkean jou-
lun, on arveltu joka puolella. Toivottu
on ollut valkea, luminen joulu. Lumipeite
tekee vasta joulusta joulun, on sanottu.
Lumi hohtaa valoa, puhtautta, poistaa
synkkyyttä. Valoisuus ja puhtaus kuulu-
vat Suomen jouluun.

Kynttilöitä, jouluvaloja on taas
voitu hankkia kotiin kynttiläjalkaan ja
joulukuuseen. Tuoksuava, vihreä joulu-
puukin hohtaa puhtautta. Aamupimeässä
saamme koko perhe kulkea kirkkoon.
Joulu on tullut. Rakas on joulu. Sen
vietto on perinne lapsuuteni kodista, sa-
novat ja ajattelevat monet nyt lastensa
ympäroimät vanhemmat. Sitä ajatellen
käy pyhä värähdys sydämessä: „Kun-
niöitä isääsi ja äitiäsi”. Niin saan tehdä
jouluperintein vaalimisessa. On minulla
edes joulussa jotain sanomattoman rakas-
ta. Siunatut muistot! Jääkö lapsillemme
kodistaan jotain sellaista?

Mutta yksistään vanhoista muistoista
eläminen olisi samanlaista kuin vanhoista
pääomista eläminen. Pääomat hupenevat
loppuun. Joulunvietto johtaa-
kin meidät kauemmaksi lapsuutemme
kotia. Se vie aina siihen taivaalle ilmes-
tyneeseen kirkkauteen, jonka näkivät yön
pimeydessä valvoneet paimenet, ja josta
he iloitsivat, toivuttuaan pelosta. Taivaan
kirkkaus johti paimenet Betlehemiin Jee-
suksen, Jumalan pojan luo, josta tuli
maailman valo.

Ei meidän tarvitse elää vain van-
hoista tavoista, koska Jeesus on myös
nykyajassa. Apostoli todistaa meille:
„Jumala on puhunut meille Pojan kautta,
jonka hän on pannut kaiken perilliseksi,
ja joka ollen hänen kirkkautensa säteily
ja hänen olemuksensa kuva kantaen
kaikki voimansa sanalla, on, toimitet-
tuaan puhdistuksen synneistä istunut
Majesteetin oikealle puolelle korkeuksis-
sa”. Jumala on puhunut ja puhuu meille
Pojan kautta. Kuulkaamme häntä. Hän
on Jumalan kirkkauden säteily. Salli-
kaamme hänen selvittää meille, mikä on
vääriä, mikä totuutta ja oikeaa, ja mitä
Jumala on suorittanut hyväksemme.
Jeesus on voima, joka poistaa elämän-
väsymyksen. Kuoleman pelottavat var-
jotkin hän hävittää. Hän on meille rakas
joulu puhtaus, joka voi puhdistaa syn-
nistä ruumiimme ja sielumme, voi tehdä
meidät viattomimmaksi ja kelpoimmaksi
kuin on jossakin kodissa ihailtu,
rakas pieni lapsi. Vapahtajan hän toimitti
puhdistuksen synneistä.

Yhtykäämme mukaan koko sydä-
mellä kirkossamme ja kodissamme jou-
lunvirsiin veisuuseen, evankeliumin luke-
miseen ja kuulemiseen, yhteisiin rukouk-
siin, joululehtien vakavien kirjoitusten
tutkisteluun ja lasten leikkeihin. Silloin
meillä on joulu.

Ja Kristus-valo tahtoi meitä va-
laista muulloinkin kuin vain joulukyntti-
löiden syttyessä. Älkäämme vain jouluna
pistäytykö Kristukseen ja saapuko hänen
kokoamansa seurakunnan yhteyteen,
vaan säännöllisesti muulloinkin, ettei
valittelevana kuuluisi meille tavallinen
ääni: Te tahdotte ainoastaan hetken
iloitella hänen valossaan”. — Terve, oi
joulu omankin aikamme pyhä juhla!

J. J.

VANHUSTEN JUHLASSA . . .

Jatkoa edellisestä numerosta.

Edellytyksenä siihen, että paperi-
teollisuutemme voisi säilyttää nykyisen
vientilaaajuutensa, josta maamme hyvin-
vointi niin ratkaisevasti on riippuvainen,
on siis se, että tuotantokustannukset
eivät ainakaan enää nouse.

Olen tahtonut antaa Teille tämän
kenties monen mielestä sängen synkän
kuvan nykytilanteesta voidaksenne omalta
kohdaltanne saada käsityksen yhtiön
viimeaikaisista toimenpiteistä ja niiden
syistä. Tahdon tähän lisätä, että olemme
vakuuttuneita siitä, että kuten aina
ennenkin, tilanne tulee vähitellen muut-
tamaan, niin että täysin purjein voidaan
purjehtia myötätuuleen.

Paikkakuntamme tapahtumista lie-
nee tässä syytä mainita yhtiön päätök-
sestä luopua kansakoulusta, josta johtuen
se tulee siirtymään kunnalle. Tämä toi-
menpide johtuu ensinnäkin siitä, että
nykyiset kouluhuoneustot, niitähän on
tällä hetkellä viidessä eri paikassa, ovat
tulleet yhä ahtaammiksi väkiluvun kas-
vaessa, minkä takia kouluviranomaiset
ovat vaatineet uuden koulutalon raken-
tamista. Kun yhtiön rakennussuunnitel-
mat tällä hetkellä ovat siksi laajat, ei
se ole voinut sisällyttää näin suurta ja
useita miljoonia markkoja nielevää raken-
nustyötä ohjelmaansa. Sitäpäitsi on Ter-
vakoskelle ja sen ympäristöön sodan jäl-
keen muuttanut karjalaisia, jotka pää-
asiallisesti ovat maanviljelijöitä, eivätkä
näinollen ole yhtiön palveluksessa. Kun-
nanvaltuusto päättikin marraskuussa pi-
tämässään kokouksessa rakentaa uuden
koulutalon yhtiön lahjoittamalle tontille
Lepolan ja Urheilukentän väliseen maas-

toon. Rakennustöihin ryhdytään heti, kunnan saatua rakennusluvan. Uuden talon valmistuttua voitane nykyisiä kouluhuoneistoja käyttää muihin sosiaalisin tarkoituksiin. Täten on yksi tämän hetken suurimmista sosiaalisista pulmista saanut onnellisen ratkaisun ja se merkitsee suurta edistysaskelta Tervakosken elämässä.

Toivotan Teille, yhtiön uskollisille ystäville, rauhaisaa joulua ja kiitän Teitä siitä, että olette saapuneet tähän illanviettoon, jossa toivon Teidän viihtyvän.

Puheen jälkeen tarjottiin maukasta, sokerilla höystettyä puuroa ja kun se oli nautittu, seurasi satunäytelmän „Lintu Sininen” esitys. Varmaankin tekivät upeat kulissit ja näytelmään lisätyt tonttu- ja keijukaistanssit syvän vaikutuksen vanhuksiin. Hilpeyttä herätti ainakin „sininen lintu”, joka toisinaan lensi takaperinkin. Väliajoilla tarjottiin kahvia ja joulupukki jakeli antimiaan.

Oli jo yö tulossa kun juhla päättyi ja vanhukset autoilla kuljetettiin kotihinsa.

JANAKKALAN KUNNANSAIRAALAAN

kaivattaisiin potilaille luettavaa, kertoi meille sanotun sairaalan ylihoitaja Aino Laitinen.

Kunta on kyllä suhtautunut suopeasti johtokunnan anomukseen saada sairaalaan ensi vuonna kunnan varoilla kirjakaappi ja peruskirjoja varten rahat. Mutta varmaan moni yksityinenkin kuntalainen haluaisi muistaa pitäjämme sairaita kirjalahjalla. Ainakin sellaiset henkilöt, jotka itsekin ovat viikkokausia maanneet toipilasasteella, ymmärtävät hyvän luettavan arvon. Senvuoksi ja säästääksemme kunnankin varoja rohkenen vedota valistuneisiin janakkalalaisiin, että he lahjoittaisivat kunnansairaalamme potilaskirjastoon yhden tai useampia jo itse lukemiaan kirjoja, miltä alalta tahansa. Potilaat ovat niin erilaisista harrastuspiireistä, että kaikille kirjoille löytyy lukijansa. Tervakoskelaiset saavat viedä kirjalahjansa sikäläiseen kansanhuoltoon.

Luopumalla yhdestä kirjastaan sairaiden hyväksi, saa antaja hyvän mielen, jonka saavuttamiseksi kannattaa pieni uhraus tehdäkin.

Kiitän jo etukäteen iloisia antajia, sillä tiedän, ettei vetoomukseni kaukuoroille korville.

— Kyöstilän linja-auto kulkee jouluaattona viimeisen vuoron klo 17, eikä klo 19 kuten viime Kaiussa ilmoitettiin.

ILMOITUKSIA

Tervakosken Kantakerho

TEATTERIESITYKSET:

Tapaninpäivänä 26. 12. klo 19.30
Z. Topeliuksen satunäytelmä

Lintu Sininen

Ohj. Kauko Ero. Lavast. Leo Lehto.
Jäätelöbaari.
Pääsyliput 60:— ja laps. 30:—.

Loppiaisena 6. 1. 49 klo 19.30

Frans Lehar'in
3-näyt. suuroperetti

Luxemburgin kreivi

Ohj. Kauko Ero Lavast. Leo Lehto
Liput 100:—, 80:— ja 60:—. Ennakolta
3. 1. 49 alkaen.

Napialan Työväen Näyttämö

esittää ensi kerran Napialan työv. talossa
joulupäiväiltana t. k. 25 p:nä klo 19,30

Tosi-tarkoituksella

sotilasiloittelu 3:ssa näytöksessä
Kirj. Kaarlo Nuorvala.
Ohj. Aune Ståhlhammar
Liput 100:—, 80:— ja 70:—. Ennakolta
vahtimestarilta.

Tanssia 1 1/2 t.

Hyvää joulua

asiakkailleen toivottaa
TERVAKOSKEN RUOKA- JA
TARVIKEKAUPPA
M. MÄKINEN

HOKKARIT n:o 40 halutaan vaihtaa
n:o 41—42. Puhelin n:o 353.

TERVAKOSKEN

maitomyymälä

on avoinna jouluaattona ja Tapaninpäivänä klo 8—10.

Tervakoski Osakeyhtiö.

POSTITOIMISTO

on avoinna uudenvuoden aattona klo
9—13,30.

Liikkeemme

SULJETAAN

joulua- ja uudenvuodenaattona klo 12.

Tervakosken Osuuskauppa r. l.

ELOKUVAESITYKSET:

Maanant. 27.12., tiist. 28.12 ja
keskiv. 29.12 klo 19.30

Pyhän Marian kellot

Laps. pääsy 29.12. näytant.

Uudenvuoden p. 1.1. 1949
ja sunnuntaina 2.1. klo 16 ja 19.30

Onnen Pekka

Laps. pääsy klo 16 näytantöihin.

Tiistaina 4.1. -49 ja perjant. 7.1. -49
klo 18.00.

Dumbo

Laps. pääsy molempiin näytantöihin.
Pääsyliput laps. 20:—.

Uudenvuoden vastaanottajais-

tanssit

Seuratalossa uudenvuodenaattona t. k.
31 p:nä klo 20.

Lähemmin ensi Kaiussa.

Järj. Pato.

Kiittäen kuluneesta vuodesta toivotamme
asiakkaillemme

Rauhallista joulua

ja menestyksellistä

Hyvää uutta vuotta

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA r. l.

KIITOS.

Sydämellinen kiitoksemme Tervakoski OY:lle ja kaikille niille, jotka järjestivät meille niin viihtyisän vanhustenjuhlan.

Eläkevanhukset.

KAUNOKIRJALLISUUTTA.

Walter Scott:

KUNINKAAN JOUSIMIES.

359 sivua. Hinta sid. 575:—. Kangasselkä.
Kelmupaperipakkaus.

„Quentin Durward”, joka nyt ilmestyy uutena suomennoksena nimellä „Kuninkaan jousimies”, on eräs Scottin kuuluisimmista ja eniten luetuista romaaneista. Sen aiheena ovat nuoren skotlantilaisen palkkasoturin jännittävät seikkailut kauliissa ja levottomassa Ranskassa.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

1948

No 52

Perjantaina joulukuun 31 p:nä

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

PÄÄTOIMITTAJA G. A. GRÖNDAHL

TILAUSHINTA 100.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA 4.— mm.

Viikkolista:

Lääkärin vastaanotto
yhtiön henkilökunta arkipäiv. klo 15—16,30
päitsi lauant, klo 9—11.

Muut potilaat: arkip. klo 9—11.
Torstaiaamupäivisin ei vastaanottoa.

Hammaslääkärin vastaanotto
maanantaisin ja torstaisin klo 9—12 ja tiistaisin
klo 16—18. Muina aikoina sopimuksen mukaan.

Tervakosken Apteekki
on avoinna arkipäivisin klo 8—18. Lauantaisin
ja juhla-aattoina klo 8—17. Sunnuntaisin klo
9—13.

Tervakosken Postitoimisto
pidetään avoinna sunnuntaisin 10,30—11,30
arkipäivinä 9—12 ja 15—17.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Uudenvuoden vastaanottajaiset Ter-
vakosken torilla 31. 12. klo 24. Torvisoit-
tokunta soittaa, virsi, past. Jääskeläisen
puhe.

Uudenvuodenpäivänä jumalanpalve-
lus Tervakosken kirkossa klo 10.

Sunnuntaina 2. 2. klo 12.30 maa-
kirkko Vähikkälän seurojentolassa ja klo
15 hartausseurat Punkalla Huistinojalla.

Pikkukirkossa ei ole jumalanpalve-
lusta sunnuntaina 2. 2.

Rippi ja H. p. ehtollinen Tervakos-
ken kirkossa loppiaisenä klo 10 jumalan-
palveluksen yhteydessä.

Lähetysjuhla Nummenpäässä Eljas
Seitsosella loppiaisenä klo 14.30. Terva-
koskelaisia kutsutaan taas tulemaan juh-
laan klo 14.10 lähtevässä linja-autossa.
Paluu linja-autossa klo 17.35.

K I I T O S.

Sydämelliset kiitoksemme liikennöit-
sijä A. Airikkalalle joulukirkkomatkasta.
Toivotamme onnea alkavalle vuodelle.

Tervakoskelaiset.

— 50 vuotta täyttää loppiais-
aattona, tammik. 5 p:nä Martti Sohl-
man Rauhalassa.

KIHLOISSA:

Jouko Koljonen Tervakoski

(Antrea)

Maiju Angervuo Tervakoski.

Uusi vuosi

— HYVÄT PÄÄTÖKSET —

Kannattaako tehdä hyviä päätöksiä?
Saattavathan ne näyttää tuloksellisilta
aluksi, mutta usein ne kuitenkin aikaa
myöten surkastuvat ja unohtuvat. Mut-
ta onhan niinkin, että aina niiden toteut-
taminen ei ole omassa vallassamme.

Luulisinpa, että hyvä päätös siitä
huolimatta kuitenkin kannattaa. Eihän
sitä tehdessään mitään menetäkään. Ja
kuka tietää, milloin hyvä päätös voi
auttaa suurenkin asian alkuun.

Olettakaamme, että päätöksen teosta
olisi hyötyä, — mitä siis päättäisimme.
Emmeköhän päättäisi, että me tilaisuus-
den mukaan otamme itsellemme ja jär-
jestämme muille sen osan elämän anti-
mista, minkä ihminen tarvitsee ollakseen
r u u m i i l l i s e s t i ja h e n k i s e s t i
terve.

Meille pimeän pohjoisen seutumme
asukkaille se elämän osa, joka on tähän
tarkoitukseen saatavissa, ei ole suuri ja
näyttää usein kuin se tuskin olisi riittä-
vä. Ja kuitenkin se kaikesta huolimatta
useasti on suurempi kuin mitä me olem-
me huomanneet tai osanneet hyväksem-
me käyttää. Ei tule aina huomatuksi,
että siihen sisältyvät sellaiset seikat kuin
aurionvalo, raitis ilma, vesi, työnilo ja
elämänilo.

Totta on, että meidän aurinkomme
pysyy piilossa syksyn ja keskitalven ja
sen valoa riittää monelle niukasti. Nyt
meidän on muistettava, että aurion
voima taas puolestaan on suurin talvi-
pimeän jälkeen. Ja kun meitä kevät-
aamuisin kutsuu hohtavat hanget, me
päättämme niiden kutsua noudattaa.

Raitista ilmaa on kaikkialla tarjolla.
Sitä me päästämme ikkunoistamme huo-
neisiin ja sitä me käymme ulkona hen-
gittämässä keuhkoihimme talvi-iltoinakin.
Kesäisin voimme elää aivan ulkonakin.

Mutta onhan meillä vettäkin riittä-
miin. Vesi vanhin voitehista, sanoo suo-
malainen sananlaskukin. Talvisin käym-
me kylpemässä ainakin kerran viikossa
ja kesäisin pulahdamme uimaan aina
sillon kuin suinkin on siihen tilaisuutta.

Ja lopuksi — työniloa — elämäniloa
— auttavatko päätökset niitäkin saavut-
tamaan? — Väsymys, ja alakuloisuus ja
ilottomuus, nehan meitä eniten painavat,
ja tekevät elämämme vähemmän hou-
kuttelevaksi — jopa lopulta raskaaksikin.
Nyt me ainakin ensi vuonna tahdomme
vapautua näistä taakoistamme. Nyt em-
me päästä ajatuksiamme kiintymään ensi-
sijassa kaikkeen siihen, mikä painaa ja
rasittaa, ja siihen mikä meiltä puuttuu,
vaan tahdomme ottaa huomioon kaiken
sen hyvän ja olla kiitolliset kaikesta siitä
valoisasta mikä elämäämme on annet-
tu. Ja milloin selvästi tuntuu siltä että,
emme jaksa, silloin päätämme olla hiljaa
ja levätä. Voimme levätä hiljaisessa lepo-
asenossa, mutta voimme levätä myöskin
luonnossa ja työmme keskellä, melunkin
keskellä voimme levätä, jos vain sisäisesti
hiljennymme. Tähän me päätämme pyr-
kiä. Me päätämme myös kunnioittaa le-
popäivää ja päätämme kunnioittaa unta.

J. K.

SANOMAA KRISTILLISEN KULTTUURIN LIITON PUOLELTA

Joulun edellisenä sunnuntaina oli
mainittu liitto järjestänyt ohjelmalliset
jouluostokset Seuratalossa. Ohjelma oli
runsas. Tervehdys sanat esitti asent. Kalle
Parkkinen. Soittokunta kapellimestari
Hammarin johdolla soitteli taitavasti
joulusävelmiä. — Trio (rva Thesleff, hrat
Englund ja Salmela) esitti aarian Schu-
mannin „Iltalaulusta” ja Sibeliuksen
„Joululaulun” sekä rva Thesleff soitti
pari pianosooloa. Juhlaesitelmässään toi
tekniikan professori P. Kaitera m. m.
esiin, kuinka tämän vuosisadan alussa
kylvettiin materialismia muka ainoana
tieteellisenä. Se, jolla ei ollut materialis-
tinen maailmankatsomus, ei muka ollut
oikein valistunut. Materialismi tuki juma-
lankielteisyyttä. Työväen liikkeen johto-
miehet Saksassa omaksuivat materialis-
min, mistä tuli työväen liikkeen onnetto-
muus ei vain Keski-Euroopassa, vaan
myös Suomessa. Työväen liikkeen olisi
pitänyt saada asian puolesta toimimaan
kristittyjen omattunnot. Liike olisi niissä
löytynyt vastakaikua, mutta kristityt
työnnettiin liikkeestä syrjään. Tieteelliset
käsitteet ovat muuttuneet, lausui pu-
haja, mutta Raamattu on pysynyt sama-
na, yhtä käyttökelpoisena. On tunnustet-
tava, että Jeesuksen julistuksessa on eh-

dottomasti jumalaista. Nykyajan maailman kuuluisin luonnontieteilijä Einstein on lausunut: „Tärkeintä on, että opitaan elämään niiden periaatteiden mukaan, jotka Raamattu esittää”. Kuuluu englantilainen kirjailija Bernh. Shaw on äsken tunnustanut olleensa väärässä, kun oli ollut jumalankieltäjä. Siinä on tuhon uhka, jos tekniikan alalla ulkonainen pyrkii pääsemään voitolle henkisen kustannuksella. Puhuja näki nykytärkeintä käytännöllisessä elämässä Jeesuksen opetuksen 2 painopistettä: 1) rukous opetustensa puolesta: „En tahdo, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että varjelisit heidät maailmassa” ja 2) „Rakasta lähimmäistä niinkuin itseäsi”. — Vain kristillisyyden voi särkeä ihmisten väliltä pahoja raja-aitoja ja pelastaa sellaisista kärsimyksistä, jotka maailman sodat toivat ja joita vallanhimo, viha ja kateus uhkaavat yhä tuottaa. — Juhlan päätösanat lausui past. Jääskeläinen. — Kuulutajana toimi ins. T. Sillantie. —

J. J.

SOITANNOLLINEN ELÄMÄ KULUNEENA VUOTENA

Vaikkakin Tervakoski on verrattain pieni paikkakunta on sen musikaalinen toiminta korkealla tasolla ja monipuolinen.

Torvisoittokuntamme, joka perustettiin jo v. 1874 ja siitä lähtien on toiminut melkein keskeytyttäen, on yhä vain laajentunut ja sen veteraanit soittavat yhä nuoruuden innostuksella. Katsokaamme vain sen johtajaa, Aksel Hammaria, joka jo käy kahdeksannelle vuosikymmenelle, mutta soittokuntansa edessä vaikuttaa nuorukaiselta. Oltuaan alussa yksinkertainen sepeste, on soittokunta nyt laajentunut kaksinkertaiseksi käsittäen myös puupuhaltimia. Ei liene sellaista ohjelmallista juhlaa ollut ettei soittokuntamme siinä olisi esiintynyt. Sen lisäksi tulevat kesäisin ulkosoitot ja kunniakäynnit sotavainajien haudoilla.

Jousiorkesteri, joka sekin käsittää noin 15 jäsentä, on myöskin laajentunut ja täydentänyt repertoariaan. Kokonaisuudessaan on se esiintynyt monessa juhlassa ja osa siitä on avustanut operetissa ja muissa näytelmissä sekä suorittanut ohjelma numeroita triiona. Sen johtajana on innolla ja utteruudella toiminut hra Evald Englund.

Ja-Ma-Ka jazziorkesteri on hanureineen, klarinetteineen ja viuluineen huolehtinut tanssimusiikista ei ainoastaan omalla paikkakunnalla, vaan myöskin ympäristössä.

Mieskuoro kasvoi keväällä valtavasti. Oltuaan 30 miehinen nousi sen miesluku viiteenkymmeneen. Oman konsertin se piti huhtikuun 17 p:nä ja harjoituksia on pidetty säännöllisesti. Toisinaan on näitä harjoituksia pidennetty n. k. sitseiksi, jolloin on laulettu myöhään iltaan asti. Koska tällaisissa tilaisuuksissa vereksitään koko vanha ohjelma, ovat uudet tulokkaatkin tilaisuudes-

sa oppimaan vanhoja lauluja. Kuoron johtajana on antaumuksella toiminut opettaja Reino Salmela.

Kirkkokuoro on säännöllisesti toiminut omalla alallaan. Alkuvuodesta toimi johtajana opettaja Vilho Pentikäinen ja syyskaudella Aili Saavalainen.

Martat ovat tänä vuonna myös muodostaneet naiskuoron, joka on esiintynyt heidän keskuudessaan ja jota on johtanut opettaja Aili Saavalainen.

Kansalaisopistossa on harrastettu sekä laulua että soittoa eri muodossa, m. m. annettu opetusta viulunsoitossa.

Vierailuista mainittakoon helsinkiläisen mieskuoron M. M:n konsertti ja S-kvartetin esiintyminen.

Maininnanarvoinen on vielä „Musikalaisleri” soittoineen ja lauluineen, jota pariin otteeseen on esitetty Tervakoskella, kerran Turengissa ja kerran Riihimäellä, jossa osa siitä nauhoitettiin ja sitten esitettiin yleisradiossa.

TUOTANTOKOMITEANVAALIT

Tervakoski Osakeyhtiön tuotantokomitean työntekijäin ja toimihenkilöiden edustajien vaalit vuodelle 1949 pidettiin kuluvan joulukuun 20 ja 22 päivinä ja valittiin työntekijäin varsinaisiksi edustajiksi seuraavat 5 henkilöä: silinterimies Pentti J. Virtanen, peltiseppä Mauno Syrjänen, sekatyömies Hugo Oikonen, hollanterimies Aapeli Alén ja pakkaaja Erkki Nummela. Varamiehiksi valittiin sähköasentaja Lauri Tammi, korjausmies Matti Virtanen, maatyömies Jalmari Vällin, kirvesmies Toivo Valtonen ja lajittelija Elsa Salonen.

Toimihenkilöiden varsinaisiksi edustajiksi valittiin sosiaalivirkailija S. J. Keskitalo ja vuoromestari Olli Kilpinen sekä varamiehiksi sosiaalivirkailija Leevi Syrjänen ja kamreeri Emil Grönblom.

Työnantajan edustajat yhtiö nimeää myöhemmin.

TERVAKOSKEN KANTAKERHON NÄYTTÄMÖ

esittää Loppiaisena 6. 1. 49 klo 19.30

Frans Lehár'in

3-näyt. suuropereetin

Luxemburgin kreivi

Ohj. Kauko Ero — Lavast. Leo Lehto

Liput 100:—, 80:— ja 60:—. Ennakolta 3. 1. 49 alkaen.

Hyvää uutta vuotta

asiakkailleen toivottaa

PARTURI-KAMPAAMO
KUTRI.

ILMOITUKSIA

SUURET UUDENVUODEN VASTAAN- OTTAJAIS-

tanssit

Seuratalossa t. k. 31 p:nä klo 20—1.

Soittaa JA—MA—KA + piano
kapellimest. KAUKO ERO

Liput 80:—. Järj. Pato.

KANTAKERHON ELOKUVAT:

Uuden vuoden p. 1. 1. 1949
ja sunnuntaina 2. 1. klo 16 ja 19.30

Onnen Pekka

Laps. pääsy klo 16 näytäntöihin.

Tiistaina 4. 1. -49 ja perjant. 7. 1. -49
klo 18.00.

Dumbo

Laps. pääsy molempiin näytäntöihin.

Pääsyliput laps. 20:—.

Napialan Työväen Näyttämö
esittää toisen kerran Napialan työv. ta-
lossa tammik. 9 p:nä 1949 klo 19,30

Tosi-tarkoituksella

sotilasiloitteitu 3:ssa näytöksessä

Kirj. Kaarlo Nuorvala

Ohj. Aune Ståhlhammar

Tanssia 1 1/2 t.

Liput 80:— ja 70:—.

Tervakosken Sonniusuuskunnan

vuosikokous

pidetään perjantaina, tammik. 7 p:nä 1949
klo 16.00 Paistossa, Juho Kurjen luona.

Kaikki jäsenet kokoukseen.

Metsästysseura „Erätoverit”

vuosikokous

pidetään 9. 1. -49 alkaen klo 15 Vähik-
kälän työv. talossa.

Esillä sääntöjen määräämät asiat,
sekä metsälintujen rauhoitus kysymys.

Tervakosken Padon

VUOSIKOKOUS

Seuratalossa 9. 1. -49 klo 13.

Johtokunta.

Onnellista Uutta Vuotta

arv. asiakkailleen toivottaa

KIRJA- JA SEKATAVARAKAUPPA
UOTILA OY.

Tervakoski Osakeyhtiön Kirjapaino
Tervakoski 1948.